

THẾ GIỚI MỖI

TẠP CHÍ CỦA
BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

809

Giáo sư trẻ nhất thế giới
**Chuẩn nghèo
đang cao hay thấp?**
Làng "lộc ngọc"
Thanh Thúy và nhạc Phạm Duy

Tải nhạc và hình ảnh về
máy, soạn tin:

RN mã số → 998

Phí dịch vụ 998, 8379: 3.000 đ/tin. Hỗ trợ: 19001255.
Dịch vụ của VietNamNet Links

Xinh xinh

1610153

1610206

1610847

1610921

1610815

1610999

1610607

12 con giáp nhảy hip hop

Bạn tuổi gì, nhạc chuông tuổi đó. Con giáp của bạn sẽ nhảy hip hop trong điện thoại của bạn. Hấp dẫn chưa từng thấy, chỉ cần soạn tin: ...

RN tuổi bạn gửi 998

VD: bạn tuổi Tý, soạn tin: **RN 181931** gửi 998

Tý.....181931	Ngo.....181937
Sửu.....181932	Mùi.....181938
Dần.....181933	Thân.....181939
Mão.....181934	Đậu.....181940
Thìn.....181935	Tuất.....181941
Tỵ.....181936	Hợi.....181942

TOP...!!!

	đơn âm	đa âm	có lời
Thật lòng anh nhớ em	111508	111508p	181484
Tình anh mãi trao về em	111513	111513p	181485
Hồi hận	111519	111519p	181486
Mưa nhớ mưa xưa	111516	111516p	181487
Tình yêu đi qua	111517	111517p	181488
Trái tim còn đau	111518	111518p	181489
Đàn ông tha thứ	111514	111514p	181490
Hamster yêu	111515	111515p	181491

Mới nhất!

	đơn âm	đa âm	có lời
Ở lại và ra đi	111560	111560p	181811
Giấc mơ nồng	111561	111561p	181848
Ký ức buồn	111562	111562p	181849
Mãi giấu tên anh	111563	111563p	181850
Nhớ em nhiều	111564	111564p	181851
Thương thương, yêu yêu	111565	111565p	181852
Từng ngày qua	111566	111566p	181853
Tương lai một tình yêu	111567	111567p	181854

Cải lương vui

	có lời
Trần Tài Tuệ	18607
Võ Đông Sơn Bạch Thu Hà	18608
Hát cải lương tiếng Anh	18609
Lan và Diệp	18610
Trại gái thời nay	18686
Sáng mai chị đã theo chồng	18687
Buồn kỷ nữ	18697
Đại Lang bán phở	18618

Hot quốc tế

	đơn âm	đa âm	có lời
Walking In The Sun	110180	110180p	1842
A Better Day	110098	110098p	18946
All that she want	110103	110103p	181054
Beautiful life	110108	110108p	18948
Dancing queen	110117	110117p	18949
Sway	111169	111169p	18625
Proud of you	110084	110084p	18595
A Better Day	110098	110098p	18946

Rock & rock

	đơn âm	đa âm	có lời
Rơi trong vực sâu	111167	111167p	18650
Tuổi 20	111178	111178p	18692
Ko yêu ai và ko ai yêu	110999	110999p	18853
Thu tình yêu	111010	111010p	18859
Nắng mới	111239	111239p	18996
Chiến tranh	111076	111076p	18385
Ngon cổ lau	111085	111085p	18392
Tìm lại	111091	111091p	18384
Giọt sương và chiếc lá	111043	111043p	18590

Âm thanh thực

	có lời
Chúc ngủ ngon	18611
Cô tin nhắn kia	18612
Còi xe cảnh sát	18613
Còi xe cứu thương	18614
Cười khà ồ	18615
Cười khoái chí	18616
Cuppy cake	18617
No no no	18624
Oh oh messages	18626

Duy Mạnh

	đơn âm	đa âm	có lời
Vẫn mãi yêu em	110427	110427p	18177
Ta đâu có say	111227	111227p	18908
Hãy nín đi em	110881	110881p	18851
Lời sám hối của kẻ...	110883	110883p	18487
Anh mong em	110984	110984p	18848
Nước mắt kẻ đa tình	111330	111330p	181115
Anh sẽ cố gắng hơn	111349	111349p	181144
Trái tim còn đau	111518	111518p	181489

Ngày sinh và chuyện yêu

Người ấy là người thế nào trong chuyện yêu? Và bạn nữa... bạn có phải là người hấp dẫn "đối phương"? Soạn tin:

KO CY Ngày tháng năm sinh gửi 998

Ví dụ: bạn sinh ngày 7/3/1980 soạn: **KO CY 070380** gửi 998

Truy tìm iPhone

Chỉ cần một ngón tay có ngay điện thoại. Soạn tin:

YC gửi 8379

Để sưu tập đủ bộ 6 ký tự
I, P, H, O, N, E
Và nhận ngay chiếc **ĐT iPhone**

Số điện thoại

Số dt của bạn luôn đem lại may mắn cho bạn, soạn tin:

may mắn EA → 998

Nếu 2 số này có
mặt trong 6 số
cuối sdt của
bạn. Bạn có
ngay:

500.000đ

2 số này trùng
với 2 số liền
nhau trong 6 số
cuối sdt của
bạn. Có ngay:

1.000.000đ

Nếu 2 số này
trùng với 2 số
cuối sdt của bạn.
Bạn có ngay:

5 triệuđ

Xin được đọc giúp các bậc phụ huynh

Hà Nội ngập nước, chẳng biết đi đâu, lấy báo ra đọc. Hết báo mới, đọc báo cũ. Giật mình thấy, từ tháng trước đã có một người nước ngoài bàn tới chuyện chết vì không biết bơi. Tiến sĩ tâm lý học Nicolas Bosc, quốc tịch Pháp nhưng đang sống ở Hà Nội, khi được hỏi: “Theo anh, ở Việt Nam đâu là lý do quan trọng nhất lý giải việc thanh thiếu niên tìm đến cái chết?” đã trả lời: “Áp lực học hành là nguyên nhân chính khiến học sinh, sinh viên hay tìm đến cái chết. Ở Việt Nam, học không phải cho bản thân mà còn cho cả bố mẹ, cho cả ông bà. Gia đình đặt quá nhiều kỳ vọng vào con cái, cố ép học, bất chấp khả năng thực tế. Trong khi đó, giới trẻ lại không có nơi để xả những ảm ức trong lòng. Một điều nữa tôi cũng thấy lạ là ở Việt Nam có quá nhiều sông hồ, trong khi quá nhiều người không biết bơi. Thế nên, ở Việt Nam, muốn tự tử chỉ cần nhảy xuống sông là xong. Quá dễ dàng” (báo *Sinh Viên Việt Nam*, số 43, ra ngày 22-10-2008).

Quá dễ và đã 20 người chết đuối, ngay tại thủ đô nước ta chỉ sau một trận mưa! Quá dễ và vì thế xin cảm ơn Sở Giáo dục và Đào tạo TP. Hà Nội đã kịp ra công văn cho học sinh nghỉ học một vài ngày sau trận mưa như rơi xuống từ thời ông Thủy Tinh đánh ghen.

Xin được đọc giúp các bậc phụ huynh học sinh chưa đọc bài báo kia để có dịp nhắc nhau, nếu chưa có ý định giảm áp lực học hành cho con mình thì hãy giúp trẻ biết bơi!

TRẦN ĐỨC THỊNH

(Hoàn Kiếm, Hà Nội)

THẾ GIỚI MỖI

TẠP CHÍ TRI THỨC TỔNG HỢP RA HÀNG TUẦN

SỐ 809 - Thứ hai 10.11.2008

■ Chuẩn nghèo đang cao hay thấp?

NGÔ TRƯỜNG THI - HUY TRUNG 4

- Xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực: Để dạy tốt và học tốt! ĐÀO QUỐC TOÀN 8

- Diễn đàn: Dạy văn thời công nghệ thông tin NGUYỄN VĂN LỢI 12

- Chọn đúng môn thể thao mà Việt Nam có lợi thế HOÀNG MINH CHÂU - TRẦN QUỐC TOÀN 15

- Giáo sư trẻ nhất thế giới VĂN HÒA 17

- Trường Đại học Greenwich HUYỀN QUYÊN 20

- Dinh dưỡng cho người cao tuổi MINH THÙY 23

- Kỹ thuật mới trong cấy ghép thận THÚY NGÀ 26

- Vị thuốc xuyên sơn giáp ĐÌNH CÔNG BẢY 29

- Nguy cơ trong phẫu thuật thẩm mỹ MINH HUY 32

- Tóc mai sợi ngắn bỗng dài HỒNG LINH 37

- Loài ong sẽ bị diệt vong? HÀ VĂN 40

- Giảm lãi suất nhưng dầu ra vẫn hạn hẹp THỦY LƯU 43

- Một dòng họ - một dòng văn ĐỖ QUỐC BẢO 46

- Làng võ... PHẠM HỮU ĐĂNG ĐẠT 49

- Thanh Thúy và nhạc Phạm Duy DIỆU MINH 52

- Hoàng Duẩn và "duyên nợ" với thiếu nhi MINH MINH 55

- Các đời tổng thống Mỹ qua lăng kính điện ảnh THANH PHƯƠNG 58

- Sách và ngày thị trường bán lẻ mở cửa VIỄN GIAO 61
- Thơ TRẦN ĐÌNH THÀNH 63
- Làng "lộc ngọc" PHẠM HUY 67
- Canh nông hữu cơ bảo vệ con người và môi trường SAM REHNBORG - TUYẾT VÂN 71
- Vượt lên số phận MINH NGUYỄN 74
- Ngay cả khi bạn không biết gì... TRẦN TOÀN TÂM 77
- Giữ gìn công dung ngôn hạnh HÀ TÂM 79
- Ngủ trưa đúng cách BẢO THANH 83
- Xương sinh học nhân tạo QUỐC MINH 85
- 10 nghiên cứu khoa học ngỡ ngàng nhất KHẮC NAM 90
- Hai anh em giàu nhất thế giới PHAN THANH QUANG 94
- Kỳ phùng địch thủ trong giới tỉ phú PHƯƠNG THANH 97
- Mộng trường sinh... THẾ DÂN 100
- Bìa 1: Ca sĩ Thanh Thúy. Ảnh: CHÁNH NGUYỄN (xem bài tr.52)

- Tổng biên tập: NGUYỄN XUÂN ĐỨC
- Phó tổng biên tập: VŨ TRỌNG THANH
- Trình bày: HOÀNG CAO HIỂN
- Bìa: ĐÌNH HOÀNG THƯ

- Hội đồng Biên tập: GS.TSKH hóa học CHÂU DIỆU ÁI, GS.TSKH toán học NGUYỄN CANG, GS.TSKH triết học NGUYỄN DUY QUÝ, Nhà báo TRẦN ĐỨC TAM, Nhà báo HỮU THỌ, GS.TSKH văn học LÊ NGỌC TRÀ, GS.TSKH vật lý NGUYỄN CHUNG TÚ

● Trụ sở: 322 Điện Biên Phủ, Q.10, TP. Hồ Chí Minh.
ĐT: 38399050 - 38399055.
Fax: (08) 38399053. Email: thegioimoi@hcm.vnn.vn

● Phòng liên lạc phía Bắc: 34 Hoàng Văn Thái, P. Khương Mai, Q. Thanh Xuân, Hà Nội. Điện thoại: 04.22148838

● Giấy phép xuất bản số 241/GP của Bộ Văn hóa - Thông tin cấp ngày 8-5-2001. ISSN 0868-3433.

● Thiết kế, dàn trang tại Phòng Kỹ thuật vi tính tạp chí Thế Giới Mới.

● Chế bản và in tại nhà in báo Nhân Dân TP. Hồ Chí Minh.

Chuẩn nghèo

ĐANG CAO HAY THẤP?

- ▶ Việt Nam đã đạt mục tiêu thiên niên kỷ số 1, xóa bỏ tình trạng nghèo cùng cực và thiếu đói, đang tiến tới mục tiêu tiếp tục giảm tỉ lệ nghèo từ 32% năm 2000 xuống còn 15-16% vào năm 2010. Con số đó tương đương với việc giảm tỉ lệ nghèo thêm 50% nữa. Hiện nay, chúng ta đánh giá thế nào là người nghèo, chuẩn nghèo đang áp dụng là cao hay thấp? Nếu thay thế bằng chuẩn nghèo khác, phải căn cứ vào đâu? Xung quanh vấn đề này, chúng tôi đã phỏng vấn ông Ngô Trường Thi, Phó Cục trưởng Cục Bảo trợ xã hội, Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội.

• Ông đánh giá thế nào về tình trạng nghèo đói ở Việt Nam? Tình trạng đó so với thế giới thế nào?

Do nhiều nguyên nhân khác nhau nên đến nay, mặc dù đã được Liên hiệp quốc đưa Việt Nam ra khỏi danh sách các nước kém phát triển nhưng Việt Nam vẫn đang là nước nghèo, chúng ta đang phấn đấu đến năm 2010 ra khỏi danh sách nước

nghèo (thu nhập bình quân đầu người dưới 900 USD/năm). Nếu so với các nước đang phát triển trong khu vực, thu nhập bình quân đầu người của ta vẫn còn khoảng cách lớn. Người nghèo ở nước ta có mặt ở tất cả các vùng trong cả nước, cả thành thị, nông thôn, đồng bằng, miền núi do tác động từ điều kiện tự nhiên, xã hội, điều kiện sinh sống và khả năng tiếp

cận hạn chế... Tuy nhiên, tỉ lệ nghèo cao nhất là ở khu vực miền núi, vùng đồng bào dân tộc thiểu số do điều kiện địa hình tự nhiên không thuận lợi, hạn chế khả năng giao tiếp với bên ngoài, đời sống còn dựa vào tự nhiên là chính, nên khoảng cách thu nhập của họ rất khác so với mặt bằng chung của cả nước. Vì vậy, chúng ta đặt ra vấn đề hỗ trợ giảm nghèo cho các đối tượng nghèo trong phạm vi cả nước, chứ không phải một vùng, nhưng cần có những chính sách ưu tiên và nguồn lực tập trung hơn cho đối tượng nghèo ở khu vực nông thôn, nhất là miền núi, vùng đồng bào dân tộc thiểu số.

• *Vậy thì ở chuẩn nghèo hiện nay của chúng ta có bao nhiêu hộ nghèo, bao nhiêu hộ cận nghèo, những hộ này tập trung ở đâu, họ làm những công việc gì? Thiên tai, bão lũ hằng năm đã khiến tỉ lệ nghèo đói của ta diễn biến ra sao?*

Theo chuẩn nghèo hiện hành (Quyết định số 170/2005/QĐ-TTg ngày 8-7-2005 của Thủ tướng Chính phủ), dự báo đến cuối năm 2008, cả nước còn khoảng 2,4 triệu hộ nghèo, tương đương 12 triệu người. So với cuối năm 2005 khi điều tra hộ nghèo theo chuẩn mới, cả nước có khoảng 19 triệu người nghèo thì sau 3 năm, chúng ta đã giảm được gần 7 triệu người nghèo, mỗi năm giảm xấp xỉ 2,3 triệu người. Tuy nhiên, những hộ mới thoát nghèo và những hộ cận nghèo có đời sống còn khó khăn, nếu có những biến động lớn, nhất là thiên tai, bão lụt, dịch bệnh... họ có thể lại rơi xuống ngưỡng nghèo (ước tính ra có khoảng trên dưới 1 triệu hộ cận nghèo trong cả nước). Vì vậy, cần có chính sách hỗ trợ đối với hộ cận nghèo, coi việc hỗ trợ cho hộ cận nghèo là giá đỡ cho họ để không rơi vào tình trạng bế tắc. Năm

2007, Chính phủ đã ban hành chính sách tín dụng đối với học sinh, sinh viên thuộc hộ có thu nhập tối đa 150% so với chuẩn nghèo để con em họ được đi học. Về bảo hiểm y tế, hộ cận nghèo khi ốm đau cũng cần được hỗ trợ khám chữa bệnh, vì vậy, Chính phủ đã ban hành chính sách hỗ trợ 50% tiền mua thẻ bảo hiểm y tế, mệnh giá thẻ bằng 3% lương tối thiểu.

• *Có ý kiến cho rằng, chuẩn nghèo của ta chưa phản ánh đúng thực trạng, điều đó có đúng không?*

Thế giới hiện nay có hai phương pháp tính chuẩn nghèo, theo nhu cầu chi tiêu hoặc theo thu nhập bình quân hộ gia đình. Hiện nay, chúng ta đang áp dụng phương pháp xác định chuẩn nghèo dựa trên cơ sở nhu cầu chi tiêu - đây là phương pháp tương đối phổ biến đang được các tổ chức quốc tế áp dụng (phương pháp này cũng được Tổng cục Thống kê và Ngân hàng Thế giới thực hiện để điều tra mức sống hộ gia đình 2 năm 1 lần). Trong tổ chức hiện chương trình mục tiêu quốc gia giảm nghèo, chỉ có sự khác nhau là cách thức tổ chức xác định hộ nghèo, do yêu cầu chính sách phải xác định cụ thể đối tượng thụ hưởng (hộ nghèo, người nghèo), vì vậy, về nguyên tắc, phải tổ chức điều tra đối với toàn bộ hộ dân cư, đối chiếu với chuẩn nghèo để xác định hộ nghèo cụ thể là ai. Trong tổ chức thực hiện, tất cả các địa phương đều tổ chức khảo sát, sử dụng phương pháp nhận dạng để phân loại hộ, trên cơ sở đó dùng phiếu điều tra định lượng để xem xét thu nhập bình quân của hộ gia đình, nếu hộ nào có mức thu nhập thấp hơn chuẩn nghèo sẽ được đưa vào danh sách để bình xét thông qua cộng đồng ở thôn, bản, sau đó mới được công nhận là hộ nghèo.

Ông Ngô Trường Thi

• Theo chuẩn nghèo hiện tại, những người được coi là nghèo phải có mức thu nhập 260.000đ/người/tháng đối với thành thị, 200.000đ/người/tháng đối với nông thôn. Với mức thu nhập như vậy, họ có đủ sống không?

Chuẩn nghèo hiện hành ban hành cách đây 3 năm, khi xây dựng đã tính toán theo mặt bằng giá đảm bảo mức sống tối thiểu cần thiết đối với người nghèo. Khi chuẩn ban hành, nhiều địa phương đã lo lắng vì thu nhập thực tế ở nhiều nơi thấp. Ngay như vùng đồng bằng sông Hồng, để tìm ra bình quân đầu người 200.000/người/tháng không dễ trong bối cảnh đất canh tác bị thu hẹp, tăng dân số, người nông dân không có ngành nghề nào khác, ở miền núi còn khó hơn. Khi đó, ta ban hành chuẩn nghèo gấp hơn 2 lần chuẩn nghèo giai đoạn trước nhằm một bước cải thiện đời sống cho người dân. Tuy nhiên, cuối năm 2007 và 6 tháng đầu năm 2008, chỉ số giá tiêu dùng tăng nhanh, người nghèo, người thu nhập thấp chịu tác động đầu tiên. Người nghèo sản xuất tự cung

tự túc, họ phải bỏ tiền mua vật tư đầu vào, chi phí dịch vụ, chịu giá cao hơn so với thu nhập của họ. Đời sống thực tế của người nghèo càng ngày càng giảm. Nếu chúng ta giữ nguyên mức chuẩn này, vô hình trung có một số đối tượng thực sự nghèo không được hưởng chính sách hỗ trợ, bị gạt ra khỏi diện thụ hưởng chính sách của Nhà nước. Tôi cho rằng chuẩn nghèo hiện đang áp dụng không còn phù hợp, nhiều

người được coi là thoát nghèo nhưng chỉ trên danh nghĩa chứ thực chất họ vẫn là đối tượng nghèo.

• Trong các phương pháp xác định hộ nghèo đối, người ta chia ra nghèo tuyệt đối, nghèo tương đối... Ở Việt Nam, thế nào được coi là nghèo tuyệt đối, nghèo tương đối? Tỷ lệ giữa các loại hộ nghèo này thế nào?

Khái niệm nghèo tuyệt đối thường gắn liền với liên quan đến cái ăn, nghèo đối cùng cực. Người không đủ ăn, không đáp ứng dinh dưỡng tối thiểu duy trì cuộc sống thì gọi là nghèo tuyệt đối. Việt Nam ta giai đoạn trước đổi mới, tỷ lệ hộ nghèo tuyệt đối rất cao, nhiều hộ không đủ lương thực ăn, thiếu từ 3-6 tháng. Nghèo tương đối là so sánh thu nhập, điều kiện sống giữa các vùng, nhóm dân cư với nhau. Hiện nay, có bản chúng ta đã giải quyết được tình trạng nghèo tuyệt đối nhưng để giải quyết nghèo tương đối thì còn phải rất lâu. Cho tới năm 2006, tỷ lệ nghèo cả nước còn 18%, nhưng có đến 61 huyện có tỷ lệ nghèo trên 50%. Ở TP. Hồ Chí

Minh, nếu tính theo chuẩn nghèo quốc gia thì cơ bản không còn hộ nghèo, nhưng nếu theo chuẩn riêng của thành phố thì còn đến hàng chục ngàn người thuộc diện nghèo.

• *Được biết tới đây chúng ta sẽ nâng chuẩn nghèo lên, căn cứ để xác định chuẩn nghèo sẽ dựa vào đâu? Chuẩn nghèo mới bao nhiêu là hợp lý? Ở mức này, tỉ lệ hộ nghèo thế nào?*

Nói đúng ra là không phải tăng chuẩn nghèo, nếu tăng chuẩn nghèo có nghĩa phải thay đổi mức sống đối với người nghèo. Chính xác là chúng ta điều chỉnh chuẩn nghèo theo nguyên tắc bù trượt giá để đảm bảo giá trị thực tế của chuẩn nghèo. Chuẩn nghèo của nước ta ban hành từ năm 2005 được tính toán dựa vào nhu cầu chi tiêu cơ bản cho lương thực thực phẩm (cho nhu cầu ăn) và nhu cầu chi tiêu cho phi lương thực thực phẩm (trang phục, nhà ở, y tế, giáo dục, văn hóa, đi lại và giao tiếp xã hội), trong đó, chi cho nhu cầu ăn khoảng 60% tổng chi tiêu và chi cho nhu cầu phi lương thực thực phẩm chiếm khoảng 40% tổng chi tiêu. Để thuận lợi cho việc rà soát và tiết kiệm chi phí, nhận diện hộ nghèo ở các địa phương cơ sở, chuẩn nghèo được chuyển đổi tính theo thu nhập bình quân đầu người của các hộ gia đình. Nhưng do chỉ số giá tiêu dùng (CPI) tăng nhanh, năm 2007 là 12,63% và 9 tháng đầu năm 2008 khoảng 20%; chỉ số CPI tăng nhanh làm cho giá trị thực của chuẩn nghèo giảm xuống; như vậy, một bộ phận người nghèo sẽ phải ra khỏi danh sách hộ nghèo của địa phương, không được hưởng chính sách trợ giúp người nghèo của Nhà nước, mặc dù họ vẫn nghèo, do vậy, cần thiết phải cập nhật chỉ số giá cho chuẩn nghèo hiện

hành. Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội đang trình Chính phủ điều chỉnh chuẩn nghèo phù hợp với mức độ trượt giá để đảm bảo giá trị thực tế của chuẩn, cụ thể: 300.000đ/người/tháng ở nông thôn, 390.000đ/người/tháng ở thành thị. Mức chuẩn này sẽ được thực hiện trong 2 năm (2009-2010) trong điều kiện chỉ số tăng giá không vượt quá 2 con số/năm.

• *Trong những năm tới, chúng ta tập trung xóa nghèo như thế nào? Đến khi nào thì xóa bỏ hết tình trạng đói nghèo?*

Nghèo tuyệt đối hoàn toàn xóa được nhưng để giải quyết nghèo tương đối còn phải lâu dài, xã hội càng phát triển thì phân hóa giàu nghèo càng nhiều, vấn đề là đừng tạo ra khoảng cách gia tăng chênh lệch giàu nghèo giữa các nhóm dân cư. Chúng ta khuyến khích cá nhân phát triển kinh tế, làm giàu vì chính họ là những người tạo ra thu nhập cao cho xã hội, nhưng phải có chính sách hỗ trợ để nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho nhóm thu nhập thấp, tăng trưởng kinh tế phải gắn với công bằng xã hội, mới đảm bảo xã hội phát triển hài hòa.

Hiện nay, Chính phủ đang chỉ đạo nghiên cứu cơ chế, chính sách hỗ trợ nghèo bền vững ở 61 tỉnh nghèo trong toàn quốc, trong đó tập trung hỗ trợ về điều kiện sinh kế, nâng cao năng lực và khả năng tiếp nhận của người nghèo, đồng bào dân tộc thiểu số đối với các chính sách, nguồn lực trợ giúp của Nhà nước, của cộng đồng, trên cơ sở tập trung đầu tư, cải thiện cơ sở hạ tầng, đây chính là cơ sở nghiên cứu định hướng giảm nghèo sau giai đoạn năm 2010.

• *Xin cảm ơn ông.*

HUY TRUNG thực hiện

GIÁO DỤC VÀ CUỘC SỐNG

XÂY DỰNG TRƯỜNG HỌC THÂN THIỆN, HỌC SINH TÍCH CỰC:

Để dạy tốt và học tốt!

ĐÀO QUỐC TOÀN

- Từ năm học 2008-2009, Bộ Giáo dục và Đào tạo (GD-ĐT) chính thức phát động phong trào xây dựng “Trường học thân thiện, học sinh tích cực” ở tất cả các trường phổ thông trên toàn quốc, sau khi phối hợp với Quỹ Nhi đồng Liên hiệp quốc (UNICEF) thực hiện thí điểm thành công mô hình “Trường học thân thiện” (THTT) ở 50 trường tiểu học và trung học cơ sở (THCS) tiêu biểu trong cả nước. Đây là mô hình đạt hiệu quả cao trong việc thu hút học sinh (HS) đến trường, học tập tích cực, sáng tạo, mỗi ngày đến trường là một ngày vui!

Đời sống học đường là cuộc sống thực hôm nay!

Theo các chuyên gia GD, THTT là mô hình do UNICEF đề xướng, xây dựng và triển khai từ gần 30 năm nay ở nhiều nước trên thế giới, đã thu được những kết quả rất thiết thực. Ở Việt Nam, từ những năm 1960 và 1970, với triết lý đời sống học đường là cuộc sống thực của trẻ em ngay ngày hôm nay, lúc này, chứ không chỉ chuẩn bị cho tương lai, ngành GD-ĐT đã tích cực phổ biến và áp dụng phương châm *Mỗi ngày đến trường là một ngày vui* trong tất cả các trường phổ thông. Đặc biệt, từ năm 2001, dự án SCS - *Môi trường học thân thiện*, do Tổ chức Cứu trợ trẻ em Thụy Điển tài trợ, đã góp phần cải thiện và thu được nhiều kết quả rất khả quan trong việc dạy và học ở cấp tiểu học.

Mô hình THTT, HS tích cực được Bộ GD-ĐT triển khai từ năm học 2008-2009 với 5 nội dung chính: Xây dựng trường lớp xanh, sạch, đẹp; Dạy và học hiệu quả; Rèn luyện kỹ năng sống; Sinh hoạt tập thể lành mạnh; HS tham gia chăm sóc các di tích lịch sử, văn hóa. Trong đó, tập trung vào 3 nội dung trọng tâm để xây dựng THTT:

1. *Học tốt*: Động viên và tiếp nhận tất cả trẻ em trong độ tuổi đến trường, đảm bảo học tập hết cấp học; xây dựng môi trường sư phạm lành mạnh, an toàn; từng bước nâng cấp cơ sở vật chất, xây dựng trường học khang trang, xanh, sạch, đẹp; thay đổi mới phương pháp dạy học, trò học tập hứng thú; giảm lưu ban, bỏ học để nâng cao hiệu quả GD.

2. *Đẩy mạnh việc “chơi mà học”*: Nâng cao chất lượng các hoạt động

thể thao, văn hóa, văn nghệ, vui chơi... Trong đó, coi trọng việc đưa các trò chơi dân gian, các hoạt động tập thể phù hợp với lứa tuổi học sinh vào nhà trường.

3. *Động viên HS tham gia chăm sóc các công trình văn hóa, lịch sử của đất nước.* Mỗi nhà trường nhận hỗ trợ chăm sóc, bảo vệ, tôn tạo một khu di tích lịch sử, văn hóa. Tích cực chăm lo xây dựng các công trình công cộng, trồng cây, chăm sóc đường phố, ngõ xóm sạch sẽ...

Các chuyên gia GD cho rằng, THPT là một trong những giải pháp nhằm nâng cao chất lượng GD có tính bền vững. Sự thành công của mô hình này sẽ tác động sâu sắc vào tình cảm của HS đối với nhà trường, đối với việc đi học, giúp ngăn chặn tình trạng HS bỏ học; tạo nên một môi trường GD (cả về vật chất lẫn tinh thần) an toàn, bình đẳng; tạo hứng thú cho HS trong học tập. Xây dựng THPT không chỉ phù hợp với chuẩn quốc tế về nhà trường mà còn đáp ứng yêu cầu, đòi hỏi mới của ngành GD trong cả nước về nâng cao chất lượng GD.

Theo các chuyên gia GD trong và ngoài nước, để trở thành THPT, các trường cần hội đủ 5 điều kiện: 1. Tất cả trẻ em được học tập trong môi trường an toàn về thể chất,

“Mỗi ngày đến trường là một ngày vui”.

Ảnh: Anh Tuấn

vững chắc về tinh thần và được phát triển lành mạnh về tâm lý, được GD về tính trung thực trong học tập và thi cử. 2. Giáo viên (GV) là yếu tố quan trọng nhất trong việc đem đến hiệu quả và sự tham gia của HS trong học tập. 3. Khả năng riêng biệt của từng HS được phát hiện, khuyến khích và hỗ trợ cùng với việc xây dựng văn hóa nhà trường, văn hóa giảng dạy và phương pháp lấy việc học, người học làm trọng tâm. 4. Trường học tự vận động một cách chủ động, sáng tạo để có được sự ủng hộ, tham gia, cộng tác của gia đình HS và cộng đồng nhà trường trong việc gìn giữ và phát huy những giá trị văn hóa - xã hội của mỗi quốc gia. 5. Trường học lấy HS làm trung tâm, hoạt động vì lợi ích của HS, quan tâm toàn diện tới HS (bao gồm sức khỏe, tình trạng dinh dưỡng, tình cảm) và những điều có

thể xảy ra đối với các em (trong gia đình và ngoài xã hội) trước khi các em tham gia học tập tại nhà trường và sau khi các em đã tốt nghiệp.

Với thực tế ở Việt Nam hiện nay, việc xây dựng THPT được triển khai theo lộ trình thích hợp, từ năm học 2008-2009, mỗi tỉnh, thành phố trên cả nước xây dựng ít nhất ở mỗi cấp học một trường đạt tiêu chuẩn "THPT, HS tích cực". Cũng từ năm học này, ngành GD tập trung giải quyết 3 vấn đề: các trường đều có nhà vệ sinh và tổ chức HS tham gia giữ vệ sinh sạch sẽ thường xuyên; mỗi trường phổ thông nhận chăm sóc một di tích lịch sử, văn hóa, cách mạng; lựa chọn và đưa trò chơi dân gian hoặc hoạt động vui chơi tích cực khác vào trường học.

Trong năm học này, Bộ GD-ĐT hỗ trợ trực tiếp cho khoảng 200 trường học, để các địa phương nhân rộng mô hình THPT. Ngành GD nhận hỗ trợ, chăm sóc 5 di tích lịch sử, văn hóa: khu mộ cụ Nguyễn Sinh Sắc (Đồng Tháp), khu tưởng niệm nhà giáo Chu Văn An (Hải Dương), nhà lưu niệm Bác Hồ (Vạn Phúc, Hà Nội), khu di tích Ngã ba Đồng Lộc (Hà Tĩnh), nghĩa trang Liệt sĩ - Nhà giáo (Tây Ninh).

Chủ trương của Bộ GD-ĐT khi phát động phong trào xây dựng THPT, HS tích cực là: "Dạy học phải thân thiện với mọi trình độ HS. Dạy sát đối tượng, phát hiện và bồi dưỡng được HS giỏi, ăn cần dìu dắt HS yếu kém. Không để em nào bị đối xử bất công, bị bỏ rơi ra ngoài trách nhiệm của nhà trường, khiến

các em tự ti, chán học, dẫn đến bỏ học. Thi đua Dạy tốt - Học tốt. Đẩy mạnh việc chơi mà học!

Cần lượng hóa tiêu chí đánh giá trường học thân thiện

Theo các chuyên gia GD, việc xây dựng mô hình THPT là hết sức cần thiết. Trong đó, quan trọng nhất là nhà trường phải tạo được sự tin cậy trong xã hội, trong cuộc sống. Nhà trường phải là nơi HS được GD và bảo vệ, là nơi có những mối quan hệ tốt đẹp nhất trong mọi mối quan hệ của cuộc đời - quan hệ bạn học và quan hệ thầy trò. Nhà trường phải là nơi để yêu thương và GD, chứ không thể để bất cứ thứ gì khác xen vào. Sự thân thiện phải có đầu tiên và cũng bền vững nhất là sự thân thiện từ mối quan hệ con người trong nhà trường. Muốn vậy, nhà trường phải có đội ngũ GV đạt tiêu chuẩn cao về đạo đức và tri thức. Đạo đức nhà giáo được biểu hiện cụ thể thông qua việc ứng xử, nói năng, xử lý tình huống... Tri thức là sự am hiểu sâu rộng và khả năng truyền đạt kiến thức chuyên môn. Thầy cô giáo càng giỏi chuyên môn và có đạo đức tốt thì môi trường sư phạm càng thân thiện, càng dân chủ và GV càng chủ động, tự tin khi giải quyết các vụ việc nảy sinh trong nhà trường, theo hướng có lợi nhất cho HS.

Thực tế thời gian qua, nhiều trường phổ thông trong cả nước, vì nhiều lý do, đã buông lỏng các yếu tố căn bản của một THPT. Vì chạy theo thành tích, nhà trường cố đẩy HS lên lớp, dù học lực HS yếu kém,

dẫn đến tình trạng HS “ngồi nhầm lớp”, HS theo không nổi đành bỏ học! Vì chạy theo lợi nhuận, nhiều trường, nhiều GV tỏ thái độ phân biệt đối xử với HS giàu - nghèo; HS khá giỏi - yếu kém! Để tạo danh tiếng, không ít trường (chẳng hạn, một số trường ngoài công lập ở Hà Nội, TP. Hồ Chí Minh...) chỉ tuyển HS có học lực khá, giỏi vào trường. Các trường này còn buộc phụ huynh viết cam kết nếu sau một học kỳ, hoặc một năm học, HS không đạt điểm học lực khá trở lên thì phải chuyển trường (tức là đẩy trách nhiệm GD cho trường khác)! Mục đích của nhà trường là khi lên lớp 9 hoặc 12, trường họ chỉ còn HS khá, giỏi để... thi đỗ! Do vậy, không ai ngạc nhiên khi tổng kết năm học, các trường này luôn được tuyên dương “thành tích” 100% HS tốt nghiệp! Như vậy, người ta chỉ quan trọng “kết quả”, chứ không quan tâm đến “hiệu quả” GD.

Xây dựng THPT thực ra không phải là điều gì mới mẻ trong GD, mà là sự trở về đúng bản chất của một trường học. Bởi nhà trường luôn phải là nơi “dạy chữ, dạy người”, là mái ấm lưu giữ những tình cảm, kỷ niệm tuổi học trò không bao giờ phai trong cuộc đời mỗi con người. Những buổi sinh hoạt ngoại khóa, dã ngoại, cắm trại, vui chơi các trò chơi dân gian, học các làn điệu dân ca của quê hương... thì hầu như các trường phổ thông đều đã từng thực hiện từ lâu rồi. Bây giờ, có thể do “chương trình và sách giáo khoa quá tải” (!?), GV sợ “cháy” giáo án, nhà trường

sợ chạy không kịp biên chế năm học, nên đã bỏ qua những tiết học ngoại khóa rất cần thiết cho HS. THPT sẽ phải được bù đắp tất cả những gì mà GD toàn diện yêu cầu. Ngoài ra, THPT còn phải gần gũi, quan tâm đến những HS khuyết tật như: xây đường dốc lên bậc thêm nhà, sửa phòng vệ sinh, phòng thí nghiệm và thư viện theo hướng tạo nhiều cơ hội tiếp cận cho HS khuyết tật v.v.

Theo các nhà quản lý GD, điều quan trọng nhất khi xây dựng THPT là tạo được môi trường học tập thân thiện, phương pháp dạy và học thân thiện, các mối quan hệ thân thiện và sự phục vụ thân thiện của nhà trường. Có như vậy HS mới thấy thật sự thoải mái và yêu mến trường như nhà của mình. Khi đó, HS tự nhiên sẽ tích cực trong học tập hơn. Mặt khác, Bộ GD-ĐT cũng cần sớm lượng hóa thành những tiêu chí đánh giá THPT, tương tự như tiêu chí trường chuẩn quốc gia, để các cơ sở có thể đề ra kế hoạch xây dựng, sửa chữa... trường lớp một cách khoa học. Vấn đề giảm tải cũng phải được chú trọng khi tính đến chuyện đưa các kiến thức lịch sử, văn hóa, môi trường... của địa phương vào giảng dạy.

Bộ GD-ĐT cho biết sẽ sớm hoàn thiện mô hình THPT, mời các chuyên gia xây dựng các chương trình trò chơi dân gian, các tài liệu tham khảo về tổ chức hoạt động ngoại khóa, tìm hiểu văn hóa truyền thống, để phổ biến trong các trường phổ thông trên toàn quốc. ■

Ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học tiểu học

NGUYỄN VĂN LỢI

Trong thời gian gần đây, việc ứng dụng CNTT như là một trong những phương tiện dạy học đã trở nên quen thuộc đối với nhiều thầy cô giáo tiểu học ở TP. Hồ Chí Minh, trong đó nổi bật là hình thức dạy học bằng giáo án điện tử. Giáo án điện tử được sử dụng ở hầu hết các bộ môn và phần nào kích thích học sinh (HS) hứng thú trong việc phát hiện kiến thức. Ngoài Tiếng Việt và Toán, các môn học khác như Âm nhạc, Đạo Đức, Lịch sử, Địa lý... cũng có những bài được giáo viên giảng dạy đạt hiệu quả cao nếu được các phương tiện kỹ thuật hỗ trợ. Đối với HS tiểu học, việc đưa CNTT vào dạy học sẽ giúp các em thuận lợi hơn trong quá trình nhận thức thế giới xung quanh, bởi vì:

- Ứng dụng CNTT vào học tập giúp các em có thông tin đầy đủ và sâu sắc hơn về những nhân vật, sự kiện, hiện tượng, các mối quan hệ...

▶ Trong cấp tiểu học, người giáo viên dạy hầu hết các môn học, cả Văn (Tiếng Việt) và Toán... Chính vì thế, tham luận gửi tới diễn đàn từ Trường Tiểu học Nguyễn Thái Sơn, Q.3, TP. Hồ Chí Minh bàn rộng tới việc: ứng dụng công nghệ thông tin (CNTT) trong dạy học tiểu học.

- Phương tiện CNTT giúp làm thỏa mãn và phát triển hứng thú của trẻ trước những vấn đề cần được tái hiện.

- Sách giáo khoa tiểu học trở nên vừa sức hơn khi tính trực quan được phát huy.

- Hoạt động lao động của trẻ được tăng cường, giúp nâng cao nhịp điệu nghiên cứu tài liệu học tập.

- Phương tiện CNTT giúp trẻ có thể học tập một cách chủ động, độc lập.

Từ những năm học đầu tiếp nhận chương trình, sách giáo khoa mới được triển khai đại trà, để đáp ứng cho nhu cầu đổi mới phương pháp dạy học, nhiều giáo viên (GV) ở Trường Tiểu học Nguyễn Thái Sơn, Q.3, TP. Hồ Chí Minh đã mạnh dạn đưa CNTT vào các giờ học. Tuy nhiên, mỗi bộ môn có những nét đặc trưng khác nhau nên việc tiến hành các giờ học bằng CNTT chưa đạt hiệu quả cao vì: lựa chọn phương tiện kỹ thuật chưa phù hợp; chưa xác định chính xác tính phù hợp giữa hình thức tổ chức với nội dung

day học; thiếu tính tương tác giữa nội dung trình chiếu với người học.

Từ đó, trên cơ sở tìm tòi, học tập các đơn vị bạn, trường đã tích lũy được một vài kinh nghiệm, có hiệu quả bước đầu trong việc dạy học bằng phương tiện kỹ thuật.

Trước hết, toàn thể cán bộ, GV và một số nhân viên văn phòng đã cập nhật trình độ A về tin học ứng dụng cũng như tham gia khóa học Internet khởi đầu để có khả năng ứng dụng CNTT vào quá trình dạy học và quản lý. Đồng thời, nhà trường đã tổ chức cho HS từ lớp hai đến lớp năm học tin học, trong đó chú ý đến việc kỹ năng sử dụng Internet. Để việc ứng dụng phương pháp dạy học này phù hợp với đặc trưng của từng bộ môn, đặc điểm của từng loại bài nhằm phát huy tính tích cực; tư duy độc lập, sáng tạo trong hoạt động nhận thức của HS, chúng tôi cũng đã đề ra một số giải pháp sau:

1. Lựa chọn phương tiện CNTT một cách thích hợp nhằm phát huy tính tích cực, tự lực nhận thức của HS trong việc lĩnh hội kiến thức.

Việc lựa chọn phương tiện CNTT cho phù hợp với nội dung bài học cũng vô cùng quan trọng. Chính những phương tiện này có thể làm thay đổi cấu trúc và nhịp điệu tiết học và kết quả dẫn đến là làm thay đổi vị trí người GV trong giờ học. Thực

tế cho thấy phương tiện kỹ thuật dạy học được lựa chọn phải đảm bảo nâng cao chất lượng của giờ dạy học, hỗ trợ hoạt động của GV và HS:

- HS có thể chủ động trong việc chuẩn bị bài bằng cách tìm kiếm thông tin trên mạng Internet. Chính công đoạn này sẽ giúp cho giờ học diễn ra nhẹ nhàng hơn, HS học tập tích cực hơn và GV cũng có điều kiện đổi mới phương pháp dạy học, điều chỉnh vị trí của mình từ người làm nhiệm vụ cung cấp kiến thức trở thành người trợ giúp các em xử lý những những thông tin mà các em sưu tầm được. Tuy nhiên, khi dẫn dắt HS chuẩn bị bài, chúng tôi luôn định hướng giúp HS đi đúng mục tiêu của bài học, từ đó tránh được trường hợp thu nhặt những thông tin thừa hoặc những chi tiết không liên quan.

- Một số bài học trong chương trình tiểu học có thể sử dụng hình thức dạy học bằng hình thức giáo án điện tử. Ví dụ: các bài tập hướng

Một giờ học ở Trường Tiểu học Nguyễn Thái Sơn

dẫn rèn luyện kỹ năng; các bài học giới thiệu về những nhân vật; các bài học có nội dung phản ánh các cuộc khởi nghĩa, phản công, tiến công...; các bài học giới thiệu về các công trình nghệ thuật, văn hóa, khoa học, giáo dục...; các bài học giới thiệu về những sự vật, hiện tượng địa lý.

Một số phim tư liệu như Chiến dịch Hồ Chí Minh, Điện Biên Phủ 1954, Ký sự Mê công, thành phố Huế... cũng có thể đưa vào sử dụng trong các giờ học lịch sử, địa lý địa phương bằng phương tiện tivi/video CD.

2. Xác định chính xác tính phù hợp với nội dung dạy học.

Khi sử dụng phương tiện kỹ thuật để dạy học, chúng tôi luôn đặt hiệu quả sư phạm của giờ học lên hàng đầu: muốn giờ học với phương tiện kỹ thuật đạt hiệu quả cao thì nội dung trình chiếu luôn phải gắn liền với nội dung dạy học.

Như đã trình bày ở trên, có những giờ học được tiến hành với phương tiện kỹ thuật thì hiệu quả rất cao. Ví dụ: khi dạy học bài 10 phần Lịch sử lớp 5 "Bác Hồ đọc bản Tuyên ngôn Độc lập", nếu GV chỉ đơn thuần tổ chức cho HS nghiên cứu sách giáo khoa để tìm hiểu hai nội dung chính của đoạn trích *Tuyên ngôn Độc lập* thì hiệu quả hoạt động học tập không cao. Chúng tôi đã mạnh dạn đưa vào hoạt động này đoạn phim tư liệu thuật lại diễn biến của ngày 2-9-1945 và trình chiếu cho học sinh xem đoạn trích Bác Hồ đọc bản *Tuyên ngôn Độc lập* tại quảng trường Ba Đình.

3. Thể hiện tính tương tác giữa

việc thể hiện nội dung bài học với người học.

Các giờ học có sử dụng phương tiện kỹ thuật dạy học, GV cần phải chuẩn bị không chỉ để cho giờ học thêm sinh động, phong phú mà còn phải hướng đến mục tiêu hình thành kỹ năng cho HS. Vì thế, nội dung trình chiếu trong giờ học cần phải mang tính hình thành kỹ năng cao, không dài dòng, thiếu tập trung vào trọng tâm.

Qua quá trình thực hiện việc đưa phương tiện kỹ thuật vào dạy học ở tiểu học, chúng tôi nhận thấy điều này đã góp phần giúp HS phát huy tính tích cực, tự lực nhận thức. Tuy nhiên, để thực hiện tốt quan điểm xây dựng chương trình giáo dục ở tiểu học, nhằm rèn nhiều kỹ năng học tập khác nhau cho HS, khi đưa phương tiện CNTT vào giờ học, theo chúng tôi, GV cần lưu ý mấy điểm sau đây:

- Xác định phương tiện CNTT một cách thích hợp nhằm phát huy tính tích cực, tự lực nhận thức của HS trong việc lĩnh hội kiến thức.

- Xác định chính xác tính phù hợp với nội dung dạy học.

Phương tiện CNTT có ý nghĩa to lớn đối với việc dạy học ở tiểu học nhưng không phải lúc nào cũng có tác dụng dạy học - giáo dục mà còn phụ thuộc rất nhiều vào GV và HS sử dụng nó thế nào. Nếu khéo léo khi vận dụng, phương tiện CNTT đóng vai trò như là nguồn thông tin và giải phóng người GV khỏi nhiều công việc có tính chất thuần túy kỹ thuật trong giờ dạy để có nhiều thời gian hơn cho công tác sáng tạo trong hoạt động với học sinh. ■

CHỌN ĐÚNG MÔN THỂ THAO MÀ VIỆT NAM CÓ LỢI THẾ

- ▶ Giải Vô địch Cờ vua trẻ thế giới vừa diễn ra tại Bà Rịa - Vũng Tàu từ ngày 19-31.10.2008. Lần đầu tiên U8 Việt Nam có huy chương vàng. Nhân niềm vui này, Thế Giới Mới hỏi chuyện ông Hoàng Minh Châu - Phó tổng giám đốc Công ty FPT, đơn vị đồng hành với cờ vua Việt Nam

• Xin ông cho biết đóng góp của FPT trong giải đấu này?

Giải này là một sự kiện có tầm quốc tế với 1.500 vận động viên (VĐV) trong độ tuổi từ 8-18, trọng tài và các chuyên gia đến từ gần 80 quốc gia và vùng lãnh thổ trên thế giới. Trong số này, những cường quốc về cờ vua như Nga, Pháp, Mỹ, Hungary, Trung Quốc, Ấn Độ đều cử đến những kỳ thủ trẻ tài năng nhất tham dự. FPT nhận thấy đây chính là dịp cùng “sánh vai với các cường quốc năm châu” như Bác Hồ đã dạy học sinh. Chính vì thế, ngay từ tháng 7-2008, chúng tôi đã đề nghị được tài trợ 12 máy tính xách tay làm giải thưởng cho 12 VĐV đoạt huy chương vàng (HCV), đồng thời tài trợ toàn bộ áo thi đấu cho các VĐV Việt Nam tham dự giải này. Nhưng với thành tích vượt trội của các kỳ thủ Việt Nam, FPT “thương nóng” 80 triệu đồng cho VĐV Việt Nam đã xuất sắc giành HCV là Trần Minh Thắng và huy chương bạc (HCB) Nguyễn Ngọc Trường Sơn. Sau 12 ngày thi đấu căng thẳng, Trần Minh Thắng đã xuất sắc vượt qua 11 đối thủ với 10 ván thắng

tuyệt đối, 1 ván thua, giành HCV ở lứa tuổi U8 và Nguyễn Ngọc Trường Sơn giành HVB ở lứa tuổi U18. Đây là lần đầu tiên Việt Nam có HCV ở lứa tuổi U8. Trước đó, thành tích cao nhất của Trần Minh Thắng là 6 HCV tại giải cờ vua trẻ Đông Nam Á. Em Thắng chính là một VĐV trong đội hình kỳ thủ được FPT tài trợ từ sớm. FPT đã cấp học bổng 500.000đ mỗi tháng, đã tài trợ kinh phí thi đấu quốc tế và có những

Ông Hoàng Minh Châu (bên trái) trao thưởng cho hai vận động viên Trần Minh Thắng (giữa) và Nguyễn Ngọc Trường Sơn.
Ảnh: Le Luynh

phần thưởng khích lệ em ngay sau giải Cờ vua trẻ Đông Nam Á 2008.

• *Chúng tôi đã có mặt tại giải đấu này và nhận ra màu đỏ Việt trong sắc áo FPT. Ngoài ý nghĩa chính trị như thế, việc tài trợ cho cờ vua có phải là một cách tiếp thị của FPT? Tại sao FPT lại chọn đầu tư vào cờ vua mà không phải là một môn thể thao nào khác?*

Cờ vua là một môn thể thao phù hợp với sức khỏe và trí tuệ của người Việt. Nó không đòi hỏi sức mạnh cơ bắp như nhiều môn khác, nên sự thấp bé về thể hình không ảnh hưởng đến thành tích. Muốn đạt thành tích cao trên trường quốc tế, chúng ta phải biết lựa chọn đúng những môn mà Việt Nam có lợi thế so sánh. Trên thực tế, không nhiều doanh nghiệp tài trợ cho bộ môn này do tính quảng bá của môn cờ vua chưa cao, khán giả ít và hầu như không truyền hình các trận thi đấu. Đó chính là lý do FPT quyết định hỗ trợ cho bộ môn này. Xin nhắc lại, đây là một môn thể thao trí tuệ và vì thế phù hợp với định hướng chiến lược của FPT là trở thành một công ty sáng tạo trong lĩnh vực công nghệ. FPT muốn đồng hành với cờ vua Việt Nam.

• *Chữ “học bổng” luôn gắn với việc tài trợ cho các VĐV cờ vua tuổi học sinh. Nhưng tại sao chỉ là học sinh tiểu học, chỉ là kỳ thủ nhí? Và cách chọn những em này?*

Muốn có những đại kiện tướng hàng đầu thế giới, chúng ta phải có nhiều giải phong trào, cũng như có sự uơm mầm các tài năng trẻ. Thông qua Liên đoàn Cờ vua Việt Nam, FPT lựa chọn những kỳ thủ nhỏ tuổi

có triển vọng nhất từ lứa U8 để hỗ trợ học bổng vì các em hầu hết là con nhà nghèo. Ngoài ra, những em có thành tích cao hơn trong các giải Việt Nam và khu vực sẽ được tặng máy tính để luyện tập hoặc hỗ trợ kinh phí thi đấu quốc tế. Ngược lại, các em cũng có trách nhiệm nâng cao trình độ của mình. Thành tích sa sút sẽ bị cắt học bổng và các hỗ trợ khác. Đầu tư vào lứa tuổi từ U8 đòi hỏi sự kiên trì, nhưng sự thành công sẽ vững chắc hơn là chỉ đầu tư vào các lứa tuổi lớn hơn. Nhưng có lẽ chúng ta không nên chỉ bằng lòng với thành tích cao ở các giải trẻ. Việt Nam nên đặt mục tiêu cao hơn là có những đại kiện tướng quốc tế nằm trong top 100 thế giới. FPT sẽ xem xét kế hoạch hỗ trợ để Việt Nam đạt được những mục tiêu này.

• *Nhân tiên, ông có muốn nói gì với độc giả của chúng tôi về “sự cố văn hóa” đã xảy ra trong đêm diễn mừng PFT 20 tuổi?*

FPT có gần 10.000 nhân viên và vài ngàn sinh viên. Đó là một cộng đồng xã hội theo đúng nghĩa. Trong một cộng đồng bất kỳ đều có nhiều cái hay cái tốt, nhưng chắc chắn sẽ có những cái chưa hay, chưa tốt. Cuộc sống ngày càng hoàn thiện là nhờ sự đấu tranh giữa cái tốt và cái xấu. Người FPT rất bất bình với màn múa “thiếu vải” tạo ra sự cố kia. Những người phạm sai lầm đã bị kỷ luật. Nhưng không vì thế mà chúng tôi không tiếp tục tự hào về những giá trị của chính mình: một công ty đoàn kết, sáng tạo với khẩu hiệu “Tự hào Việt Nam, vươn lên Việt Nam”.

TRẦN QUỐC TOÀN thực hiện

Alia Sabur vào ngày tốt nghiệp Đại học Stony Brook khi mới 14 tuổi

Với một người bình thường thì ở tuổi 19, chúng ta mới chập chững bước chân vào giảng đường đại học. Thế nhưng, vào ngày 19-2-2008, còn 3 ngày nữa mới tròn 19 tuổi, cô gái trẻ người Mỹ Alia Sabur đã trở thành giáo sư giảng dạy tại Khoa Kỹ thuật và Công nghệ tiên tiến của Đại học Konkuk ở thủ đô Seoul, Hàn Quốc - giáo sư đại học trẻ tuổi nhất trong lịch sử.

VĂN HÒA

Giáo sư TRẺ NHẤT THẾ GIỚI

Sau gần ba thế kỷ, kể từ năm 1717, khi Clin Maclaurin, một nhà toán học người Scotland, học trò xuất sắc của nhà khoa học Isaac Newton, trở thành giáo sư toán của Đại học Marischal, thành phố Aberdeen, Scotland, khi vừa 19 tuổi, vào tháng 2-2008, thế giới lại chứng kiến sự xuất hiện của một giáo sư đại học còn trẻ tuổi hơn, đó là Alia Sabur, cô gái 19 tuổi người Mỹ gốc Iran.

Hiện tượng Sabur

Alia Sabur sinh ngày 22-2-1989 tại thành phố New York. Cha của Sabur là một nhà báo làm trong ngành truyền hình, còn mẹ là một chuyên viên kỹ thuật. Hai người

đã sớm nhận ra sự đặc biệt của Sabur so với những đứa trẻ cùng lứa khác. Mới 8 tháng tuổi mà Sabur đã biết nói và đọc. Được 5 tuổi, Sabur học xong tiểu học. Đến 10 tuổi, nhờ tài năng và trí thông minh vượt trội, Sabur trở thành sinh viên nhỏ tuổi nhất trong lịch sử nước Mỹ theo học tại Đại học Stony Brook của Viện Đại học New York. Hiện tượng Sabur liên thu hút sự quan tâm của các phương tiện thông tin đại chúng. Năm 2004, Sabur tốt nghiệp đại học ngành toán ứng dụng và trở thành người phụ nữ trẻ nhất nước Mỹ giành được danh hiệu này. Được sự khuyến khích của gia đình và

ngành giáo dục thành phố New York, Sabur học tiếp cao học và đến năm 18 tuổi đã đỗ tiến sĩ ngành Khoa học và kỹ thuật vật liệu của Đại học Drexel, bang Pennsylvania. Năm 2007, sau khi bang New Orleans bị cơn bão Katrina tàn phá, Sabur tình nguyện làm giáo sư thỉnh giảng tại Đại học Southern, một trường có truyền thống với đa số sinh viên là người da đen. Đây là trường đại học duy nhất ở bang New Orleans còn hoạt động trong các lớp được lập tạm sau cơn bão Katrina. Mong

Alia Sabur và chứng nhận "Giáo sư đại học trẻ nhất lịch sử" của Tổ chức Kỷ lục thế giới Guinness

muốn của Sabur là phục hồi học tập cho các sinh viên.

Đến ngày 19-2-2008, khi còn 3 ngày nữa mới tròn 19 tuổi, Sabur đã giành danh hiệu "Giáo sư đại học trẻ tuổi nhất lịch sử" của Tổ chức Kỷ lục thế giới Guinness khi chính thức được mời giảng dạy tại Đại học Konkuk, Hàn Quốc. Sabur xúc động cho biết: "Thật là vinh dự lớn cho tôi khi được cộng tác với nhiều nhà khoa học xuất sắc tại đây".

Đam mê nghiên cứu khoa học

Không chỉ giỏi về các môn khoa học tự nhiên, Sabur cũng rất xuất sắc ở các lĩnh vực khác. Sabur bắt đầu học kèn clarinet tại Trường Âm nhạc Julliard nổi tiếng và biểu diễn trước công chúng lần đầu khi mới 11 tuổi với bản concerto của Mozart. Sabur cũng từng biểu diễn chung với thần đồng dương cầm Lang Lang của Trung Quốc và ban nhạc trẻ Smash Mouth của Mỹ, đã đoạt được nhiều giải thưởng âm nhạc quốc gia. Sabur cũng thích chơi thể thao, từng là thủ quân đội tuyển bóng rổ nữ của Đại học Drexel và đã đoạt đai đen môn võ Taekwondo.

Tuy nhiên, nghiên cứu khoa học mới là đam mê lớn nhất của Sabur. Trong thời gian học cao học tại Đại học Drexel, Sabur tập trung nghiên cứu về công nghệ nano, trong đó tập trung phát triển các thiết bị dò tế bào dựa vào ống nano để nghiên cứu y khoa và cũng để khảo cứu các phương pháp trị liệu cho nhiều

căn bệnh, nhất là bệnh tiểu đường. Các công trình nghiên cứu khoa học của Sabur không chỉ nhận được tài trợ mà còn được trao giải thưởng, bằng khen của Bộ Quốc phòng, Cơ quan Hàng không và vũ trụ quốc gia, Ủy ban Quốc gia về phát triển công nghệ nano, Bộ Giáo dục... Qua việc làm của mình, cho dù là nghiên cứu, thuyết giảng hay công bố công trình, Sabur hy vọng sẽ phá tan định kiến cho rằng con gái không giỏi toán và khoa học bằng con

trai. Sabur cho biết: "Tôi hy vọng sẽ làm gương cho các em gái khác và khuyến khích các em chọn những môn khoa học để các em có thể chứng minh rằng con gái cũng giỏi toán, khoa học và thành công trong các ngành đó thì không có gì là kỳ lạ cả".

Tại Mỹ, người ta gọi Sabur là thiên tài, nhưng Sabur cho rằng mình không quan tâm đến danh hiệu. Sabur cho biết: "Tôi cố gắng để mình không bận tâm vì danh hiệu. Tôi luôn cố gắng ở mức cao nhất cho dù có là thiên tài hay không. Tôi cũng không xác định xem ai đó có là thiên tài hay không. Tôi chỉ quan tâm xem liệu là người

Alia Sabur đang giảng dạy tại Đại học Konkuk

đó có làm gì có ích hay có ý nghĩa. Với tôi, việc một người là thiên tài hay không không quan trọng".

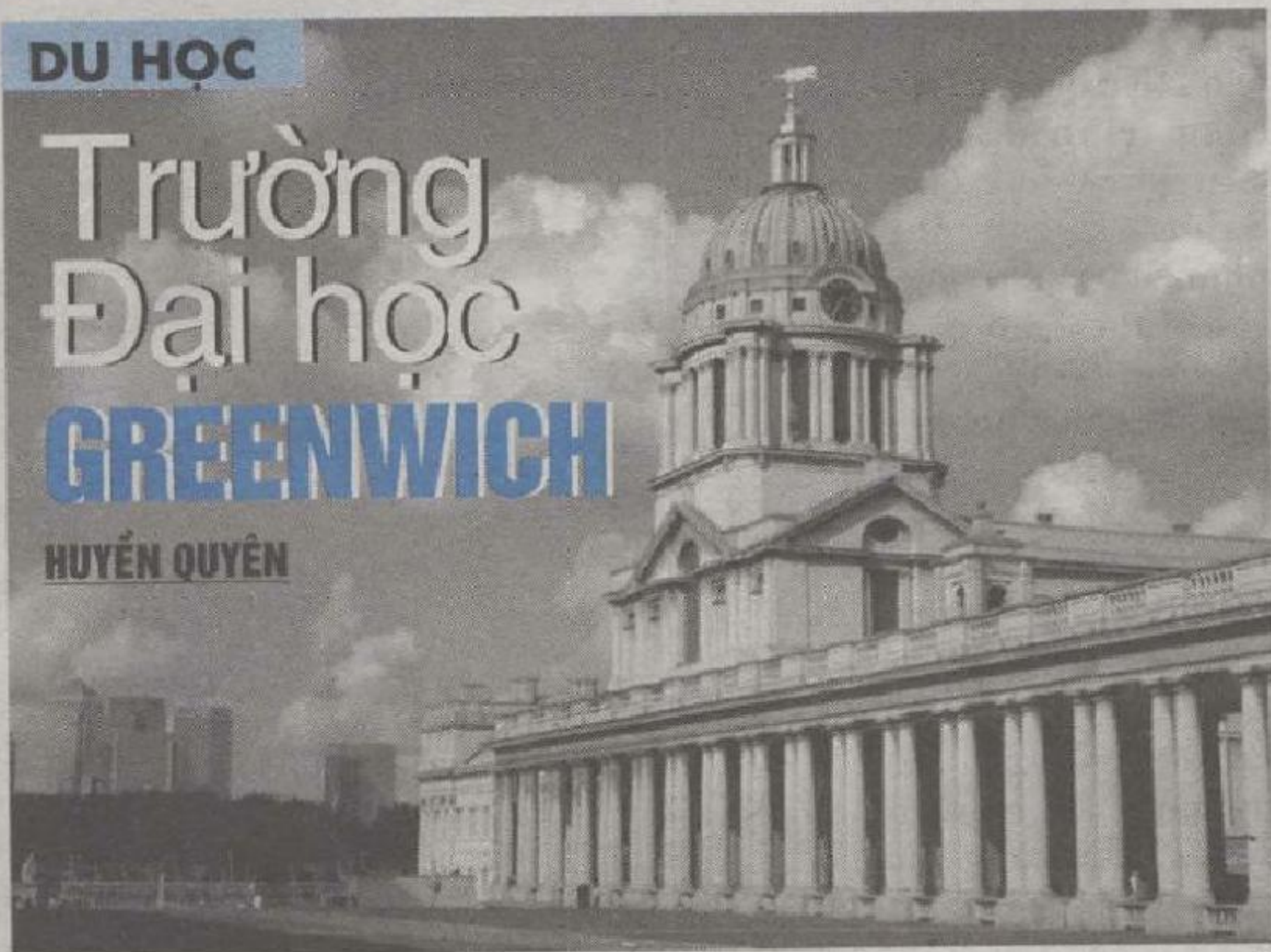
Gia đình đóng một vai trò quan trọng trong thành công của Sabur. Mẹ của Sabur cho biết: "Chúng tôi hết sức khích lệ Sabur làm bất cứ điều gì mà mình muốn. Chúng tôi để Sabur tìm hiểu các ý thích của mình chứ không phải của chúng tôi. Chúng tôi nhận ra sự độc đáo của Sabur ngay còn bé, nhất là khả năng phi thường về sự hiểu biết và xử lý mọi thông tin. Sabur là một món quà đặc biệt mà Thượng đế ban tặng cho chúng tôi".

(Theo People)

DU HỌC

Trường Đại học **GREENWICH**

HUYỀN QUYÊN

- Là một trong những trường đại học (ĐH) lớn và hiện đại nhất nước Anh, Greenwich đã thu hút được hơn 20.000 sinh viên, trong đó có hơn 4.000 sinh viên đến từ hơn 80 quốc gia trên thế giới, cùng 252 giảng viên. Trường có 3 cơ sở: Avery Hill và Maritime Greenwich tọa lạc tại thủ đô London, chỉ cách trung tâm London 20 phút đi tàu; cơ sở Medway nằm ở thành phố Medway, ngoại ô London. Tất cả các cơ sở của trường đều nằm ở các địa điểm thuận lợi cho việc học tập, đi lại, sinh hoạt cũng như giao lưu văn hóa của sinh viên.

Với thành tích cao trong giáo dục, Greenwich đã được trao 2 giải thưởng Nữ hoàng về nghiên cứu cho chương trình sau ĐH. Các chương trình học của trường bao gồm: Kiến trúc, Xây dựng, Khoa học máy tính, Toán học, Giáo dục và đào tạo, Kỹ thuật, Sức khỏe xã hội, Nhân văn, Dược, Y tá, Khoa học, Báo chí,

Luật, Marketing, Chính trị, Triết học, Tâm lý xã hội...

Khóa học tiếng Anh 9 tuần yêu cầu điểm IELTS 5.0, học phí 1.290 bảng; khóa 5 tuần yêu cầu IELTS 5.5; học phí 790 bảng.

Khóa dự bị đại học: yêu cầu IELTS 4.5 hoặc TOEFL 400; học phí: 5.750 bảng/năm.

Khóa dự bị thạc sĩ: yêu cầu

IELTS 6.0 (khai giảng vào tháng 1 hàng năm).

Chương trình cử nhân: yêu cầu IELTS 6.0 hoặc TOEFL 550.

Ngoài ra, trường còn có các chương trình học chuyển tiếp vào năm thứ nhất, hai, ba đại học:

Chuyển tiếp vào năm thứ nhất: yêu cầu IELTS 6.0, đạt kết quả cao trong kỳ tốt nghiệp trung học phổ thông, hoặc đã hoàn thành năm thứ nhất ĐH ở chuyên ngành liên quan.

Chuyển tiếp vào năm thứ hai: yêu cầu IELTS 6.0, đã hoàn thành năm thứ hai ĐH chuyên ngành liên quan.

Chuyển tiếp vào năm thứ ba: yêu cầu IELTS 6.0, đã hoàn thành năm thứ ba ĐH chuyên ngành liên quan.

Chương trình thạc sĩ: yêu cầu IELTS 6.0 hoặc TOEFL 550; học phí 8.900 bảng/năm (một số ngành học phí có thể dao động từ 8.900-12.300 bảng).

Sinh viên của Trung tâm VISCO theo học chương trình cử nhân và thạc sĩ được cấp học bổng 1.000 bảng/năm trong suốt quá trình học. Ngoài ra, Greenwich còn cấp học bổng 1.000 bảng cho các sinh viên học khóa thạc sĩ Kinh doanh có điểm IELTS 6.5 và đóng đủ tiền học phí trước khi nhập học.

Sinh viên sau khi nhận được thư mời nhập học của trường

sẽ phải đóng khoản tiền đặt cọc là 2.500 bảng, số tiền này được hoàn lại khi sinh viên bị từ chối visa. Sinh viên đóng đủ tiền học phí cho trường trong tháng 9 (cho khóa học khai giảng vào tháng 9) hoặc trong tháng 1 (cho khóa học khai giảng vào tháng 1) được giảm 5% tiền học phí. Chi phí sinh hoạt dự kiến khoảng 5.000 bảng/năm.

Mọi chi tiết liên hệ:

Công ty TNHH dịch vụ Việt Trí (VISCO) - Trung tâm Tư vấn du học:

Trụ sở chính: 230 Kim Mã, Q. Ba Đình, Hà Nội. Điện thoại: 04.37261938.

Fax: 04.37261936. Email: viscohanoi@visco.edu.vn.

Văn phòng TP. Hồ Chí Minh: 239/A02 Cách Mạng Tháng Tám, P.4, Q.3, Điện thoại: 08.38328416. Fax: 08.38328417. Email: viscohcm@visco.edu.vn.

Văn phòng Đà Nẵng: 433 Phan Chu Trinh, Q. Hải Châu. Điện thoại: 0511.3552596/97. Fax: 0511.3552596. Email: viscodn@visco.edu.vn.

Văn phòng Hải Phòng: 309 Hai Bà Trưng, Cát Dài, quận Lê Chân. Điện thoại: 031.3950215. Fax: 031.3950215. Email: viscohph@visco.edu.vn.

Website: www.visco.edu.vn; www.visco.vn; www.greenwich.ac.uk. ■

GIÁO DỤC VÀ ĐU LUẬN – SỰ KIỆN

Con số nhắc nhở

Theo Ngân hàng Thế giới, Việt Nam chỉ có **10%** thanh niên (20-24 tuổi) sau trung học phổ thông, học tiếp lên đại học (Trung Quốc 15%, Thái Lan 41%, Hàn Quốc 89%...).

Cùng lắng nghe

• “Do chưa có sự kết nối với các bậc học trên, nên việc học ngoại ngữ ở bậc tiểu học, thời gian qua đối với học sinh, chỉ là học cho vui, cho biết, theo phong trào, mang tính đối phó, không có hiệu quả”! (Ông Nguyễn Lộc - Phó viện trưởng Viện Khoa học GD, Bộ GD-ĐT)

• “Nếu đưa môn tiếng Anh vào chương trình chính thức ở bậc tiểu học, bình đẳng như các môn học khác thì quá tốt. Đó là mong muốn của mọi người, nhưng từ mong muốn đến thực hiện được còn xa”! (Ông Lê Tiến Thành - Vụ trưởng Vụ GD Tiểu học, Bộ GD-ĐT)

• “Việc ngành GD-ĐT xây dựng quy chế quản lý nhà trọ sinh viên là hơi trái chiều, vì nhà trọ là của dân, có rất nhiều vấn đề liên quan mà ngành GD-ĐT không thể đưa ra những quy định để bắt họ phải thực hiện”. (Ông Dương Văn Bá - Phó vụ trưởng Vụ Công tác học sinh - sinh viên, Bộ GD-ĐT)

• Bộ GD-ĐT bổ nhiệm Tổng Biên tập tạp chí Thế Giới Mới. Ngày 16-10-2008, Bộ GD-ĐT đã có Quyết định số 6967/QĐ-BGDĐT điều động ông Nguyễn Xuân Đức, Trưởng cơ quan đại diện báo Giáo dục và Thời đại tại TP. Hồ Chí Minh đến nhận công tác tại tạp chí Thế Giới Mới, thuộc Nhà xuất bản Giáo dục và bổ nhiệm chức vụ Tổng Biên tập tạp chí Thế Giới Mới, từ ngày 1-11-2008. Thời gian giữ chức vụ là 5 năm, kể từ ngày 1-11-2008. Chiều 4-11-2008, tại tòa soạn tạp chí Thế Giới Mới, lễ trao quyết định bổ nhiệm Tổng Biên tập tạp chí Thế Giới Mới đã được tổ chức. Đến dự có đại diện lãnh đạo Bộ GD-ĐT, lãnh đạo Nhà xuất bản Giáo dục và đại diện các cơ quan ban ngành hữu quan, các công ty trực thuộc Nhà xuất bản Giáo dục cùng cán bộ, phóng viên, công nhân viên tạp chí Thế Giới Mới.

• Bộ GD-ĐT vừa tổ chức hội nghị công bố khảo sát kết quả học tập môn Toán, Tiếng Việt của học sinh (HS) lớp 5. Qua kiểm tra gần 60.000 HS, môn Toán có 87,2% HS đạt mức chuẩn và cận chuẩn, môn Tiếng Việt là 81,8%. Ở môn Toán có 7 nhân tố có ảnh hưởng quan trọng đến kết quả học tập của HS; môn Tiếng Việt có 5 nhân tố. Trong đó, ở cả 2 môn, yếu tố nền tảng gia đình đều được xếp ở vị trí số 1 trong việc ảnh hưởng đến kết quả học tập của HS. Sau đó mới đến tác động của đội ngũ giáo viên (GV), năng lực tiếp thu của HS...

• Bộ GD-ĐT vừa công bố dự thảo Quy chế trường trung học phổ thông (THPT) chuyên để trưng cầu ý kiến. Theo đó, mỗi tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương có thể có một hoặc nhiều trường chuyên, với tổng số HS chuyên chiếm 0,07-0,15% số dân trong khu vực. Mỗi trường đại học chỉ được phép thành lập một trường THPT chuyên. Lớp chuyên có thể chuyên 1-2 môn, mỗi lớp không quá 35 HS. Trường chuyên có thể tuyển hệ không chuyên, nhưng số HS không vượt qua 20% tổng số HS toàn trường.

Dinh dưỡng cho người cao tuổi

MINH THÙY

(Tiếp theo TGM 808)

Năng lượng

Quá trình lão hóa thường đi kèm với sự giảm nhu cầu năng lượng do giảm hoạt động thể lực và giảm chuyển hóa cơ bản. Theo khuyến nghị của Viện Dinh dưỡng quốc gia, nhu cầu năng lượng ở người trên 60 tuổi là 1.900 kcal (nam) và 1.800 kcal (nữ). Tuy nhiên, nhiều người cao tuổi (NCT) không ăn đủ nhu cầu do mệt mỏi, uể oải và thiếu sự quan tâm đến cuộc sống. Tăng cường hoạt động có thể sẽ làm tăng sự ngon miệng, vì thế sẽ giúp NCT nhận được đủ năng lượng và dưỡng chất cần thiết cho cơ thể.

Protein

Lượng protein được tổng hợp mỗi ngày giảm rất ít theo tuổi. Nhu

cầu chất đạm ở NCT không khác so với lúc trẻ (khoảng 55-60g protein/ngày). Tuy nhiên, khả năng tiêu hóa và hấp thu chất đạm ở NCT kém, khả năng tổng hợp protein của cơ thể cũng giảm nên rất dễ xảy ra tình trạng thiếu đạm.

Quá trình phân hủy đạm tại ruột già tạo ra các chất thải thối rữa và là những độc tố, nếu tảo bón lâu ngày sẽ ảnh hưởng

không tốt đến sức khỏe (nhất là đạm từ thịt). Do đó, NCT nên hạn chế các món ăn chế biến từ thịt, nhất là thịt mỡ. Thay vào đó nên ăn cá (ít nhất 3 bữa cá/tuần) vì cá chứa nhiều đạm dễ tiêu hóa, lại có thêm một số acid béo cần thiết cho cơ thể, có tác dụng bảo vệ. Ngoài ra, chúng ta cũng nên thay đạm động vật bằng một số đạm thực vật như đậu nành, đậu đũa, đậu cove...

Bột đường

Chất bột đường được chia thành 2 nhóm: *nhóm hấp thu nhanh* (gồm glucose, fructose, saccarose) và *nhóm hấp thu chậm* (gồm tinh bột và glycogen). Bột đường chiếm thành phần chủ yếu trong thức ăn. Ở NCT, sự dung nạp chất bột đường bị giảm, do đó, cần giảm lượng bột đường trong bữa ăn, nhất là các loại bột đường hấp thu nhanh. Cụ thể, nên hạn chế các loại đường mía, bánh kẹo, nước ngọt... Nên sử dụng ngũ cốc nguyên hạt, khoai, ngô, mì,

núi...

Chất béo (lipid)

Lipid là este của cholesterol và acid béo. Acid béo trong bữa ăn và cơ thể được chia thành 2 loại: acid béo no và không no. Acid béo no có nhiều trong mỡ động vật, acid béo không no có nhiều trong dầu thực vật, các loại hạt nhiều dầu và cá. Omega-3 và omega-6 là các acid béo thiết yếu cho cơ thể. Omega-3 có nhiều trong đậu nành, dầu hạt cải, cá, tảo, rong biển; có tác dụng phòng chống bệnh tim mạch và ung thư. Omega-6 có trong dầu mè, đậu nành, lạc, hướng dương, ngô...

Cholesterol là chất chủ yếu cấu tạo màng tế bào và là nguyên liệu tạo thành các hormone giới tính. Cholesterol kết hợp với acid béo và protein tạo ra các lipoprotein có khối lượng phân tử thấp dễ gây xơ vữa động mạch. Thừa cholesterol dễ gây xơ vữa động mạch và tắc mạch máu não, nhưng thiếu cholesterol cũng sẽ làm màng tế bào yếu dễ gây xuất huyết não. Cholesterol có nhiều trong mỡ động vật, lòng đỏ trứng, phủ tạng. Ngoài ra, ở NCT, men lipaz (là men giúp ly giải mỡ) cũng giảm hoạt động nên dễ có khuynh hướng thừa mỡ trong máu. Vì vậy, NCT nên hạn chế chất béo, đặc biệt là mỡ động vật và nên thay bằng dầu thực vật. Lượng cholesterol trong khẩu phần khuyến nghị là dưới 300mg/ngày.

Nước, vitamin và chất khoáng

NCT thường giảm nhạy cảm với cảm giác khát nước nên dễ bị thiếu nước. Do đó, cần chú ý uống nước thường xuyên dù không khát, nhất

là vào mùa hè.

Hoạt động tiêu hóa và hấp thu ở NCT thường kém hiệu quả hơn lúc trẻ. Do đó dễ bị thiếu các vitamin, kali, manhê nội bào, thiếu canxi gây loãng xương (nhất là ở phụ nữ mãn kinh), thiếu máu, thiếu sắt gây mệt mỏi, chóng mặt, giảm trí nhớ; thiếu kẽm gây biếng ăn, giảm trí nhớ, kém tập trung, khô da, sạm da...

Nguồn thực phẩm giàu canxi là sữa và các sản phẩm từ sữa, tôm tép ăn cả vỏ, cá nhỏ ăn luôn xương, đậu nành và sản phẩm (đậu hũ, sữa đậu nành) và rau xanh. Sữa là thực phẩm chứa nhiều canxi và đạm quý, do đó, NCT nên uống 1-2 ly sữa mỗi ngày (nên chọn loại sữa chứa ít hoặc không có chất béo và đường).

Thực phẩm giàu chất sắt là thịt, cá, gan, huyết, trứng, đậu, rau xanh. Kẽm có nhiều trong thức ăn động vật, đặc biệt là cá, thịt và hải sản (nhiều nhất trong con hào). Kali có nhiều trong rau và trái cây.

Chất xơ

Chất xơ giúp thải độc chất qua đường tiêu hóa, hạn chế táo bón, giảm hấp thu cholesterol từ chế độ ăn vào cơ thể. Chất xơ có nhiều trong ngũ cốc nguyên hạt, rau và trái cây. Để nhận đủ vitamin và chất xơ, NCT nên ăn khoảng 200-300g rau và 2-3 phần trái cây mỗi ngày (1 phần trái cây tương đương 1 trái chuối, hoặc 1 trái cam, hoặc 1 trái lê cỡ trung bình, hoặc nửa ly nước ép trái cây). Nên chọn rau trái nhiều màu sắc, chế biến đơn giản để hạn chế mất dưỡng chất qua quá trình đun nấu. Khi dùng trái cây nên ăn cả trái sẽ nhận được nhiều

Ăn đa dạng thực phẩm để nhận được nhiều loại dưỡng chất cần thiết cho cơ thể.
Ngũ cốc: nên chọn gạo mềm, dẻo, không xát trắng quá, nên giảm cơm và dùng thêm các loại ngô, khoai.

Đảm bảo đủ chất đạm: nên ăn cá nhiều hơn thịt, mỗi tuần nên ăn ít nhất 3 lần cá (tùy khả năng), chỉ nên ăn ít hơn 3 quả trứng/tuần, nên tăng sử dụng đạm thực vật như đậu hũ, tàu hũ ki, sữa đậu nành, các loại đậu đỗ...

Nên uống sữa (chọn loại giảm béo, ít đường) để bổ sung canxi để phòng loãng xương, có thể chọn sữa chua sẽ dễ tiêu hóa hơn.

Tăng cường sử dụng thực phẩm giàu chất chống oxy hóa (vitamin C, E, beta-caroten) có trong rau quả tươi, nhiều màu sắc, dầu thực vật.

Uống đủ nước: 6-8 ly/ngày.

Hạn chế thực phẩm nhiều đường ngọt, kể cả mật ong.

Hạn chế mỡ động vật.

Hạn chế muối: giảm gia vị mặn (muối, nước tương, nước mắm) và thực phẩm mặn.

Hạn chế thức uống có cồn.

chất xơ hơn là chỉ ép lấy nước.

Chất oxy hóa và chất chống oxy hóa

Trong cơ thể trẻ lành mạnh, chất oxy hóa không gây tác hại đáng kể vì có hệ thống bảo vệ chống gốc tự do. Bình thường có sự cân bằng giữa 2 chất này. Tuổi càng cao thì sự cân bằng này càng giảm. Khi hoạt động của chất oxy hóa chiếm ưu thế, chúng sẽ thúc đẩy những phản ứng dây chuyền oxy hóa nhiều chất, trong đó có các chất béo là thành phần cấu trúc chính của màng tế bào, gây tổn thương màng tế bào. Sau đó dẫn đến những tổn thương khác như thay đổi cấu trúc các phân tử protein, ức chế hoạt động các men, thay đổi cấu trúc và đặc tính các nội tiết tố được xem là nguyên nhân của các bệnh ung thư, tim mạch, tiểu đường...

Các chất chống oxy hóa có nhiều trong rau quả bao gồm: vitamin E, C, B, PP, beta-caroten, lutein, lycopene, các chất màu trong thảo mộc, rau quả, các chất tanin của

trà, các chất khoáng (kẽm, đồng, magie, sắt), một số protein thực vật (đậu nành và các loại đậu khác), một số acid hữu cơ có trong rau trái...

Uống nước trà, trà xanh, ăn nhiều rau, đặc biệt là rau lá xanh như mồng tơi, rau muống, rau dlay, rau ngót, rau dền, ăn nhiều gia vị (hành, hẹ, rau thơm), ăn các củ gia vị (tỏi, gừng, riềng, nghệ), ăn nhiều trái cây chính... sẽ cung cấp cho cơ thể nhiều vitamin, muối khoáng và các chất chống oxy hóa. Nên hạn chế stress vì sẽ làm gia tăng gốc tự do.

Muối trong bữa ăn

Muối là loại gia vị phổ biến hàng ngày nhưng cơ thể chỉ cần một số lượng rất ít (3-5g/ngày). Thói quen ăn mặn sẽ dẫn đến bệnh cao huyết áp. Do đó, NCT nên hạn chế muối hoặc các thực phẩm mặn (mắm, cá khô, dưa muối, đồ hộp...) trong khẩu phần ăn.

(Nguồn: Trung tâm Dinh dưỡng TP. Hồ Chí Minh)

Kỹ thuật mới

- ▶ Bệnh viện 19-8, Hà Nội, vừa thực hiện thành công ca ghép thận cùng huyết thống đầu tiên cho bệnh nhân Nguyễn Văn T., 40 tuổi, bị suy thận độ 4. Sau 4 ngày phẫu thuật, anh T. đã hoàn toàn hết đau và trở lại ăn uống bình thường.

Yếu tố quyết định phụ thuộc người cho thận

Phó giáo sư, tiến sĩ (PGS.TS) Phạm Quang Cử, Giám đốc Bệnh viện 19-8 cho biết: ghép thận được thực hiện từ lâu trên thế giới và tại Việt Nam cũng có một số cơ sở thực hiện được. Tuy nhiên, số bệnh nhân được ghép vẫn chưa nhiều, người bệnh vẫn chủ yếu phải ra nước ngoài cấy ghép. Nguyên nhân của tình trạng này là do không có người cho thận, hoặc người cho không phù hợp... Vì vậy, yếu tố quyết định cho một ca ghép thành công vẫn là người cho thận.

Thạc sĩ (ThS) Nguyễn Huy Chắt, Phó trưởng khoa Ngoại 3, người trực tiếp tham gia cùng kíp mổ cho biết: trong ghép thận, quả thận của người cho đưa sang người nhận phải phù hợp, nếu không, thận ghép sẽ bị đào thải, dễ gây tử vong. Vì vậy, công tác xét nghiệm quyết định 50% sự thành công của ca ghép. Có khi phải thử trên 5, 7 người cho mới tìm được 1 quả thận phù hợp. Trên nguyên tắc, người cho thận sẽ trải qua các khâu xét

TRONG CÂY GHÉP THẬN

THÚY NGÀ

nghiệm để tìm hiểu nhóm máu, kiểu gien, sức khỏe và khả năng làm việc của quả thận sắp cho cũng như quả thận còn lại. Người cho thận phải có độ tuổi từ 18-60. Những người quá lớn tuổi (trên 65) không được lấy thận vì chức năng của thận đã yếu, một quả ở lại không đủ đáp ứng khả năng lọc chất độc. Tuổi người cho tốt nhất là tương đương hoặc lớn hơn người nhận. Nghĩa là, không chỉ người được ghép, người cho cũng phải làm tới trên dưới 50 loại xét nghiệm khác nhau. Người được ghép thận phải bị suy thận từ độ 3 trở lên. Trường hợp bệnh nhân Nguyễn Văn T. bị suy thận độ 4, người cho thận là em cùng bố nên các xét nghiệm tương đối thuận lợi.

Tỉ lệ thành công đạt 95%

Ca ghép được thực hiện với sự giúp đỡ của TS Hoàng Anh Dũng (Bệnh viện Erasme - Bruxelles, Bỉ) cùng các chuyên gia đến từ Bệnh viện Chợ Rẫy (TP. Hồ Chí Minh), Học viện Quân y 103.

ThS Nguyễn Huy Chất cho biết: ca mổ được tiến hành cùng lúc giữa người cho thận và người ghép. Các bác sĩ đã tiến hành mổ mở ngoài phúc mạc để lấy thận. Khó khăn trong quá trình này là phải đảm bảo an toàn tuyệt đối cho người cho thận, hậu phẫu phải nhẹ nhàng, không có biến chứng, thận phải được lấy trong điều kiện tốt nhất, hạn chế tối đa các tổn thương, động mạch, tĩnh mạch phải có đủ độ dài để nối. Khi quả thận được lấy ra, đã có một êkip trực sẵn để tiếp nhận và rửa sạch thận. Quá trình này giống như một ca mổ vi phẫu. Việc rửa sạch toàn bộ máu trong tổ chức thận, cầu thận (đảm bảo thận không còn máu ngoại lai cho người ghép) càng nhanh càng tốt, sao cho quả thận trắng, chắc đều, nước rửa ở tĩnh mạch thận trong là tốt. Trong quá trình truyền rửa, người phụ dùng kim tiêm hút dịch từ tĩnh mạch thận ra tưới đều lên mặt thận (có sử dụng dịch hút từ tĩnh mạch làm ly tâm để xét nghiệm enzyme và tế bào). Trường hợp nếu động mạch phân sớm và chia nhiều nhánh, kíp rửa phải ghép các nhánh vào với nhau sau đó mới đưa vào ghép.

Người được ghép chỉ phải rạch một đường lượn cong ở hố chậu trái bên ngoài phúc mạc (không đi vào bên trong để tránh gây biến chứng

cho ổ bụng: tắc ruột...; hai quả thận cũ vẫn được giữ nguyên), sao cho bộc lộ toàn bộ tĩnh mạch chậu ngoài, động mạch chậu ngoài, động mạch chậu trong. Sau đó nối tận bên giữa tĩnh mạch của người cho với tĩnh mạch chậu ngoài của người nhận, nối tận - tận giữa động mạch thận của người cho với động mạch chậu trong của người nhận và nối niệu quản vào bàng quang... Sau 4 giờ, ca mổ kết thúc tốt đẹp. 3 giờ sau phẫu thuật, người cho thận đã tỉnh lại, bệnh nhân được ghép thận đã có 400ml nước tiểu và được chuyển vào phòng hậu phẫu. Sau 4 ngày phẫu thuật, bệnh nhân đã hoàn toàn khỏe mạnh, hết đau, ăn cháo, các chỉ số dần trở lại bình thường

Theo PGS.TS Phạm Quang Cừ, kỹ thuật ghép thận đã được thực hiện khá thành công tại Việt Nam, với tỉ lệ sống trên 1 năm là 95%. Tỉ lệ thận ghép còn hoạt động sau 5 năm là 70-80%. Sau 10 năm còn khoảng 50-60%. Sau ghép thận, bệnh nhân có cuộc sống lao động bình thường 75%, đặc biệt đã có 2 trường hợp kết hôn và sinh con sau khi ghép thận. Người cho thận cũng không bị ảnh hưởng tới sức khỏe, bởi theo cơ chế bù trừ, một quả thận vẫn có khả năng hoạt động như bình thường. Các nghiên cứu của các nước phát triển cho thấy, người cho thận có tuổi thọ cao bằng những người bình thường khỏe mạnh, bởi họ có chế độ kiểm tra sức khỏe định kỳ nên luôn phát hiện và điều trị kịp thời nếu mắc một bệnh gì đó, do vậy, tuổi thọ của họ không bị ảnh hưởng. ■

NÉT ĐỘC ĐÁO Ở PHƯƠNG THUỐC GIA TRUYỀN **CHUYÊN TRỊ BỆNH NGOÀI DA**

Những năm gần đây, nhiều người đã khá quen thuộc với địa chỉ **Phòng Chẩn trị y học cổ truyền Bảo Thanh Đường**. Đây là nơi chuyên chữa các bệnh ngoài da bằng phương thuốc gia truyền rất hiệu quả. Các lương y đã lặn lội hàng ngày đường ở các bản làng heo hút, tìm kiếm các vị thuốc mà cha ông hàng trăm năm trước truyền lại, những lọ thuốc bôi, thang thuốc gia truyền giúp nhanh khỏi các bệnh mãn tính như: **chàm, á sừng, lang ben, sẩn ngứa, dị ứng, hôi nách, viêm nang**

lông, eczema, nấm tóc, zona, á sừng da đầu, khô da, nấm ben, bạch biến... Bệnh nhân dùng thuốc của nhà thuốc đều rất tâm đắc vì vừa tốt cho cơ thể, vừa được các lương y tận tình khám bệnh và tư vấn miễn phí.

Gặp chúng tôi, kỹ sư Vũ Văn Tuấn, ngụ tại 116B, lô 9, cư xá Thanh Đa, P. 27, Q. Bình Thạnh, TP. Hồ Chí Minh, nhận xét: thuốc gia truyền ở đây rất tốt, nhanh khỏi bệnh á sừng da đầu (đầu nhiều vảy gàu, rất ngứa). Tiến sĩ Nguyễn Minh Trang ở 72 Hàng Điều, Hà Nội, rất khâm phục phương thuốc quý này vì đã chữa hết hắc căn bệnh chàm, nấm toàn thân cho bà. Bà tâm sự: “Tôi đã đi chữa nhiều nơi nhưng chỉ khi tìm đến thuốc gia truyền này tôi mới hết bệnh”.

Rất nhiều bệnh nhân cảm ơn phương thuốc gia truyền quý, những vị thuốc đã cứu giúp cho nhiều người khỏi bệnh. Đó là nét đáng tự hào về các vị thuốc dân tộc.

NGUYỄN HÀ - VĂN HUNG

Bạn đọc khám miễn phí tại các cơ sở của NHÀ THUỐC BẢO THANH ĐƯỜNG:

- **Tại Hà Nội:** 102 Trần Hưng Đạo, Q. Hoàn Kiếm - ĐT: 04.9423585
- **Tại TP. Hồ Chí Minh:** 210 Lê Lai, Q.1, ĐT: 08.9252818; 1029B Nguyễn Trãi, Q. 5 - ĐT: 08.8536047
- **Tại Đà Nẵng:** 60A Lê Hồng Phong - ĐT: 0511.3562037
- **Tại Nha Trang, Khánh Hòa:** 31 Nguyễn Thị Minh Khai - ĐT: 058.522005
- **Tại Kiên Giang:** 69 Hùng Vương, Rạch Giá - ĐT: 0773.947347

Vị thuốc xuyên sơn giáp

Hỏi: Bào sơn giáp là một thành phần trong thang thuốc chữa rắn cắn. Vậy bào sơn giáp là gì? Có công dụng gì khác không? (Tao Phương, Sông Công, Thái Nguyên)

Trả lời: Trong Đông y, bào có nghĩa là nướng hoặc dùng lửa tác động vào dược liệu để làm ra thành phẩm (bào chế). Chữ bào trong bào sơn giáp cũng có ý nghĩa như vậy, tức là xuyên sơn giáp được chế biến bằng cách nướng hoặc tẩm sao để sử dụng.

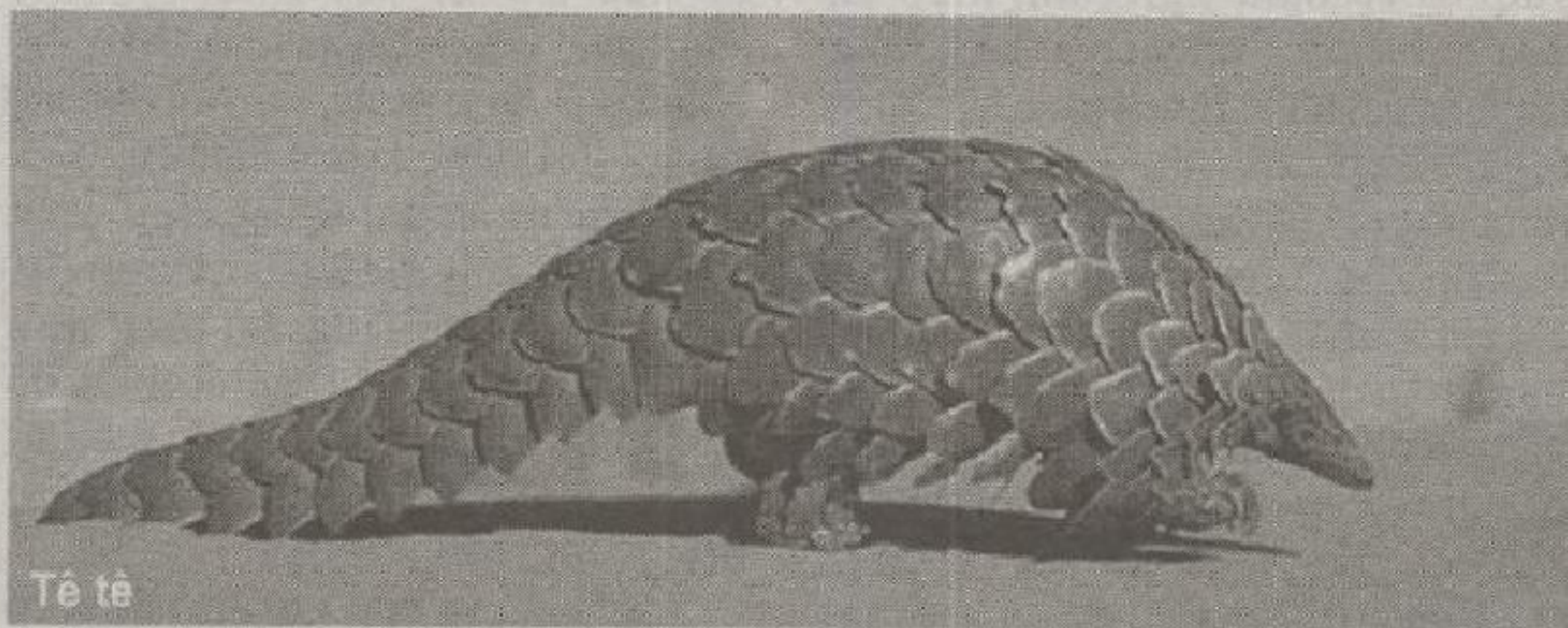
Vị thuốc xuyên sơn giáp (*Squama manidis*) là vảy của con tê tê, còn gọi là con trút, lẳng lý, tên khoa học *Manis pentadactyla* Linnaeus, thuộc họ Tê tê (*Manidae*). Tê tê là loài động vật có thân dài, chân ngắn và thấp, đầu nhỏ, mõm nhọn, đuôi rất dài. Phần trên lưng từ mõm nhọn đến đuôi có phủ một lớp vảy hình vỏ trai xếp áp lên nhau, giống như ngôi lợp theo từng dải.

Nhờ có đuôi dài và chân khỏe, có móng vuốt dài và cong, nên tê tê leo cây rất giỏi, thường sống trên cây và ngủ trong các bọng cây, các hốc rỗng hoặc các hang, hốc đá. Khi ngủ hoặc khi gặp nguy hiểm, tê tê cuộn tròn thân mình lại, nếu gặp dốc núi nó sẽ lăn tròn để thoát hiểm.

Bàn chân trước của tê tê có 5 ngón, 3 ngón giữa có vuốt dài gấp 1,5 lần vuốt của chân sau. Tê tê dùng vuốt để đào hang bắt mồi (kiến, mối, ong đất, ấu trùng của các loại côn trùng khác...), nó có thể đào hang sâu, xuyên qua núi nên được gọi là xuyên sơn. Tuy tầm nhìn ngắn nhưng tê tê có mũi và tai rất thính, trợ giúp đắc lực cho loài vật này trong việc tìm mồi và thoát hiểm.

Khi bắt được tê tê, người ta lột da lấy vảy ngâm trong nước sôi vài giờ, có thể ngâm nhiều lần trong 3-4 ngày để thịt vừa ra, rửa thật sạch, phơi khô, bảo quản nơi khô ráo.

Để sử dụng làm thuốc, tùy

Tê tê

trường hợp mà có cách chế biến khác nhau. Theo danh y Hải Thượng Lãn Ông, vẩy ở chân và đuôi có dược liệu mạnh hơn, vì đó là các bộ phận tê tê dùng để leo cây và đào hang xuyên núi, cho nên lực khỏe hơn các chỗ khác.

Thường người ta chế xuyên sơn giáp theo các cách sau:

- Nướng trên ngói đến khi phồng đều, có màu vàng sậm là được.

- Cho vẩy tê tê khô, sạch, vào chảo sao nhỏ lửa, đến khi vẩy có màu vàng sậm là được.

- Cho vẩy tê tê vào chảo cùng với cát (đã rửa sạch, phơi khô), sao đến khi thấy vẩy có màu vàng, phồng đều là được. Rây bỏ cát. Có thể dùng bột đất sét vàng (hoàng thổ) để thay cát.

- Nếu cần tẩm giấm thì sau khi sao với cát, vẩy tê tê phồng xốp, trở qua màu vàng, rây bỏ cát rồi nhân lúc còn nóng, đem nhúng ngập vào trong giấm vài phút, vớt ra phơi khô. Khi dùng giã vụn, cho vào thang thuốc hoặc vào món ăn chữa bệnh.

Không bao giờ người ta dùng vẩy tê tê sống để làm thuốc.

Theo Đông y, vị thuốc xuyên sơn giáp có vị mặn, tính hàn, hơi độc, vào hai kinh Can và Vị. Tác dụng tán huyết thông lạc, hoạt huyết hóa ứ, thông nhũ, bài nùng (làm tan ung nhọt có mủ). Thường dùng trong các trường hợp: ung nhọt chưa vỡ mủ, sốt rét, đậu hãm không mọc, phong hàn thấp gây tê nhức, phụ nữ kinh bế, sản phụ ít sữa, sữa không thông. Ngoài ra còn dùng làm thuốc chữa rắn cắn, cầm máu các vết thương.

Ngày dùng 6-12g, sắc uống,

thường dùng chung với một số dược liệu khác. Dùng ngoài, lấy bột xuyên sơn giáp rắc lên vết thương.

Lưu ý: Phụ nữ có thai không nên dùng xuyên sơn giáp. Người bị mụn nhọt đã vỡ miệng rồi cũng không nên dùng.

Một số bài thuốc cổ sử dụng xuyên sơn giáp như sau:

- *Sản phụ ít sữa:* xuyên sơn giáp (sao vàng, tán bột) 12-20g, móng giò heo 2 cái, thông thảo 8g, đu đủ non (hoặc mít non) 1/2 quả. Ninh đến khi chân giò chín mềm, nêm gia vị, ăn vào lúc đói bụng.

- *Sản phụ bị tắc tia sữa, sữa không xuống, bầu vú đau nhức:* xuyên sơn giáp (sao phồng, tán bột) 20g, thiên hoa phấn 20g, thông thảo 4g, ninh với chân giò lợn 2 cái. Ăn vào lúc đói bụng.

- *Sản phụ bị mất sữa:* xuyên sơn giáp (sao phồng, tán bột) 20g, hương phụ (củ cỏ gấu) 10g, hạt sen 30g, vùng vàng (mè) 12g, trần bì (vỏ quýt sao sơ) 4g, chân giò lợn 2-4 cái. Ninh nhừ, dùng khi đói bụng.

- *Chữa ung độc phát boils, sưng cứng đau nhức (mủ chưa vỡ):* xuyên sơn giáp (sao vàng) 8g, tạo giác thích (gai bồ kết) 8-10g, kim ngân hoa, liên kiều, thổ bối mẫu, thực địa, hoài sơn, mỗi vị 10-12g. Cam thảo 4g. Nấu với 700ml nước, sắc còn 300ml, chia 2 lần uống trước bữa ăn.

Hoặc dùng bài thuốc sau:

Xuyên sơn giáp (sao vàng) 8g, tạo giác thích 8-10g, bồ công anh 12g, thổ phục linh 12g, hà thủ ô đỏ (chế) 12g, kim ngân hoa 10g, ké đầu ngựa (sao) 12g, hoài sơn 12g. Sắc uống như trên.

Hoặc dùng bài: xuyên sơn giáp

10g, tạo giác thích 8-10g, hoàng kỳ (sông) 8-10g, đương quy 6g, bạch chỉ 4-6g. Sắc uống như trên.

- *Chữa sốt rét lâu ngày có báng*: xuyên sơn giáp (sao phồng), mộc miết tử (hạt gấc) sấy khô. Hai vị bằng nhau, tán bột. Ngày uống 2 lần, mỗi lần 4-6g với chút rượu, trước bữa ăn.

- *Chữa đi tiểu ra máu*: xuyên sơn giáp (sao phồng, tán bột). Dùng 1,5-2g bột, hòa với nước sôi để nguội, uống vào buổi tối. Uống khoảng 3-5 ngày là có hiệu quả.

- *Chữa rắn cắn*: xuyên sơn giáp (sao phồng, tẩm giấm, tán nhỏ) 20g, giun đất (địa long, sao vàng) 12g, phèn chua (phi) 2g. Các vị tán nhỏ, nấu với 400ml nước, sắc còn 100ml. Một thang sắc 2 lần, cho uống trong ngày.

Có khi người ta dùng bài thuốc này gia thêm mã tiền (chế) 0,05g

(50mg) cho người lớn, không dùng cho trẻ em. Mã tiền là loại thuốc có độc mạnh, cần phải chế biến cẩn thận theo sách *Cây thuốc Việt Nam*: lấy hạt ngâm nước vo gạo một ngày đêm. Cạo vỏ ngoài, bỏ mầm. Thái mỏng. Tẩm với dầu vừng một ngày. Sao cho vàng sậm (Viện Dược liệu - Bộ Y tế).

- *Chữa sưng lách*: cho 4-6g xuyên sơn giáp cho vào một quả trứng vịt (có đục lỗ nhỏ), dán kín, đem luộc chín để ăn vào buổi sáng sớm. Ăn 7-10 ngày.

Lưu ý: Tê tê là động vật có ghi trong Sách Đỏ, cần được bảo tồn, không săn bắt, sử dụng bừa bãi. Muốn có dược liệu để dùng, nên nuôi dưỡng để khai thác giống như một số loài động vật hoang dã khác.

Lương y ĐINH CÔNG BẢO

(Tổng thư ký Hội Dược liệu
TP. Hồ Chí Minh)

SAPUWA®

NƯỚC UỐNG TINH KHIẾT

Since 1992

Tận cùng của sự tinh khiết

www.sapuwa.com.vn

Có ba nguy cơ thường gặp nhất trong phẫu thuật thẩm mỹ là mất cảm giác, rỉ nước và hoại tử. Mất cảm giác tạm thời là triệu chứng xuất hiện tại nơi cắt, rạch, thường xảy ra khi căng da mặt

và hút mỡ bụng, dù số trường hợp mất cảm giác vĩnh viễn không hồi phục được là rất hiếm. Mất cảm giác cục bộ khi phẫu thuật ngực thường gặp khi bệnh nhân mất cảm giác tạm thời ở núm vú. Thời gian

mất cảm giác chiếm từ 10-70% số thời gian trong ngày tùy người và tùy theo cách phẫu thuật. Tuy nhiên, tình trạng mất cảm giác diễn biến nặng hơn ở những phụ nữ giảm kích cỡ ngực khi họ phải cắt bỏ núm vú và quăng vú rồi ghép lại.

Những chất dịch trong cơ thể thường rỉ ra sau phẫu thuật hút mỡ bụng. Để giải quyết sự khó chịu này, bệnh nhân phải mang ống thoát một thời gian, chờ vết thương lành hẳn. Tuy nhiên, những thao tác phẫu thuật thẩm mỹ cũng dễ dẫn đến việc làm chết một số mô và hầu như khó có thể tránh khỏi. Nguy cơ sẽ nhiều hơn nếu bệnh nhân hút thuốc vì khói thuốc ảnh hưởng đến việc

Ngộ độc trong gây mê có thể dẫn đến suy hô hấp, thậm chí tử vong. Đó là nguy cơ không được xem thường trong phẫu thuật thẩm mỹ.

Nguy cơ trong PHẪU THUẬT THẨM MỸ

MINH HUY

Một ca phẫu thuật thẩm mỹ tại Mỹ

cung cấp máu cho mô. Bác sĩ cắt vào mô và nếu máu đến không đủ, mô sẽ bị hủy hoại dần sau phẫu thuật.

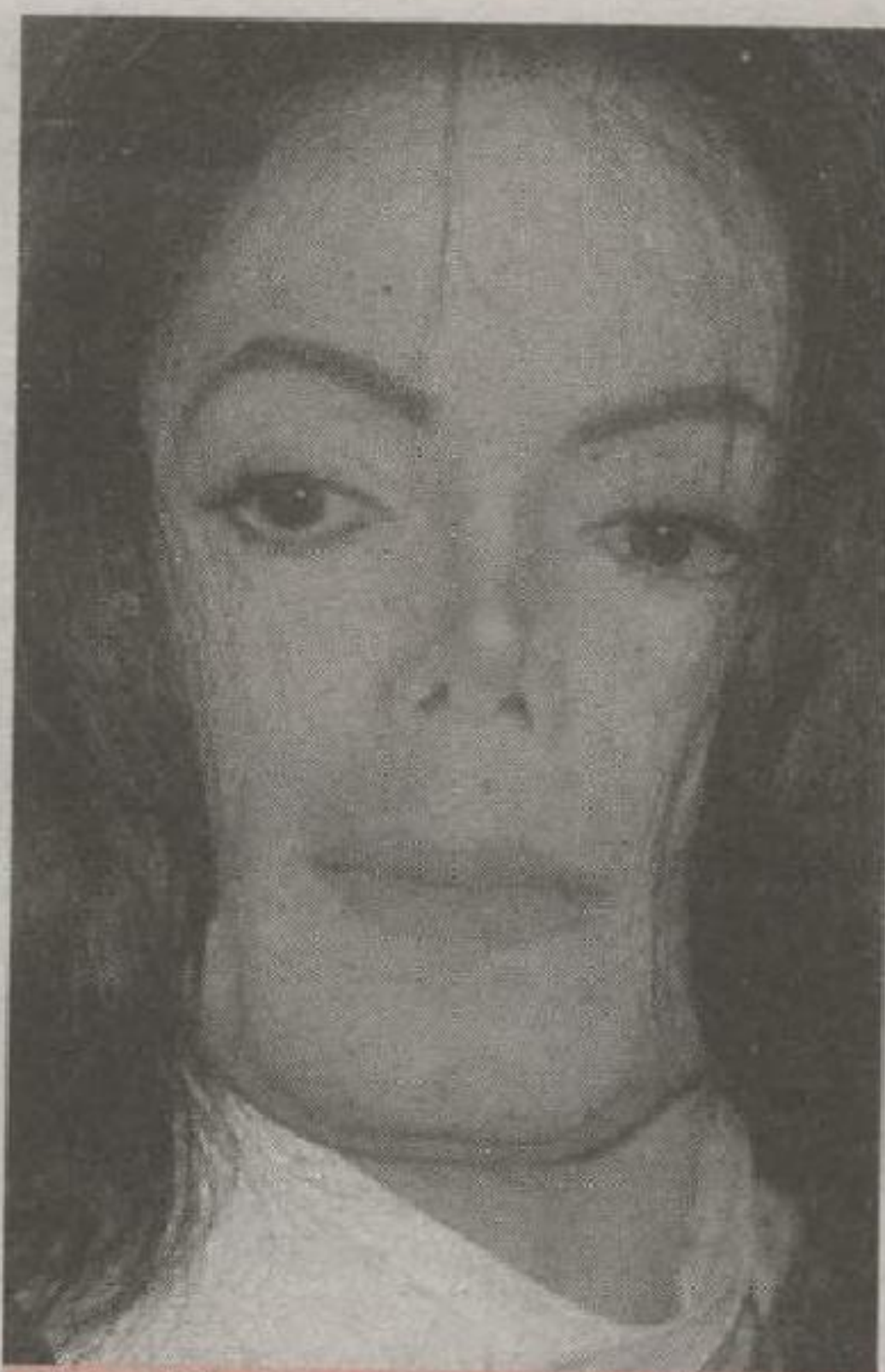
Bất cứ ca phẫu thuật thẩm mỹ ở mặt nào cũng dễ gây ra hiện tượng máu chảy quá mức, nhưng ở đàn ông, tình trạng này xấu hơn phụ nữ vì máu đưa đến nơi phẫu thuật nhiều hơn do mạch máu nhiều hơn. Nhiễm trùng máu rất ít khi xảy ra đối với các bệnh nhân phẫu thuật thẩm mỹ vì sức khỏe của họ tốt trước khi phẫu thuật. Nhưng nếu bị viêm nhiễm sẽ lan nhanh nên cần phải điều trị cấp thời.

Trong phẫu thuật thẩm mỹ, những biện pháp ngăn cản nguy cơ luôn có nhiều hơn trong phẫu thuật bệnh và phương pháp này có thể an toàn hơn phương pháp kia, vì vậy, cần phải tư vấn với những chuyên gia phẫu thuật thẩm mỹ được cấp giấy phép hành nghề. Theo Hiệp hội Phẫu thuật thẩm mỹ Mỹ, cần cảnh giác với 10 nguy cơ trong phẫu thuật thẩm mỹ:

1. *Máu đọng ở điểm phẫu thuật cần đến một cuộc giải phẫu thứ hai.* Tỷ lệ thường xảy ra ở những ca căng da mặt và ở nam nhiều hơn nữ.

2. *Dịch nhờn trong cơ thể chảy ra sau phẫu thuật.* Tình trạng này thường xảy ra trong những ca hút mỡ bụng. Phải cần một thời gian mới hết.

3. *Chết một hay vài mô*

Michael Jackson và di chứng của phẫu thuật thẩm mỹ

ngoại vi nào đó sau phẫu thuật. Nguy cơ cao với người hút thuốc lá nhưng không thể tránh khỏi 100%.

4. *Tổn thương dây thần kinh.* Những dây thần kinh nhỏ sẽ bị đứt khi da bị cắt, nhưng thiệt hại thần kinh lớn chỉ xảy ra do bất cẩn và tay nghề yếu. Với các bác sĩ có kinh nghiệm, tình trạng này rất khó xảy ra. Theo ước tính, cứ 1.000 ca căng da mặt bằng phẫu thuật thì có một ca gây tổn thương vĩnh viễn cho một dây thần kinh nào đó ở mặt.

5. *Nhiễm trùng.* Nhiễm trùng thường xảy ra sau hút mỡ bụng do tác động lên nội tạng

Phẫu thuật mí mắt dễ dẫn đến nguy cơ giảm thị lực

dù vết rạch thường ngắn hơn 7mm. Nhiễm trùng có thể lan nhanh khắp cơ thể, cần chữa trị cấp thời. May mắn là do các bệnh nhân phẫu thuật thẩm mỹ thường khỏe mạnh nên viêm nhiễm khó xảy ra.

6. *Để lại sẹo lồi.* Trong khi sẹo là hệ quả phải có của bất cứ loại phẫu thuật nào nhưng qua tay nhà chuyên môn, vết sẹo sẽ nhỏ và mảnh hơn. Họ thường nghiên cứu các vết sẹo của bệnh nhân để tiên lượng trước hình dáng sẹo sau phẫu thuật.

7. *Mất cảm giác.* Đây là trường hợp thường xảy ra tạm thời ở những ca căng da mặt và hút mỡ bụng, nhưng phẫu thuật ngực là thường gặp nhất.

8. *Xuất huyết sau phẫu*

thuật. Nguy cơ xuất huyết sau phẫu thuật ở mức nguy hiểm là 1% (nhất là ở đàn ông mắc chứng cao huyết áp và dùng Aspirin thường xuyên), nhưng một ca cắt mí mắt nếu để chảy máu kéo dài cũng có thể ảnh hưởng xấu đến thị lực.

9. *Chảy xệ, thâm quầng mắt.* Tình trạng này thường xảy ra khi được thực hiện bởi những bác sĩ thiếu kinh nghiệm.

10. *Tử vong.* Chiếm ít hơn 1% ở những ca phẫu thuật thẩm mỹ lớn, chủ yếu là do bác sĩ không nắm chắc tiền sử bệnh nhân hay dùng hóa chất không đúng quy định. Tử vong có thể xảy ra khi gây mê và tiêm hoạt chất.

(Theo American Board of Plastic Surgery)

GIẢI ĐÁP Y HỌC

- Tôi 26 tuổi, chưa lập gia đình, bác sĩ chẩn đoán tôi bị giãn tĩnh mạch chi dưới. Hiện tại, cứ mỗi khi đứng và ngồi khoảng 1-2 giờ là chân tôi bị sưng và luôn bị tê chân do máu lưu thông không đều và tê nhức ở mắt cá chân sau một ngày làm việc. Tôi từng uống thuốc Tây nhưng đã chuyển sang thuốc Bắc vì sức khỏe không cho phép. Nếu bệnh này chia làm 6 mức độ, vậy bệnh tôi ở mức độ nào? Sau này, khi lập gia đình thì có ảnh hưởng gì đến sức khỏe của mẹ và con không? (Thu Tr., Q. Tân Phú, TP. Hồ Chí Minh)

Giãn tĩnh mạch chi dưới là một bệnh lý mạch máu đặc biệt hay xảy ra ở phụ nữ và thường chỉ có ở hai chân, ít khi xuất hiện ở hai tay. Bệnh được chia làm 6 mức độ, tùy sự xuất hiện của các triệu chứng đau chân, giãn tĩnh mạch, phù, vọp bẻ (chuột rút), thay đổi màu sắc của da chân, loét dinh dưỡng... Khi giãn tĩnh mạch có kết hợp với phù hai chân như triệu chứng của bạn mô tả, có nghĩa là bạn đã bị giãn tĩnh mạch độ 3, cần phải điều trị triệt để bằng thuốc làm bền và tăng trương lực thành mạch, thay đổi cách sống và môi trường làm việc, sử dụng tất chuyên dùng cho bệnh lý tĩnh mạch, phẫu thuật hoặc sử dụng laser v.v. Bệnh tuy không gây tử vong cho bệnh nhân nhưng ảnh hưởng nhiều đến chất lượng cuộc sống, đến công việc và thẩm mỹ.

Nhất là trong thời kỳ có thai, tuy giãn tĩnh mạch không làm ảnh hưởng đến thai nhi nhưng do sự thay đổi về nội tiết tố trong thai phụ và do tử cung lớn chèn ép vào hệ tĩnh mạch vùng chậu nên bệnh giãn tĩnh mạch thường nặng hơn trong thai kỳ, có thể đưa đến biến chứng thuyên tắc hay viêm tĩnh mạch.

- Trong nhà tôi ở có 3 người bị bệnh tiểu đường, tuổi trong khoảng 50-60, thời gian bị bệnh từ 1-5 năm. Mỗi người trị bệnh ở một bác sĩ khác nhau. Có bác sĩ không cấm uống rượu bia, miễn là uống điều độ; có bác sĩ không cho uống dù chỉ tiếp khách chút đỉnh. Trái cây ngọt cũng vậy, người cho ăn, người khuyên không nên ăn cả chuối, khiến chúng tôi: người thì thoải mái, người thì nhịn... như vậy có mâu thuẫn không? Xin cho hỏi nước giải khát "diet" dành cho những người ăn kiêng nhưng bị tiểu đường có uống được không? Mỗi tối trước khi đi ngủ, uống một ly rượu ngâm thuốc Bắc cho khỏe có ảnh hưởng gì không? (Trần Đức Tài, Quy Nhơn, Bình Định)

Bệnh tiểu đường hiện nay đang là đại dịch trên thế giới. Tại vùng châu Á - Thái Bình Dương, cho đến nay đã có trên 300 triệu người mắc bệnh. Trong đó, 95% là bệnh tiểu đường týp 2, 5% là tiểu đường týp 1. Vì là bệnh mạn tính nên phải sử dụng thuốc hạ đường huyết liên tục. Thuốc hạ đường huyết có thể

là loại tiêm như các loại insulin hoặc các thuốc hạ đường huyết loại uống. Tùy theo tình trạng bệnh nhân, mập hay ốm và các bệnh đi kèm như có suy thận, biến chứng ở các mạch máu nhỏ, đang trong tình trạng stress, phẫu thuật hay điều trị một bệnh khác... mà thầy thuốc sẽ chọn loại thuốc hạ đường huyết thích hợp. Ngoài thuốc, bệnh nhân cần phải có chế độ ăn kiêng thích hợp, hạn chế tối đa rượu bia và các loại thức uống có cồn. Với một ly nhỏ rượu thuốc trước khi đi ngủ có thể không ảnh hưởng gì đến đường huyết. Các loại nước ngọt có ga cũng không nên sử dụng nhiều. Các hãng sản xuất nước giải khát do nắm bắt được thị trường khá lớn của những người bị tiểu đường đã sản xuất ra các loại nước giải khát "diet" không có đường thương mà chỉ có đường hóa học được phép sử dụng cho bệnh nhân tiểu đường.

- **Thưa bác sĩ, tôi bị ra mồ hôi tay, tôi có biết được phương pháp dùng độc tố botulinum A để điều trị và cho kết quả tốt. Tôi có thể được chữa trị theo phương pháp này ở đâu? Chi phí điều trị là bao nhiêu? Mong nhận được hồi âm từ bác sĩ. Xin chân thành cảm ơn.**
(nguyenlamloan@yahoo.com)

Tăng tiết mồ hôi tay là một bệnh khá thường gặp, nhất là ở những người trẻ. Bệnh tuy không gây chết người, nhưng ảnh hưởng rất nhiều đến công việc, học tập, giao tiếp... và làm giảm đi chất lượng của cuộc sống. Trong thực

hành bệnh viện hàng ngày, chúng tôi ít gặp những bệnh nhân chỉ có tăng tiết mồ hôi tay đơn thuần mà thường kết hợp với tăng tiết mồ hôi nách, chân hay toàn thân. Với bệnh tăng tiết mồ hôi tay nguyên phát do tình trạng cường giao cảm thì phẫu thuật cắt hạch thần kinh giao cảm ngực số hai qua nội soi cho kết quả tốt, hầu như có đến 98% các trường hợp bệnh nhân có bàn tay khô hoàn toàn sau phẫu thuật. Tuy nhiên, có một điều đáng buồn là có hiện tượng tăng tiết mồ hôi bù trừ ở các phần khác của cơ thể như ở lưng, mông hay chân. Với tỉ lệ từ 20-30%, điều này làm giảm phần nào hiệu quả của phẫu thuật và hiện nay đang có một số công trình nghiên cứu cải tiến kỹ thuật nhằm giảm bớt tỉ lệ tăng tiết mồ hôi bù trừ. Nhưng, có khá nhiều bệnh nhân nói với chúng tôi họ chấp nhận được tình trạng này, miễn là bàn tay khô và kỳ lạ thay, một thời gian vài tháng sau thì tình trạng tăng tiết mồ hôi bù trừ cũng giảm đi nhiều. Còn một phương pháp khác là dùng chất botulinum A bằng cách tiêm vào các tuyến mồ hôi, đặc biệt là vùng nách. Tuy nhiên, phương pháp này cho kết quả không ổn định, sau sáu tháng, bệnh nhân lại phải tiêm lại và nhất là giá thành điều trị còn khá cao. Hiện nay chỉ có các bác sĩ thẩm mỹ sử dụng cho những bệnh nhân tăng tiết mồ hôi nách hoặc mắc chứng hôi nách mà thôi.

PGS.TS NGUYỄN HOÀI NAM

Bệnh viện Đại học Y Dược TP. Hồ Chí Minh

PHÒNG SỰ KHOA HỌC

- Chỉ trong vài giờ, khách hàng có thể có được mái tóc dài mà lẽ ra họ phải nuôi mất vài năm trời. Đó là lý do vì sao nổi tóc lại hấp dẫn đến vậy. Tuy nhiên, hiện nay, việc nổi tóc, nổi mi được thực hiện tràn lan tại các cửa hiệu không đủ chuyên môn và tay nghề có thể khiến bạn phải dở khóc dở cười vì “tóc ới đi nhé, đầu ở lại”.

Tóc mai

SÔI NGẮN BỔNG DÀI

Thay đổi nhanh kiểu tóc

Cái răng, cái tóc là góc con người. Bởi vậy, khi điều kiện kinh tế khá lên và việc làm đẹp ngày càng trở nên quan trọng thì kiểu tóc cũng được thay đổi thường xuyên cho kịp thời trang. Với nhiều bạn gái sành điệu, mỗi bộ thời trang phải đi kèm với một kiểu tóc mới. Hôm nay tóc đỏ, ngày mai tóc đen, bộ váy này hợp kiểu tóc nâu, uốn xoắn; kiểu trang phục kia phải đi với tóc dài, tết lọn nhỏ... Tuy nhiên, việc dùng hóa chất nhuộm và thay đổi kiểu tóc thường xuyên đã khiến tóc gãy rụng, xơ xác. Để khắc phục mái tóc thiếu dưỡng

chất, ngày nay đã có nhiều loại dầu dưỡng nhưng còn tóc rụng, tóc thưa, tóc ngắn muốn dày và dài thêm thì sao? Cấy tóc rất mất thời gian và tốn kém. Tóc giả thì dễ gây dị ứng. Thế nên, ngày càng nhiều người chọn nổi tóc. Ngày nay, tóc nổi thật dễ kiếm và không quá đắt đối với những người “vĩ dày”. Bởi lẽ, ngày càng có nhiều công ty chuyên sản xuất và kinh doanh tóc. Tại Ấn Độ, những phụ nữ theo đạo Hindu cắt tóc trong đền và đó là một phần nghi lễ tôn giáo. Số tóc đó được làm sạch và được xuất

HỒNG LINH

khẩu ra thị trường thế giới. Hãng sản xuất tóc quốc tế Balmain, Anh, cho biết: doanh số tăng gấp ba lần trong vòng hai năm qua và họ đã xuất khẩu sang hơn 40 nước. Từ đây, trào lưu nối tóc được thực hiện dễ dàng hơn và đi đầu luôn là những người nổi tiếng.

Còn nhớ vài năm trước, để có kiểu tóc tết thành từng bím nhỏ bằng nửa đầu dừa, ca sĩ Hồng Ngọc đã phải nối cho tóc dày thêm, 8 cô nhân viên lưng giắt nà là kéo, lược nhỏ, lược to, kẹp mỏ vịt... xoay quanh Hồng Ngọc suốt cả ngày, mỗi thì đứng lên đi lại vài vòng quanh tiệm thư giãn, đến bữa thì ăn, khát thì uống cho đến khi mái tóc hoàn thành. Để tạo thêm màu sắc, nhân viên làm tóc nối thêm vào tóc từng sợi màu trắng hoặc vàng tạo thành những bím tóc màu sắc cho Hồng Ngọc. Tóc thật được nối với tóc của Ngọc ngay sát với da đầu bằng một loại keo bám rất chắc. Tính công của 8 nhân viên làm suốt trong 9 giờ thì bộ tóc luống cày này tốn đến 72 giờ thực hiện. Một ngày trời chờ đợi, Hồng Ngọc cũng có được một bộ tóc "sành điệu" khi xuất hiện trên sân khấu. Kiểu tóc này của cô để được 3 tháng. Nếu không tạo kiểu thất bím như Hồng Ngọc thì một đầu nối tóc phải ngồi từ 9 giờ sáng đến 14-15 giờ chiều để có được mái tóc dài, dày. Nhà tạo mẫu tóc Yến Trang cho biết, tóc luống cày của Hồng Ngọc nếu làm ở Thái Lan tốn đến 5.000.000đ/ một lần (để được trong 3 tháng). Ở Việt Nam, một mái tóc nối thông

thường khoảng 1.000.000-2.000.000đ tùy mức độ dài, ngắn, dày. Có thể nối dài thêm trong vòng 10-20cm. Nếu dài hơn thì tóc nối có thể gây ra sức nặng kéo chân tóc khỏi da đầu, dẫn đến tóc thật của bạn bị ảnh hưởng xấu. Độ dài tóc nối thích hợp với một phụ nữ có chiều cao trung bình là khoảng dưới 15cm.

Hiện phổ biến hai loại nối keo và nối chốt. Nối keo sử dụng keo nối tóc chuyên nghiệp, nối cẩn thận từng lọn nhỏ, loại keo nối phải thật tốt, tránh bị tác động bởi nhiệt độ, nếu không sau một thời gian ngắn tóc sẽ bị phồng tại các mối nối, ảnh hưởng xấu tới những sợi tóc tự nhiên và da đầu của bạn. Nối tóc bằng keo thì đẹp hơn nối chốt và trông sẽ không bị lộ, nhưng sau một thời gian khi mái tóc dài ra, các ngọn tóc bị chẻ, các mối nối bị gãy, việc sửa lại sẽ gây hại rất nhiều cho tóc. Những cửa hiệu uy tín thường sử dụng loại chốt nối bằng chì, tóc được nối lại bởi một chốt rất nhỏ giữa lọn tóc. Chất liệu chì bền và tiện lợi, khi tóc cần chỉnh sửa thì rất dễ dàng tháo các mối chốt mà đảm bảo không gây hổng mái tóc. Nhưng có một chút hạn chế, đó là cách nối chốt này không đẹp như nối keo. Tóc nối được uốn lọn, ép, nhuộm... như tóc thường.

Cần chăm sóc đặc biệt

Sau các ca sĩ, ngôi sao, số người đổ xô đi nối tóc ngày càng nhiều bởi mái tóc dài trông vẫn nữ tính và quyến rũ hơn. Hơn nữa, hiện nay, dịch vụ này được chuyển giao

công nghệ cho các tiệm làm đầu nên giá khá bình dân (700.000-1.500.000đ tùy loại). Có nhiều phương pháp nối nhưng cách thông dụng nhất hiện nay là dùng sáp đốt nóng bằng protein tạo thành những mối nối nhỏ giữa tóc thật và tóc được nối. Trong quá trình nối tóc phải thường xuyên dùng lược chải đều đặn để

Khi thật cần thiết mới nên nối tóc

kiểm tra độ chắc của mối nối. Sau khi nối, bạn phải gội thật sạch mỹ phẩm để tránh ảnh hưởng xấu đến tóc thật và da đầu. Các biện pháp nối tóc tinh tế đến độ tóc nối lẫn vào với tóc cũ đến mức khó mà thấy được sự khác biệt.

Về thẩm mỹ, tóc nối trông khá đẹp và tự nhiên, không phân biệt được thật giả. Tuy nhiên, tóc nối xong rồi, khổ nhất vẫn là khâu bảo hành. Bạn sẽ thường xuyên phải tốn kém các khoản tiền hấp dầu, dùng loại dầu gội, dầu xả dành cho tóc nối, nước dưỡng tóc hay bóng tóc (vài trăm nghìn đồng/chai). Chăm sóc tóc nối khác biệt một chút so với việc chăm sóc tóc tự nhiên. Yếu điểm của tóc nối là hay rớt, bạn phải dùng bàn chải tóc loại mềm chải từ đuôi tóc trước và chải dần lên phía trên. Khi ngủ, bạn phải buộc hờ tóc để tóc khỏi xê dịch mạnh, không nên tự nhuộm tóc tại nhà.

Thường xuyên phải lùa ngón tay vào gỡ nhẹ để tránh tóc rớt. Bạn cũng không được dùng dầu dưỡng hoặc các mỹ phẩm có chứa silicone để xịt vào chỗ tóc nối vì có thể làm cho tóc nối dễ bị trượt ra. Trên thực tế, không phải ai cũng tuân thủ được nghiêm ngặt các chế độ trên. Nhiều trường hợp, chẳng may khi đùa nghịch tóc bị người khác giật khê đã rụng cả mảng. Không được dưỡng hợp lý, các mối nối khô giòn gây gãy rụng. Thậm chí mái tóc nối còn ảnh hưởng làm rụng cả tóc thật khiến chủ nhân dở khóc dở cười với cảnh... "tóc đi, dầu ở lại". Thông thường, 3 tháng sau khi nối tóc mới phải gỡ ra nối lại nhưng không ít chị em phải gỡ từ mái tóc nối trước thời hạn. Vì vậy, khi thật cần thiết và có điều kiện chăm sóc, bạn mới nên nối tóc, nếu không thì tiền mất mà nhan sắc cũng chẳng còn như ý. ■

ĐỘNG THỰC VẬT

Loài ong sẽ bị DIỆT VONG?

HÀ VĂN

Thảm họa

Mùa đông 2007-2008 quả là khắc nghiệt tại châu Âu. Tại Pháp, Bỉ, Hà Lan, Đức, Anh và nhiều quốc gia châu Âu khác, ong đã biến mất hàng loạt, để lại những tổ ong trống không. Theo nhận định của Trung tâm Phát triển nuôi ong quốc gia Pháp (CNDA), hiện tượng này đã gây thiệt hại đến 30% cho các nhà nuôi ong chuyên nghiệp. Jean-Marie Sirvins, Phó chủ tịch Liên minh Nuôi ong quốc gia Pháp cho biết: “2008 là năm thảm họa đối với ngành nuôi ong. Có nhiều nguyên nhân dẫn đến sự biến mất của đàn ong. Chúng tôi chưa biết phải đối mặt với tình hình nghiêm trọng này như thế nào”.

Tại châu Âu cũng như nhiều nơi khác trên thế giới, sự sụt giảm của đàn ong đã đến mức báo động. Nếu không có biện pháp can thiệp kịp thời sẽ gây ra những hậu quả nghiêm trọng cho hành tinh của chúng ta.

Theo giáo sư Bernard Vaissière, phụ trách nghiên cứu tại Phòng thí nghiệm về ong và môi trường của Viện Nghiên cứu nông nghiệp quốc

gia Pháp: “Tình trạng ong bị chết hàng loạt và biến mất có nguyên nhân từ việc chúng bị mất nơi trú ngụ và thức ăn, bệnh tật và các loài săn mồi phát triển và nhất là việc sử dụng các chất độc hại trong nông nghiệp”. Quả thật, các chất độc hại sử dụng trong nông nghiệp, nhất là thuốc trừ sâu, đóng vai trò quan trọng trong việc biến mất của ong.

Mới đây, vào tháng 8-2008, các phòng thí nghiệm của Cơ quan An toàn vệ sinh thực phẩm của Pháp

(APSSA) đã phát hiện chất clothianidine trên xác ong chết đầy ở vùng Bas Rhin không xa mấy biên giới Đức. Clothianidine là phân tử cơ bản của thuốc trừ sâu hiệu Poncho, bị cấm sử dụng tại một số quốc gia châu Âu, trong đó có Pháp, nhưng vẫn được sử dụng trên những cánh đồng trồng ngô ở Đức. Clothianidine không chỉ gây chết ong hàng loạt tại Pháp, Bỉ, Hà Lan mà cả tại Đức. Trong khi đó, tại Pháp, nhờ áp dụng các phương pháp phân tích mới, các phòng thí nghiệm của APSSA đã phát hiện dấu vết của thiamétoxam, phân tử cơ bản của thuốc trừ sâu hiệu Cruiser được sử dụng rộng rãi tại Pháp, trên nhiều xác ong ở vùng Alsace, Morbihan, Jura...

Cùng với thuốc trừ sâu, ký sinh trùng cũng là nguyên nhân gây biến mất của ong. Ký sinh trùng gây nên các chứng bệnh ung trứng, ghẻ (do mạt Varroa), mất máu (do nấm Nosema). Các nhà khoa học cho rằng chính mạt Varroa và nấm Nosema là thủ phạm của tình trạng ong chết hàng loạt tại nhiều quốc gia châu Âu. Có nguồn gốc từ châu Á, mạt Varroa thâm nhập vào châu Âu và Bắc Mỹ qua việc nhập khẩu ong từ châu Á. Axel Decourtye, một nhà độc dược học làm việc tại Phòng Nghiên cứu về ong của Viện Nghiên cứu Nông nghiệp quốc gia Pháp nhận định: “Khả năng lây lan dịch bệnh trong các đàn ong là rất lớn, nhất là khi chúng bị căng thẳng và thiếu ăn”.

Nhạy cảm một cách tự nhiên với sự tấn công của các chất độc hại, đàn ong, cả ong rừng và ong nhà bị diệt vong một phần do nơi trú ngụ của chúng bị phá hoại và xuống cấp trầm trọng. Ngoài ra, sự phát triển của độc canh cũng làm hạn chế việc lựa chọn để thụ phấn của ong. Đây được cho là lý do tại sao ong lại tìm đến thành phố, nơi đa dạng thực vật để tìm thức ăn và rồi lại bị giết chết bởi các chất độc hại thải vào môi trường của các sinh hoạt thành thị.

Tác động dây chuyền

Một khi các đàn ong giảm sút sẽ gây ảnh hưởng nghiêm trọng cho hoạt động thụ phấn cho cây trái. Được xem là người thợ cần mẫn cho việc sinh sản của thực vật, ong mật màu vàng *Apis mellifera* mang trong các chân phần lớn chế độ ăn của con người. Tình trạng sụt giảm của ong *Apis mellifera* không chỉ làm ảnh hưởng đến ngành trồng hoa mà cả cho ngành trồng rau quả. Các nhà khoa học tin rằng khoảng 20.000 giống ong trên thế giới có

Ong mật *Apis mellifera*

Tổ ong trống không do ong biến mất tại vùng Jura của Pháp

liên quan mật thiết đến sự tồn tại và phát triển của gần 80% các loại thực vật. Thực tế là có đến 35% calo mà cơ thể người hấp thụ mỗi ngày là từ lao động miệt mài của ong. Một khi ong biến mất thì con người cũng phải tạm biệt với dưa, dâu, mận, kiwi...

Tại nhiều quốc gia, người ta đã nghĩ ra nhiều cách để thay thế ong làm công việc thụ phấn trong trường hợp ong biến mất. Tại vùng Sichuan của Trung Quốc, nông dân đã tìm cách thụ phấn cho cây lê bằng chổi lông gà cầm tay. Tại Mỹ, trực thăng được thử nghiệm để thụ phấn. Tuy nhiên, kết quả của việc thụ phấn theo các kiểu này còn hạn chế và nhất là hao tốn tiền bạc, thời gian.

Trong khi chờ đợi một giải pháp thần kỳ nào đó, các nhà nuôi ong cũng đã chuyển hướng kinh doanh cho phù hợp với tình thế. Tại Mỹ, nhiều nhà nuôi ong đã ngừng việc lấy mật để cho thuê các đàn ong

vào việc thụ phấn. Một công việc kinh doanh có doanh thu lên đến 15 tỉ USD hàng năm. Trong khi đó, tại Pháp, do việc cho thuê các đàn ong để thụ phấn không phát triển mấy đã khiến cho 15.000 nhà nuôi ong phải nghỉ hoạt động từ năm 2000 đến năm 2007.

Tại Trung Quốc hay tại Mỹ, để trị

bệnh ký sinh trùng lây nhiễm ở ong, các nhà nuôi ong đã sử dụng những liều kháng sinh cực mạnh. Trong khi đó, tại nhiều quốc gia châu Âu, việc làm này lại bị nghiêm cấm. Tuy nhiên, để bảo vệ đàn ong, nhiều nhà nuôi ong vẫn lén lút sử dụng kháng sinh mạnh để trị bệnh ký sinh trùng lây nhiễm ở ong. Để phòng tránh các vi phạm này, các phòng nghiên cứu, phòng thí nghiệm của nhiều quốc gia, được tài trợ bởi Liên minh châu Âu, đang tìm mọi cách để làm sáng tỏ tình trạng biến mất của ong. Trong khi chờ đợi kết quả của các nghiên cứu, hiện tượng diệt vong của ong trên thế giới ngày càng trở thành hiện thực. Tại Anh, các nhà khoa học lên tiếng cảnh báo là nếu không có biện pháp hành động, chậm nhất là đến năm 2018, sẽ không còn ong trên đảo quốc này. Mà nếu đó là sự thật thì quả là thảm họa cho Trái đất.

(Theo Hebdo)

Giảm lãi suất

- ▶ Ngân hàng Nhà nước (NHNN) đã giảm lãi suất cơ bản từ 14%/năm xuống còn 13%/năm. Ngay sau đó, các ngân hàng thương mại bắt đầu giảm lãi suất cho vay xuống còn dưới 19%/năm. Tuy nhiên, mức lãi suất này vẫn còn là rào cản cho các doanh nghiệp tiếp cận nguồn vốn cho kinh doanh trong thời điểm hiện nay.

Lãi suất từ từ giảm

Ngày 30-10, Hiệp hội Ngân hàng Việt Nam (VNBA) cho biết sau buổi làm việc với VNBA về tình hình lãi suất trong thời gian tới, đại diện 18 ngân hàng thương mại nhà nước và cổ phần đều thống nhất sẽ phấn đấu giảm lãi suất cho

NHUNG ĐẦU RA VẪN HẠN HẸP

THỦY LƯU

vay với tiêu chí vẫn đảm bảo an toàn và giảm thiểu rủi ro. Đường cong lãi suất theo đó cũng sẽ ngắn dần, khắc phục những bất hợp lý ở các kỳ hạn ngắn và cực ngắn đồng thời khuyến khích tiền gửi với kỳ hạn dài. Tuy nhiên, trong điều kiện lạm phát đang có xu hướng giảm, các ngân hàng thống nhất đỉnh điểm của đường cong lãi suất trong năm 2008 nên dừng ở thời hạn 9 tháng, lãi suất huy động các thời hạn từ 12 tháng trở lên cần được xác định cho phù hợp với dự báo lạm phát năm 2009. Lãi suất chỉ

giảm từ từ thể hiện các ngân hàng vẫn còn khá thận trọng trong việc cho vay. Điều đó lại có tác động không tốt cho sự phát triển kinh tế nói chung. Do đó, NHNN cũng đã có các văn bản yêu cầu NHNN chi nhánh tỉnh, thành phố, các ngân hàng thương mại nhà nước và cổ phần, ngân hàng liên doanh, chi nhánh ngân hàng nước ngoài hoạt động tại Việt Nam báo cáo tình hình quan hệ tín dụng giữa các ngân hàng thương mại với khách hàng, số liệu về dư nợ cho vay bằng đồng Việt Nam phân theo các mức lãi suất cho vay... Việc yêu cầu báo cáo của NHNN nhằm để có những chính sách giải quyết kịp thời về nhu cầu vốn của doanh nghiệp.

Doanh nghiệp vẫn không mặn mà

Ông Trần Công Hoàng Quốc Trang, Chủ tịch Hiệp hội Nhựa TP. Hồ Chí Minh cho rằng lãi suất các ngân hàng thực tế chỉ giảm thêm có 1% nên vẫn chưa quay lại mức bình thường, trong khi đó, hiện tại, mặt bằng giá cả vẫn còn cao. Hơn nữa, lãi suất tuy đã giảm, nhưng nếu cộng với các khoản phí của các ngân hàng thì tính ra lãi suất vẫn ở mức 1,5-1,7%/tháng. Trong khi đó, doanh nghiệp chỉ có thể hoạt động hiệu quả nếu mức lãi suất trên dưới 1%/tháng. Ông Nguyễn Tuấn Anh, Phó tổng giám đốc Công ty cổ phần Chế biến thủy sản Út xi cho rằng lãi suất phải giảm xuống 12-13%/năm thì doanh nghiệp mới dễ thở, chứ mức lãi suất như hiện nay vẫn còn khá cao. So với năm

2007, riêng giá tôm xuất khẩu đã giảm 20%, nên doanh nghiệp vẫn đang phải vật lộn với khó khăn. Vì vậy, với mức lãi suất còn cao như hiện nay, sẽ có ít doanh nghiệp dám tiếp tục đi vay để mở rộng sản xuất hay kinh doanh. Theo ghi nhận, tiến độ giải ngân vốn của nhiều ngân hàng vẫn tăng chậm, kể cả khi lãi suất cho vay giảm sâu. Ngân hàng ACB sau gần 2 tháng đẩy mạnh vốn cho vay chỉ mới giải ngân được 2,5 tỉ đồng cho khách hàng trong trong kế hoạch 15.000 tỉ đồng, trong đó đa phần là doanh nghiệp. Riêng 500 tỉ đồng dành hỗ trợ cho khách hàng cá nhân có thu nhập ổn định mua nhà trả góp, ACB cho biết, vẫn đẩy mạnh cho vay nhưng trên thực tế, giải ngân tương đối chậm. Còn Eximbank, trong 3.000 tỉ đồng đưa ra đợt 2 hỗ trợ doanh nghiệp xuất nhập khẩu bằng tiền đồng theo lãi suất USD (dao động 6,5-6,8%/năm) từ cuối tháng 9-2008 đến nay, Eximbank mới giải ngân được 1.000 tỉ đồng; 3.000 tỉ đồng hỗ trợ doanh nghiệp vừa và nhỏ, Eximbank cũng giải ngân được tỉ lệ tương tự. Hiện Eximbank vẫn triển khai cho vay bất động sản tiêu dùng theo lãi suất điều chỉnh giảm dần. Thế nhưng, theo một lãnh đạo Eximbank, tiến độ giải ngân vốn khá chậm so với loại hình tín dụng dành cho doanh nghiệp.

Nỗi lo thừa vốn

Việc các doanh nghiệp không mặn mà với lãi suất vay khiến

cho các ngân hàng thương mại bắt đầu lo có quá nhiều vốn khả dụng. Tính đến cuối tháng 10-2008, tăng trưởng tín dụng của toàn hệ thống mới chỉ ở mức 18% so với 30% được phép. Theo ước tính, số tiền các ngân hàng đang thừa cũng như khoản tiền thu được từ trái phiếu Chính phủ đáo hạn đang lên đến khoảng 90.000 tỉ đồng. Tiền thừa nhưng ngân hàng không mạnh tay phát triển tín dụng vì e ngại rủi ro. Đó là chưa kể vốn huy động của các ngân hàng cũng tiếp tục tăng lên và dự đoán hai tháng cuối năm vốn huy động của ngân hàng sẽ còn tăng mạnh vì lãi suất tiết kiệm đang có lợi cho người gửi tiền. Điều này đã khiến cho các ngân hàng thương mại phải đẩy mạnh đầu ra. Trong đó, số dư mua chứng từ có giá, đặc biệt là trái phiếu Chính phủ của các ngân hàng thương mại tăng khá mạnh. Một chuyên gia của ngân hàng thương mại cho biết ngân hàng mua trái phiếu để dự phòng thanh toán của nền kinh tế vào cuối năm. Mua trái phiếu vào thời điểm này, ngân hàng nhằm hai mục đích: vừa dùng để cân bằng cơ cấu vốn, vừa dự phòng giấy tờ có giá. Tuy nhiên, hiện nay, việc các ngân hàng dành một tỉ lệ vốn khá lớn mua trái phiếu, cộng thêm việc để một mức dự trữ thanh khoản khá lớn cũng là một vấn đề cần xem xét, điều chỉnh khi vấn đề đặt ra cấp thiết hiện nay là giải bài toán về vốn

Cục Dự trữ liên bang Mỹ (FED) hôm 29-10 đã quyết định cắt giảm lãi suất cơ bản thêm 0,5% để xuống mức thấp kỷ lục trong vòng 50 năm qua là 1%, nhằm ngăn chặn một cuộc suy thoái tồi tệ nhất của nền kinh tế Mỹ kể từ sau Chiến tranh thế giới lần thứ hai. Mức lãi suất thấp này đã từng được FED áp dụng từ tháng 6.2003 - 6.2004. Trước đó, cũng trong ngày 29-10, Trung Quốc và Na Uy đã cắt giảm lãi suất cơ bản. Một số chuyên gia tài chính cho rằng Mỹ có thể tiếp tục cắt giảm lãi suất, thậm chí đưa lãi suất về 0%.

cho nền kinh tế. Do đó, các chuyên gia tài chính cho rằng NHNN phải có động thái mạnh hơn buộc ngân hàng thương mại phải hoạt động tích cực trong việc dẫn vốn cho nền kinh tế. Giới tài chính và doanh nghiệp đang chờ đợi lãi suất sẽ tiếp tục được điều chỉnh trong tháng 11 này. Một chuyên gia tài chính tại TP. Hồ Chí Minh cho rằng việc giảm lãi suất là điều tất yếu vì lãi suất gửi tiết kiệm hiện nay chỉ khiến cho người dân và doanh nghiệp không có động lực để làm việc. Khi việc gửi tiết kiệm thu được một khoản tiền cao hơn cả việc phải sản xuất, kinh doanh để tạo ra lợi nhuận thì chỉ cần ngồi không đem tiền gửi ngân hàng là khỏe nhất. Thế nhưng, điều đó lại khiến cho nền kinh tế không phát triển, hàng hóa không đủ cung ứng cho thị trường... ■

NHÌN LẠI LỊCH SỬ

- Thế kỷ 18 và thế kỷ 19 chứa đựng nhiều biến động lịch sử nhưng cũng là khoảng thời gian mà văn học Việt Nam phát triển mạnh mẽ. Nhiều tác giả văn học xuất hiện, trong đó có những cây bút thuộc dòng họ Ngô Thi ở Tả Thanh Oai, huyện Thanh Oai, trấn Sơn Nam (nay thuộc Thanh Trì, Hà Nội). Các tác giả này đã tập hợp thành một dòng văn nổi tiếng là Ngô gia văn phái. 9 tác giả dưới đây là những gương mặt tiêu biểu.

Ngô Thi Ưc (1709-1736), hiệu là Tuyết Trai cư sĩ. Ông giỏi thơ phú, lại biết cả đàn nhạc và nghề y. Năm 1732, ông dự thi Hương, đỗ á nguyên (thứ 2); đến năm 1733 dự thi Hội nhưng không đỗ. Đến năm 1736, tuân theo ý cha, ông lại dự thi nhưng chỉ vượt qua được *nhị trường* (2/4 kỳ). Ông là người có công lớn trong việc tạo lập truyền thống văn chương của dòng họ. Tác phẩm của ông còn lại là *Tuyết Trai thi tập*.

Ngô Thi Sĩ (1726-1780), tự Thế Lộc, hiệu Ngô Phong, biệt hiệu Nhị Thanh cư sĩ (Nhị Thanh là tên một động núi ở Lạng Sơn). Ông là con cả của Ngô Thi Ưc. Năm 1743, ông thi Hương từ *tam trường* đến *tứ trường* đều đứng đầu, đỗ hương tiến (cử nhân) nhưng từ năm sau đó cho đến tận năm 1755 thì các lần dự thi Hội đều hỏng. Năm 1755, ông làm

Một DÒNG HỌ - một DÒNG VĂN

ĐỖ QUỐC BẢO

tùy giảng cho thế tử Trịnh Sâm; năm 1764, làm Giám sát ngự sử đạo Sơn Tây, rồi Cấp sự trung ở Công khoa, Đốc đồng Thái Nguyên. Ông đỗ hoàng giáp khoa Bính Tuất (1766); năm 1767 làm Đông các hiệu thư; sau làm Hiến sát sứ Thanh Hoa (Thanh Hóa), Thiêm đô ngự sử (có nhiệm vụ vạch ra những sai trái của triều đình), Đốc trấn Lạng Sơn. Ông là người có tư tưởng cải cách, học vấn uyên thâm, có tài năng văn chương. Tác phẩm của ông còn nhiều, cả văn và sử, tiêu biểu là: *Đại Việt sử ký tiền biên*, *Việt sử tiêu án*, *Ngộ Phong văn tập*, *Ảnh ngôn thi tập*, *Hải Đông chí lược*...

Ngô Thi Nhậm (1746-1803) tự Hy Doãn, hiệu Đạt Hiên, là con trưởng của Ngô Thi Sĩ. Năm 23 tuổi, ông đỗ giải nguyên kỳ thi Hương, 24 tuổi đỗ khoa Sĩ vọng, 29 tuổi đỗ tiến sĩ (1775). Dưới thời Lê Trịnh, ông làm Hiến sát sứ, Đốc đồng, Hiệu thư viện Hàn lâm kiêm Toàn tu Quốc sử quán. Trong vụ thảm án năm Canh Tý (1780), ông có phần

Tượng thờ Ngô Thì Nhậm ở đền thờ vua Quang Trung (Quy Nhơn)

trách nhiệm lớn vì “*nhất bút sát tứ phụ*” (làm cho cha đẻ và 3 người bạn của cha phải chết), rồi bị nghi làm phản chúa Trịnh Khải, phải trốn. Năm 1786, nhà Lê vời ông ra làm Đô cấp sự trung Bộ Hộ, rồi thăng Hiệu thư kiêm Toàn tu quốc sử. Năm 1788, Nguyễn Huệ trọng dụng ông, cử làm Thượng thư Bộ Binh, Tổng tài quốc sử quán... Năm 1802, Nguyễn Anh lật đổ nhà Tây Sơn, ông bị bắt giam và tra tấn đến chết. Ông giỏi chính trị, quân sự, ngoại giao, triết học, lịch sử... Thơ văn của ông có các tập tiêu biểu: *Hàn các anh hoa*, *Bang giao tập*, *Bang giao hảo thoại*, *Hy Doãn thi văn tập*, *Hào môn ai lục*, *Hoàng Hoa đồ phả*... Riêng *Hoàng Lê nhất thống chí* được coi là bộ tiểu thuyết lịch sử bằng văn xuôi đầu tiên ở nước ta.

Ngô Thì Chí (1753-1788), tự Hạc Tồn, hiệu Uyên Mật; là con trai của Ngô Thì Sĩ, em ruột của Ngô

Thì Nhậm. Ông đỗ á nguyên Hương tiến (cử nhân, đứng thứ 2), làm quan đến Thiêm sự bình chương tỉnh sự. Khi quân Tây Sơn ra Bắc, ông chạy theo Lê Chiêu Thống lên Lạng Sơn nhưng giữa đường thì bị bệnh và mất. Sinh thời, ông tự nhận mình không có tài nhưng tác phẩm lại cho thấy ông khá sâu sắc, hiểu biết rộng. Ông có một số sáng tác in trong tập *Học Phi thi tập*. Một số ý kiến cho rằng ông là người khởi xướng việc viết bộ sách *Hoàng Lê nhất thống chí* và viết 14 hồi đầu.

Ngô Thì Trí (1766-?), hiệu Dưỡng Hạo, là con thứ 6 của Ngô Thì Sĩ. Ông làm quan dưới triều Tây Sơn đến chức Hữu thị lang Bộ Hộ, tước Bính phong hầu. Khi nhà Nguyễn lên, ông không ra làm quan để tỏ lòng trung với triều trước nhưng vẫn khuyến khích các em, các cháu học tập để phục vụ triều đình đương thời. Tác phẩm của ông còn vài chục bài, trong đó nổi bật có bài *Đặng ải vân sơn phú* ca ngợi Tây Sơn. Ông là người khởi xướng việc sưu tầm các tác phẩm của dòng họ Ngô.

Ngô Thì Hoàng (1768-1814) là con Ngô Thì Sĩ, anh em cùng cha khác mẹ với Ngô Thì Nhậm; là em Ngô Thì Trí; anh Ngô Thì Vĩ. Năm 1807, ông đỗ tú tài triều Nguyễn; từng đi tu và dạy học. Sáng tác thơ văn của ông được tập hợp trong tập *Thạch ổ di chương*. Nội dung tư tưởng các tác phẩm văn chương của ông đều để nói đạo lý, nêu cao nhân nghĩa; thể hiện tình yêu thiên nhiên, đất nước.

Ngô Thì Du (1772-1840) tự

Trung Phủ, là con của Ngô Thì Đạo. Ông học giỏi, dự nhiều kỳ thi nhưng không đậu. Tuy nhiên, triều đình nhận thấy ông là người có tài nên đã đưa vào làm ở Sử cục, sau làm Đốc học Hải Dương nhưng đến năm 1827 thì ông cáo quan về quê, dạy học, làm ruộng. Thơ văn của ông ghi lại rõ nét sự biến thiên của thế sự, bày tỏ nỗi lòng người nghệ sĩ trước cuộc sống. Các sáng tác của ông còn 76 bài, được ghi trong *Trung Phủ công thi văn*, phản ánh tâm sự cá nhân trước tình hình xã hội cuối thế kỷ 18, đầu thế kỷ 19.

Ngô Thì Vĩ (1774-1821), còn gọi là Ngô Vĩ và còn có tên là Ngô Thì Hương, tự Thành Phủ, hiệu Ước Trai; là con út của Ngô Thì Sĩ, em ruột của Ngô Thì Nhậm, Ngô Thì Trí. Ông không đỗ đạt gì nhưng có tài năng và rất nổi tiếng; năm 19 tuổi, được Gia Long thu nhận, cử làm Thiêm sự Bộ Lại, rồi Hữu tham tri Bộ Lại, tước Lễ Khê hầu, sau làm Hiệp trấn Lạng Sơn (1814-1817), Đề điều trường thi Gia Định năm 1919. Ông hai lần đi sứ nhà Thanh, 1809 làm phó sứ và 1820 làm chánh sứ nhưng trên hành trình về nước, vừa qua biên giới thì bị bệnh mất khi mới 47 tuổi. Thơ văn của ông thu thập trong bộ *Ngô gia văn phái* dưới các tên sách *Mai dịch tu dư* (tập ký sự bằng thơ), ghi đầy đủ chi tiết cuộc đi sứ; *Thù phụng toàn tập*, *Thành Phủ công thi văn*, *Thành Phủ công di thảo*. Ông viết không nhiều nhưng phong cách độc đáo, thiên về ghi cảnh thực. Ông còn khảo cứu, biện luận tích xưa, phê phán nếp cũ lạc hậu; nêu

cao tinh thần tự hào dân tộc.

Ngô Thì Diên (?-?), hiệu Tỉnh Trai, tự Kính Phủ; là con cả của Ngô Thì Nhậm. Ông là giám sinh (cử nhân) Quốc Tử Giám, giỏi học thuật, văn chương. Ông là người đã tham gia sửa, chép và khắc in sách *Đại Việt sử ký tiền biên* do ông nội Ngô Thì Sĩ soạn. Riêng ông còn tập *Dương chuyết thi văn*, thể hiện tình yêu thiên nhiên, đất nước, con người; tiếp nối xứng đáng truyền thống dòng họ. Ngô Thì Diên đã có công tập hợp, biên soạn các tác phẩm của dòng họ Ngô thành bộ sách *Ngô gia văn phái* nổi tiếng. Bộ sách được biên soạn vào khoảng đầu thời Nguyễn, bắt đầu từ năm 1803 đến năm 1822. Ban đầu, bộ sách gồm 20 quyển, về sau được bổ sung thêm. Tất cả các bản sách đều chép tay (có thể do điều kiện in ấn còn khó khăn). Đây là bộ sách tập hợp nhiều tư liệu quý về lịch sử, chính trị, kinh tế, văn hóa, giáo dục, tôn giáo, ngoại giao có sự nhất quán về tư tưởng, về văn phong của từng tác giả, đồng thời thể hiện được bản sắc của dòng họ Ngô một bộ tiến sĩ, khởi đầu từ ông tổ văn chương, học thuật là Ngô Trân.

Điều rất đáng trân trọng là hầu hết các tác giả dòng văn họ Ngô đều trọng nghĩa lý, sống thanh khiết, bền chí và đều là những bậc hiền năng (trừ trường hợp Ngô Thì Nhậm như nói trên). Với họ, việc học chủ yếu là học đạo làm người; viết văn, làm thơ là để *chở đạo*, để nói chí. Họ là những kẻ sĩ tiến bộ, yêu nước, yêu dân, có đóng góp chân hưng đất nước. ■

Làng võ...

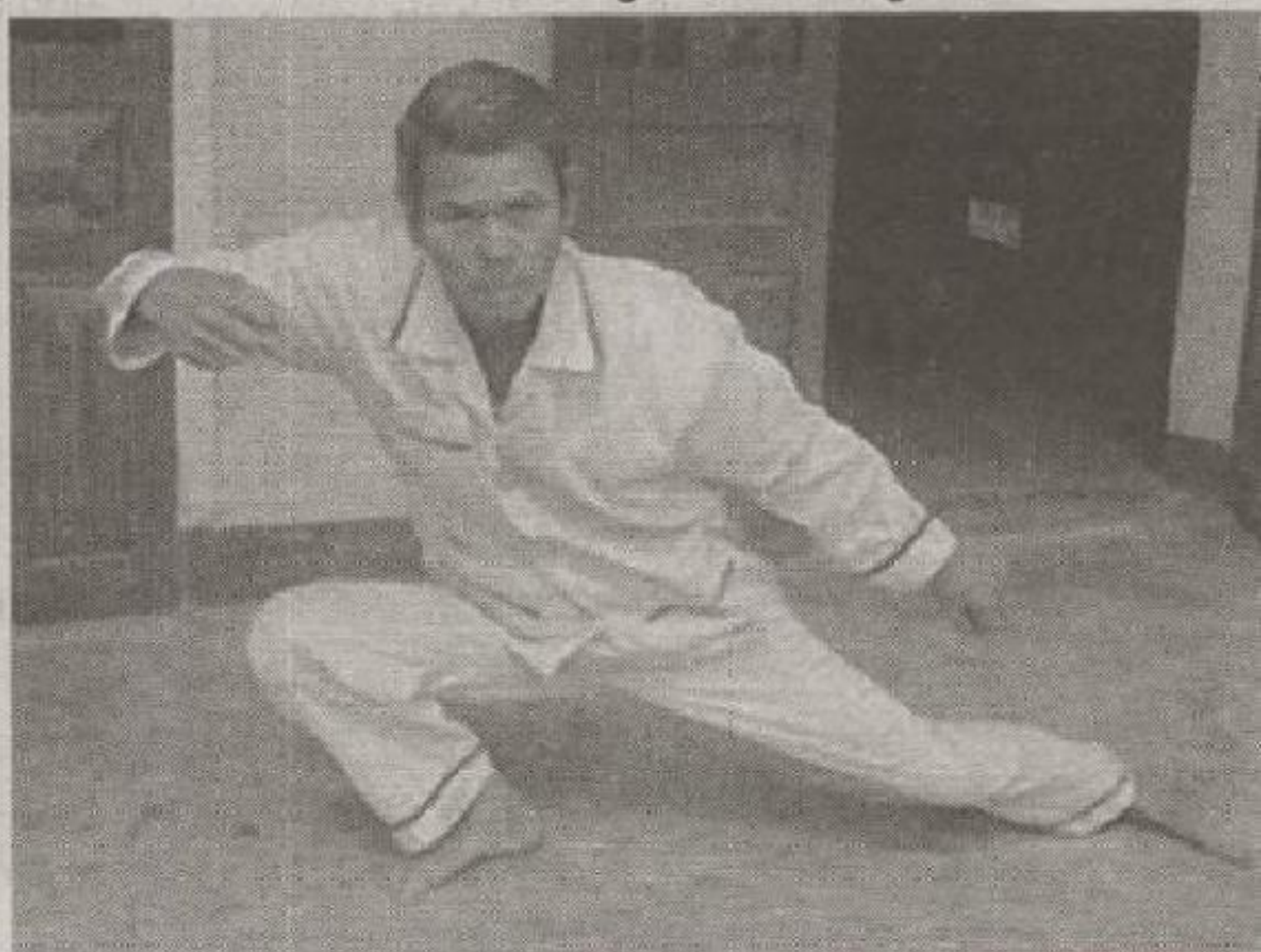
PHẠM HỮU DẰNG ĐẠT

- Ở Quảng Nam, có một làng được mệnh danh là làng võ. Đó là làng Châu Bái, xã Điện Tiến, huyện Điện Bàn. Theo truyền thuyết: "...Người khai sinh ra là ông Tú Cung, người họ Hồ. Sau đó, ông này mới truyền lại cho con là ông Xã Hương. Kế đến, ông Xã Hương tiếp tục truyền lại cho Hồ Điệp, người sau này thành lập võ đường mang tên mình. Sau ông Hồ Điệp dạy võ cho cháu ruột của mình Hồ Cửu, Hồ Cập và cả cho con là các ông Hồ Công Bảy, Hồ Công Mười... Tính từ đời ông Tú Cung xuống đời Hồ Công Bảy, Hồ Công Mười đã bốn đời. Còn tính đến đời con, cháu, đã sáu đời. Như vậy, làng võ có bề dày lịch sử cũng đã trên một trăm năm mươi năm" - Ông Hồ Công Diễm, sinh năm 1915, một trong những bậc cao niên ở Châu Bái, vui vẻ cho biết.

Sinh thời, ông Xã Hương không có địch thủ. Chỉ nghe tên ông, người ta đã khiếp vía. Có chuyện rằng: khi

giỏi võ nhưng chỉ nghe người ta kể chứ họ không hề *thượng đài* thi đấu với bất kỳ ai. Mãi đến khoảng đầu những năm

làm lý trưởng làng, năm nọ, thấy dân làng khổ quá, ông không chịu thu thuế. Biết quan huyện cho lính đi tìm, ông chuẩn bị sẵn hai giỏ bột đá cuội, chờ sẵn. Khi thấy bọn lính đến, ông nhảy phốc lên mái nhà. Bấy giờ, nhà là nhà tranh, mái thấp lè tè chứ không cao như bây giờ. Ông cứ núp trên mái nhà, ném đá xuống, khiến bọn lính bị trúng đá, đau quá, phải ôm đầu máu bỏ chạy. Xưa, học võ chủ yếu để phòng thân, chống trộm cướp. Nếu có đấu cũng đấu để học hỏi lẫn nhau. Thế cho nên, đời ông Tú Cung, rồi ông Xã Hương, tiếng là

Ông Hồ Công Bảy, hậu duệ làng võ Châu Bái

1930 mới có chuyện *thượng đài*. Người đầu tiên *thượng đài* chính là ông Hồ Công Diệm. "Hồi ấy, tui mới mười bảy, mười tám tuổi đầu. Nghe họ bảo có tổ chức đấu võ ở Thanh Khê, Đà Nẵng, tui ra thi đấu. Tuy không được giải nhưng tui cũng rút ra được một số kinh nghiệm bổ ích. Lần đấu võ đài thành công nhất của tui là đấu ở huyện Thăng Bình, có tri huyện Nguyễn Sĩ Túc đứng ra tổ chức. Lần đó, tui ẵm được giải nhì, được tặng một cái cúp độc bình. Giải nhất mới có cúp độc lưu. Khi về, cha tui phấn khởi lắm" - Ông Hồ Công Diệm kể. Nhưng, chuyện *thượng đài* của ông Hồ Công Diệm không ly kỳ, hấp dẫn bằng chuyện *thượng đài* của các võ sư Hồ Cưu, Hồ Cặp. Ấy là vào quãng đầu những năm 1960, do tham gia hoạt động cách mạng, Hồ Cặp bị địch bắt giam ở nhà lao Điện Bàn. Khi đó, tại Trung Phước, nay thuộc xã Quế Trung, huyện Quế Sơn, có Đỗ Huy Sinh, một võ sư nổi tiếng đất Sài Gòn, về tổ chức võ đài, đánh tiếng thách đấu với võ sư Hồ Cặp. Quận trưởng khét tiếng gian ác Trần Quốc Thái, nghe nói tức lắm, mới bảo Hồ Cặp đấu với Đỗ Huy Sinh. Ông trả lời: "Các ông bắt tui ở tù lâu quá, sức mô mà đánh với đám. Lỡ tui chết, ai nuôi vợ con tui?". Hồi đó, khi đã chấp nhận lên võ đài, sống chết là chuyện thường. Nếu không chết, cũng bị thương nặng. Thế cho nên, người học võ có khi mười năm mới dám *thượng đài*. Nghe Hồ Cặp nói, Trần Quốc Thái hiểu, ngay lập tức làm giấy cam đoan, thắng thì ngay lập tức võ sư Hồ Cặp sẽ được ra tù, chết thì Trần Quốc Thái nhận nuôi dưỡng vợ con.

Khi nghe ông nhận lời thách đấu,

bà con miền sơn cước Quế Sơn rủ nhau đi xem rất đông. Thế nhưng, khi Hồ Cặp phóng lên võ đài, mọi người ồ lên một tiếng đầy kinh ngạc. So với Hồ Cặp, Đỗ Huy Sinh cao to gấp rưỡi. "Nhỏ thế kia thì chịu rằng nổi?". Võ sư Hồ Cặp bèn trấn an: "Cảm ơn bà con đã lo cho Hồ Cặp. Tôi tuy nhỏ con nhưng không dễ chi mô". Vào hiệp đầu, cả hai đối thủ chủ yếu vờn nhau để tìm thế tấn công. Bước sang hiệp hai, Đỗ Huy Sinh phóng đến dùng thế song chỉ. Trong võ thuật, đây là đòn hiểm vì có thể làm đối phương mù mắt. Nhanh như chớp, Hồ Cặp cúi xuống. Hai ngón tay của Đỗ Huy Sinh, một võ sư lão luyện, như hai dùi sắt đâm thẳng vào hai bên chân mày ông. Ngay lập tức, chân mày Hồ Cặp sưng lên, chỉ trong giây lát, to gần bằng quả trứng gà. Bị *dính* đòn, Hồ Cặp giật mình. Ông biết rằng đây là thời điểm quyết định, cản trở hết tài nghệ, hạ Đỗ Huy Sinh ngay lập tức. Nếu không, chân mày sưng lên nữa, che tầm nhìn, làm sao thắng nổi. Vừa nghĩ, vừa nhân lúc Đỗ Huy Sinh phóng tới, Hồ Cặp một tay đỡ, một tay đâm thẳng vào hạ sườn đối thủ, móc lòi cả hai xương sườn. Đỗ Huy Sinh không chịu nổi, đổ gục ngay tại chỗ, đưa đi cấp cứu. Bà con vỗ tay hoan hô vang dội. Hồ Cặp nán lại một chút để chia vui với bà con. Sau đó, ông lên ghe về nhà gấp để chữa vết thương.

Lần nọ, Quảng Nam tổ chức đấu võ đài. Biết tin, Huỳnh Tiền, một võ sư có tiếng đất Sài Gòn, ra thuê nhà gần nơi tổ chức để theo dõi. Đêm nào, Huỳnh Tiền cũng có mặt. Đến đêm thứ 6, ngay khi Hồ Cưu đấu thắng người cuối cùng, tuyên bố đoạt cúp thì Huỳnh

Tiền liền nhảy lên võ đài, không cho lấy cúp: "Còn Huỳnh Tiền đây!". Hồ Cưu nghĩ chắc mình bị lộ tất cả đòn thế, khó thắng nổi. Nhưng, không đấu thì mất danh dự. Thế là Hồ Cưu nhận lời thách đấu. Đến đêm thứ bảy, người ta xem đông nghịt. Huỳnh Tiền bước ra võ đài với vẻ tự tin vì biết rõ trong ba hiệp, làm gì Hồ Cưu cũng tìm cách dùng chiêu độc là bốc đối thủ quăng ra khỏi võ đài. Thời đó, võ đài được thiết kế khá cao nên khi bị quăng ra khỏi võ đài, không gãy chân tay thì cũng bị thương nặng. Trong quá trình thi đấu, Huỳnh Tiền thủ thế rất kỹ. Đến hiệp thứ ba và cũng là hiệp đấu cuối cùng, Hồ Cưu giở miếng võ hiểm của mình. Huỳnh Tiền vừa né vừa xuất chiêu độc, đánh Hồ Cưu mạnh đến mức lộn miếng da trán, máu chảy ròng ròng.

Thắng Hồ Cưu, một võ sư danh tiếng của Quảng Nam, Huỳnh Tiền chắc hẳn chiếc cúp vô địch tất yếu thuộc về mình. Tuy nhiên, niềm vui của Huỳnh Tiền không kéo dài lâu. Thấy Hồ Cưu thua, Hồ Cập liền nhảy lên võ đài: "Còn Hồ Cập đây!". Huỳnh Tiền dĩ nhiên nhận lời thách đấu. Vậy là do có những tình huống đột xuất nên thay vì 6 đêm, võ đài phải tổ chức đến 8 đêm. Đến đêm thứ tám, đêm cuối cùng và cũng là đêm thi đấu giữa Huỳnh Tiền và Hồ Cập, khán đài không còn một chỗ trống. Khác với Hồ Cưu, Hồ Cập giỏi đi bộ thấp. Huỳnh Tiền buộc phải đi theo. Nhưng, vốn đi bộ thấp không quen, rất khó đi, mới hiệp đấu, Huỳnh Tiền đã cảm thấy đầu gối rất mỏi. Đến hiệp thi đấu thứ hai, mới đi bộ thấp được gần nửa hiệp thì mỏi quá, chịu hết nổi, Huỳnh Tiền hơi lùi ra, trở bộ cao cho

đỡ mỏi. Chớp lấy thời cơ, Hồ Cập nhanh như chớp, đá mặt Huỳnh Tiền. Cú đá cực mạnh khiến cằm Huỳnh Tiền bị xeo, không thể thi đấu tiếp. Thấy Huỳnh Tiền bị hạ nốc ao, khán giả sướng quá vỗ tay tán thưởng rầm rầm.

Sau giải phóng, biết tiếng làng võ Châu Bái, vào năm 1978, Huyện đội Đại Lộc mời một số võ sư có tiếng còn sót lại như các ông Hồ Tục, Hồ Công Bảy, Hồ Phúc... tham gia đấu võ. Bây giờ, đấu võ nhưng chủ yếu biểu diễn là chính, không mang tính chất ăn thua, sống chết như trước. Đặc biệt, trên đường đi bộ đến thị trấn Ai Nghĩa, hai anh em Hồ Tục, Hồ Công Bảy bàn nhau thành lập một võ đường mới.

Nhớ đến đây, võ sư Hồ Công Bảy, con của võ sư Hồ Điệp, trở nên sôi nổi: "Chuyện tình cờ thôi. Khi chúng tôi bước gần bến sông, hai bên đường cây cối rậm rạp. Bỗng dưng, có con rắn rồng từ trong bụi phóng ngang qua trước mặt, phủ lên chụp con chuột đang leo lên cây tre. Rắn to mà chuột cũng to. Rắn phóng với tư thế rất đẹp và bắt gọn chuột. Hai anh em liền hội ý, thống nhất lấy tên là võ đường Long Xà". Bắt đầu từ sau sự kiện đấu võ nghệ ở Huyện đội Đại Lộc và khai sinh ra võ đường Long Xà, phong trào học võ từng bước được khôi phục. Hiện nay, ông và người em Hồ Công Mười chuyên đi dạy võ. Nếu ông chuyên đi dạy cho lớp trưởng thành, chủ yếu thanh niên đã có vợ con thì ông em, Hồ Công Mười, chuyên dạy theo hợp đồng ở các trường tiểu học, trung học cơ sở. Dạy buổi tối khi các em rảnh rỗi hoặc trong các dịp hè. Nhờ vậy, làng võ Châu Bái vẫn được duy trì và phát triển. ■

Thúy cười: “Nghe mâu thuẫn quá phải không, dân Trà Vinh mà, ba của Thúy ca vọng cổ rất hay và cũng có dạy Thúy ca cổ. Nhưng khi vào sinh hoạt tại Nhà văn hóa Thiếu nhi quận 4 (hồi đó nhà Thúy ở Q.4, TP. Hồ Chí Minh), Thúy bỗng đổi ý kiến và theo học tân nhạc. Rồi Thúy lần lượt đoạt được nhiều giải thưởng lớn về âm nhạc, rất đắt sô trong nước cũng như các chuyến lưu diễn giao lưu quốc tế... Không những hát, Thúy còn đóng phim!

Từ Biết ơn chị Võ Thị Sáu

Như một định mệnh, Thúy bén duyên điện ảnh năm đoạt giải nhất cuộc thi Tiếng hát truyền hình TP. Hồ Chí Minh 1994. Khi ngắm

Thúy trình bày bài *Biết ơn chị Võ Thị Sáu* trên truyền hình, đạo diễn Lê Dân chợt nhớ đến vai Võ Thị Sáu trong bộ phim *Người con gái đất đỏ* mà mình đang tìm người đóng đỏ cả mắt! Ông phát hiện ở cô gái mảnh mai này một nghị lực kiên cường ẩn khuất trong ánh mắt. Ông quyết định mời Thúy. Thế là Thúy bước vào cánh cổng nghệ thuật thứ bảy bằng tất cả sự ngỡ ngàng tinh tươm của một người lính mới. Từ vai diễn đầu đời này, Thúy lần lượt có nhiều vai diễn khác, với nhiều số phận khác nhau,

- ▶ Thanh Thúy được sinh ra và lớn lên trong môi trường quân đội, bố là thượng tá, mẹ là cựu thanh niên xung phong. Nhà có ba anh em, nhưng chỉ có Thúy là gái và cả ba người đều có tâm hồn văn nghệ.
- Hồi nhỏ, Thúy mơ làm đào cải lương, song khi lớn lên lại thành danh từ làng nhạc nhẹ!

Thanh Thúy

và nhạc

Phạm Duy

mà tính cách nhân vật hầu hết đều phải chịu sự truân chuyên, lận đận trên đường đời và tình duyên như Lệ Mai (*Đất khách*), Tuyết (*Ngã rẽ cuộc đời*), Kiều (*Nhịp đập trái tim*)...

Trưởng thành theo vai diễn

Tuy là một diễn viên không chuyên, nhưng Thúy rất chịu khó quan sát và học hỏi kinh nghiệm sống. Bởi thế, các đạo diễn thường dành cho cô những nhân vật vừa mong manh vừa mạnh mẽ như hai vai diễn mới nhất của Thúy: Duyên trong *Thiên đường tình yêu* và Vân trong *Hãy yêu em lần nữa*. Duyên như đóa hoa bị xoáy trong cơn lốc cuộc đời, trở thành miếng mồi giữa sự đua tranh giữa hai đại gia trên thương trường. Vai diễn nhiều tâm trạng và chiều sâu khiến Thúy khóc rất nhiều bằng chính cảm xúc thật của mình. *Hãy yêu em lần nữa* là bộ phim mà Thúy tái ngộ khán giả màn ảnh nhỏ sau một thời gian bận bịu với ca nhạc và làm album. Cuộc đời của Vân cũng ngang trái có kém chi Duyên. Yêu hết lòng, bị lừa gạt, mang thai, phải bỏ xú ra đi, con bị bắt cóc... Đường như càng ngày Thúy diễn càng "lên tay", nhất là những vai nửa đường gãy gánh, hay những người mẹ vì con mà sẵn sàng hy sinh tất cả.

Cơ duyên của Thúy

Bận rộn với biết bao việc, đóng phim, diễn kịch, làm người dẫn chương trình (MC)..., nhưng Thúy vẫn cố gắng thực hiện album, vì âm nhạc mới là máu thịt, là đam mê chính của Thúy. Tất bật, Thúy

thực hiện album *Thúy hát* gồm những tình ca ballad xưa và nay. Đầu năm 2009, định tổ chức một live show tại Cần Thơ dành cho sinh viên, rồi vì ba đột ngột ngã bệnh, sau đó, công việc lại cuốn hút Thúy. Thế là đành hoãn live show. Không hình thành một show diễn phục vụ như ước muốn, nhưng Thúy vẫn tiếp tục con đường âm nhạc của mình khi ra mắt album Vol 4 *Cổ hồng* vào những ngày cuối tháng 10-2008. Một album gồm 8 ca khúc của nhạc sĩ Phạm Duy (*Cổ hồng, Ngày xưa Hoàng Thị, Nha Trang ngày về, Tiếng sáo Thiên Thai, Tìm nhau, Kiếp nào có yêu nhau, Em lễ chùa này, Đưa em tìm động hoa vàng*).

♦ *Vì sao Thúy lại có ý tưởng làm một CD toàn nhạc Phạm Duy?*

Thật ra, lúc đầu Thúy định thu một album 3 tác giả Phạm Duy, Văn Phụng và Y Vân. Nhưng khi cùng nhạc sĩ Bảo Chấn, người hòa âm phối khí cho Vol 4, nghe lại, thì cảm thấy các bài hát không nhất quán. Vì thế, cuối cùng anh em bàn bạc với nhau chỉ chọn nhạc

VÀI NÉT THANH THÚY

Quê quán: Trà Vinh

Giải Thí sinh nhỏ tuổi nhất Tiếng hát truyền hình TP. Hồ Chí Minh năm 1993, Giải nhất Tiếng hát truyền hình TP. Hồ Chí Minh năm 1994 (Giải thí sinh nhỏ tuổi nhất), Giải nhất Tiếng hát truyền hình toàn quốc năm 1997.

Album: Vol 1 *Hồn đất* (2004, tổng hợp những ca khúc thành danh trong 10 năm); Vol 2 *Những tình khúc vượt thời gian* (2005, nhạc truyền thống), Vol 3 *Thúy hát* (2007, ca khúc trữ tình xưa và nay), Vol 4 *Cổ hồng* (2008, những ca khúc của nhạc sĩ Phạm Duy).

Phạm Duy cho Vol 4, còn những bài khác sẽ để dành cho các chủ đề sau này.

• *Trước giờ, Thúy không chuyên về nhạc Phạm Duy, vậy không cảm thấy mạo hiểm khi làm một album theo kiểu tác giả tác phẩm hay sao?*

Thúy cho mọi việc đều có cơ duyên của nó. Thúy gặp bác Phạm Duy tại phòng trà Tình ca của anh Duy Quang, trong một lần Thúy hát ở đây. Hôm đó, Thúy thử hát một sáng tác của bác. Không ngờ được bác khen và còn có nhã ý mời Thúy tham gia chương trình nhạc của bác. Về sau, Thúy ngỏ lời muốn làm một album chuyên nhạc Phạm Duy, bác vui vẻ đồng ý ngay. Phải nói, Thúy còn may mắn nhận được sự giúp đỡ hết sức tích cực từ phía Phương Nam phim, là đơn vị đang độc quyền những ca khúc của bác tại Việt Nam.

• *Thúy làm thế nào để khi nghe Thúy hát, người ta sẽ không... chê là... dở hơn các giọng ca từng ghi dấu tác phẩm của nhạc sĩ Phạm Duy?*

Thú thật, sự chấp thuận của bác khiến Thúy rất phấn khởi vì trước kia, Thúy chưa nghe nhạc của bác nhiều hoặc có nghe mà chưa hiểu lắm. Trước khi bắt tay vào việc, Thúy dành thời gian nghe và tìm hiểu thật nhiều về âm nhạc Phạm Duy qua sách vở, băng đĩa, Internet. Để chọn được 8 bài cho vào Vol 4 *Cổ hồng*, Thúy phải lọc từ 54 bài, còn 10 bài, cuối cùng là 8. Vol 4 được nhạc sĩ Bảo Chấn hòa âm theo kiểu bán cổ điển, mang phong cách nhẹ nhàng, mộc mạc, hoài niệm. Êkíp cố gắng làm sao cho CD bộc lộ được chất nhạc trữ tình, lãng mạn mà tinh tế của nhạc sĩ Phạm Duy. Có những bài Thúy phải thu đi thu lại nhiều lần mới vừa ý. Cũng có những bài Thúy rất “phiêu” khi hát như *Ngày xưa Hoàng Thị*, *Cổ hồng*, *Đưa em tìm động hoa vàng*. Có thể nói, đây là một album rất được chăm chút. Bạn bè nghe thử đều khen.

• *Nhưng Thúy có tin rằng khán thính giả sẽ đồng cảm với Thúy về sự đột phá này không?*

Những ai thích nhạc Phạm Duy sẽ tìm ra được một chút gì đó mới mẻ và dễ thương bằng tấm lòng của Thúy gửi gắm qua những ca khúc.

• *Cảm ơn Thanh Thúy và chúc Thanh Thúy tiếp tục thành công trên hành trình nghệ thuật.*

DIỆU MINH thực hiện

► Đến bây giờ, khán giả không biết gọi Hoàng Duẩn với danh xưng như thế nào bởi anh vừa là diễn viên vừa là đạo diễn sân khấu, đạo diễn phim truyền hình, viết báo và cả sáng tác nhạc cho các vở kịch thiếu nhi. Nhưng trên hết, có thể nói anh là người không thể thiếu của thế giới thiếu nhi. Anh dành rất nhiều thời gian cho các em bởi đó là kế hoạch mà anh vạch ra từ thuở thiếu thời. Sau hơn 10 năm đến với nghệ thuật, anh đã tạo dựng cho mình một sự nghiệp vững chắc. Anh là một trong những đạo diễn “mát tay” và đắt sô của sân khấu thiếu nhi TP. Hồ Chí Minh.

♦ Anh có thể bật mí một chút về tuổi thơ của mình?

Tôi sinh ra ở Quảng Ngãi. Tuổi thơ của tôi cũng giống như những đứa trẻ miền Trung nghèo khó, cơ cực và vất vả, ngoài những buổi đi học là những buổi tôi phải giúp gia đình chăn trâu ngoài đồng, cả việc đánh nhau với lũ trẻ trong làng để giành “lãnh địa” cỏ cho trâu ăn. Nhớ nhất là những đêm văn nghệ mừng ngày Quốc tế thiếu nhi hay Trung thu, tôi đứng hát và biểu diễn cho lũ trẻ đồng trang lứa xem với micrô là

HOÀNG DUẨN và “duyên nợ” với thiếu nhi

những cùi bắp khô được treo toong teng bằng những sợi dây chuối... Máu nghệ thuật đã thấm vào người của tôi từ những ngày ấy...

♦ Động cơ nào khiến anh quyết định vào TP. Hồ Chí Minh lập nghiệp?

Tốt nghiệp lớp 12, tôi thi đậu vào Trường Đại học Tổng hợp TP. Hồ Chí Minh, nhưng đến phút chót, do trục trặc giấy tờ, tôi không được nhập học. Một năm sau, tôi bán chiếc xe đạp được 60.000đ, quyết định từ giã làng quê, “nhảy tàu” vào TP. Hồ Chí Minh với hy vọng đổi đời, mặc dù không biết mình sẽ đổi đời bằng cách nào. Cũng nay, vào TP. Hồ Chí Minh, tôi được

Hoàng Duẩn (phải) cùng đạo diễn Khánh Hoàng

một người đồng hương cho ở nhờ. Những lúc buồn, tôi đi lang thang khắp thành phố và tình cờ đi ngang qua Trường Nghệ thuật Sân khấu II, tò mò tôi ghé vào xem. Nhìn thấy các anh chị diễn viên hăng say tập, tôi cảm thấy thích thú và quyết định nộp hồ sơ dự thi, may mắn tôi thi đậu vào lớp diễn viên kịch. Để có thể theo học ở trường, tôi làm tất cả các công việc từ quét dọn phòng ốc, làm vệ sinh, giữ xe cho trường...

♦ *Được biết, ngay từ những ngày bước chân vào nghệ thuật chuyên nghiệp, anh đã gắn bó với thiếu nhi?*

Đúng là như vậy, sau khi tốt nghiệp Trường Nghệ thuật Sân khấu II, tôi được đạo diễn Xuân Phước giới thiệu về làm diễn viên của Đoàn Rối TP. Hồ Chí Minh. Từ đó, tôi đã bị những con rối chinh phục bởi sự ngộ nghĩnh và lung linh huyền ảo. Thời gian này, ngoài rối, tôi cũng tham gia viết và dựng cho hàng trăm vở kịch thiếu nhi ở các quận, huyện ngoại thành cũng như kịch thiếu nhi nhiều tập của sân khấu truyền hình như: *Bí mật khu vườn, Đi tìm vương quốc cổ tích, Tic tic tacs...* đoạt được nhiều giải thưởng trong các cuộc liên hoan. Nhờ vậy mà các trung tâm văn hóa của nhiều tỉnh thành mời tôi xuống cộng tác, dàn dựng chương trình và dạy rối cho các em nhỏ. Tôi dồn sức mình vào sân khấu cho trẻ em cũng phần nào để bù đắp cho tuổi thơ cơ cực của mình.

♦ *Hiện tại anh là người sở hữu rối đen duy nhất của Việt Nam?*

Trong những chuyến cùng với Đoàn Rối TP. Hồ Chí Minh đi tham gia giao lưu cũng như liên hoan sân

khấu thiếu nhi tại Mỹ, Hong Kong, Singapore, Thụy Điển, Canada... tôi nhận thấy thiếu nhi của Việt Nam còn nhiều thiệt thòi quá khi thiếu nhiều sân chơi mới lạ cho lứa tuổi của mình. Vì vậy, tôi luôn tiếp cận những loại hình rối mới với hy vọng khi về nước sẽ làm điều gì đó cho trẻ em. Một trong những loại hình đã mê hoặc tôi là rối đen. Sau khi về nước, tôi mày mò nghiên cứu và trình bày đề án của mình lên lãnh đạo đoàn rối nhưng không được duyệt vì quá mới mẻ, sợ không khả thi. Chia tay với đoàn rối, tôi đi gõ cửa khắp nơi và may mắn khi Nhà thiếu nhi Tân Bình và Nhà hát kịch TP. Hồ Chí Minh - nơi tôi công tác hiện nay đã đồng cảm và đầu tư cho tôi thực hiện. Năm 2003, vở rối đen *Kẻ trộm* ra đời được khán giả nhí ủng hộ nồng nhiệt trong Liên hoan sân khấu thiếu nhi TP. Hồ Chí Minh. Năm 2004, vở rối đen *Vì sao thương luồng hóa rồng* đã giúp tôi đoạt giải đạo diễn xuất sắc nhất trong Liên hoan múa rối TP. Hồ Chí Minh. Sắp tới, tôi sẽ cho ra mắt vở rối đen *Chim sáo thần* để phục vụ các em.

♦ *Vì sao gọi là rối đen?*

Gọi là rối đen vì sân khấu chỉ sử dụng một loại đèn màu đặc biệt, có ánh sáng tia cực tím hay còn gọi là ánh sáng đen (black light). Sân khấu chỉ có một màu đen và các diễn viên cũng mặc trang phục màu đen. Chỉ có con rối là được tạo hình từ những mảnh vải được chọn lọc màu sắc có khả năng phản quang để khi ánh sáng tia cực tím chiếu vào sẽ nổi bật trên nền không gian đen. Khán giả ngồi ở dưới không thấy

người diễn viên điều khiển phía sau con rối, trên sân khấu. Với loại hình rối thông thường, khi biểu diễn, con rối đều phải bám chặt mặt đất để di chuyển, trong khi đó, rối đen có thể bay bổng, nhảy múa trên không trung theo ý muốn của người điều khiển...

• *Vừa qua, Nhà hát kịch TP. Hồ Chí Minh đã thực hiện dự án Tiếng nói trẻ thơ mà anh là “chủ xị”, anh có thể cho biết về dự án này?*

Qua nhiều lần được mời sang tham gia lớp tập huấn chuyên đề thiếu nhi tại Thụy Điển do Quỹ Phát triển sân khấu giáo dục của nước này tổ chức, tôi luôn ao ước có một chương trình dành cho thiếu nhi giống như nước bạn. Vừa qua, dự án *Tiếng nói trẻ thơ* đã được Quỹ Phát triển và Hợp tác Quốc tế Thụy Điển tài trợ cho Nhà hát kịch TP. Hồ Chí Minh thực hiện trong 3 năm, tôi được giao làm chủ nhiệm. Mục tiêu của dự án là thông qua các hoạt động sân khấu, tạo điều kiện để giúp đỡ trẻ em, đặc biệt là những trẻ em nghèo nhận thức rõ hơn về quyền lợi, nghĩa vụ và cơ hội của các em trong cuộc sống, đồng thời được tham gia vào các hoạt động sân khấu. Trong năm 2007 và 2008, Nhà hát kịch đầu tư cho hai tác giả để có kịch bản thiếu nhi đạt chất lượng sử dụng trong hai năm, dàn dựng 3 kịch bản và một chương trình tổng hợp, trong đó đặc biệt quan tâm đề tài ảnh hưởng của hậu quả xã hội và sự thiếu quan tâm của người lớn đối với lứa tuổi trẻ thơ. Bên cạnh đó sẽ thực hiện 100 suất diễn phục vụ trẻ em vùng sâu

Một cảnh trong vở rối đen *Chim sao thần*

- vùng xa, các tổ chức xã hội, trường học trong 24 quận huyện của thành phố với các vở diễn đa dạng màu sắc tuổi thơ do các nghệ sĩ chuyên nghiệp biểu diễn. Kết hợp trong các vở diễn là hình thức “Sân khấu diễn đàn”, các em thiếu nhi sẽ được tham gia vào trong vở diễn, được nói lên suy nghĩ, trò chuyện với các nhân vật mà mình yêu thích và tham gia giải quyết những vấn đề theo ý các em. Chương trình phục vụ không doanh thu, trẻ em được thưởng thức miễn phí đồng thời có những phần quà lưu niệm. Ngoài ra, Nhà hát kịch cũng sẽ đào tạo khoảng 10 nghệ sĩ yêu thích thiếu nhi tham gia vào dự án lâu dài. Chúng tôi cũng phối hợp với các chuyên gia, nhà nghiên cứu trong lĩnh vực trẻ em để giải quyết những vấn đề liên quan đến lứa tuổi dưới hình thức thảo luận, hội thảo, giao lưu... Hiện, dự án đang được thực hiện tại các trường tiểu học trong thành phố và được sự hưởng ứng rất nồng nhiệt.

• *Xin cảm ơn anh!*

MINH MINH thực hiện

CÁC ĐOÀN TỔNG THỐNG MỸ

qua lăng kính điện ảnh

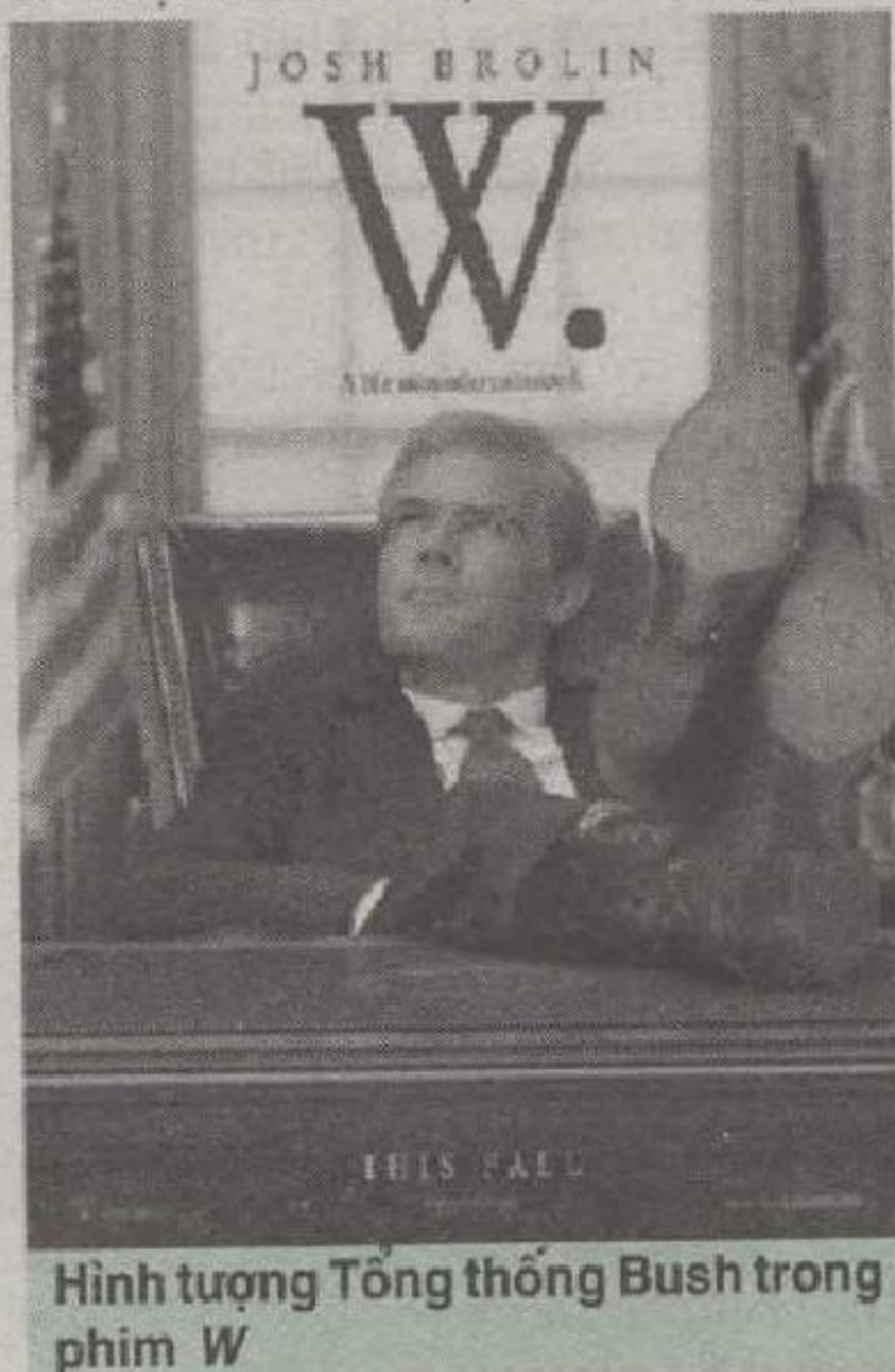
THANH PHƯƠNG

► Các ông chủ của Nhà Trắng được liệt vào hàng những nhân vật quyền lực trên thế giới. Nhưng trong những bộ phim về tổng thống Mỹ từ trước đến giờ và sắp tới có nhân vật tổng thống rất phong tình, có người lại hết mực chung thủy, có người quyết đoán nhưng cũng có người bị chế giễu, có người hài hước và cả người huyênh hoang...

Gần đây nhất, dư luận xôn xao về bộ phim có nhan đề vô cùng ngắn gọn là W của đạo diễn lừng danh Oliver Stone sắp ra mắt. Theo nhận định của đạo diễn Stone, đây chính là cuộc đời thật của vị tổng thống sắp mãn nhiệm George W. Bush sau quá trình ông nghiên cứu hơn 20 cuốn sách mới dựng thành kịch bản. Khán giả chắc chắn được chiêm ngưỡng chân dung thật đi kèm các sự kiện thật mà Tổng thống Bush từng trải qua.

Người ta sẽ thấy một ông Bush trong phim W khác với những gì thường thấy trên thời sự: không phức tạp và không bí ẩn. Trái lại, ông Bush rất hài hước, vụng về

và có phần ngốc nghếch nữa. Ông Bush cũng phạm lỗi lầm: chỉ thích những buổi tối vui vẻ, các trò chơi vô bổ và vừa lái xe vừa say rượu. Tổng thống Bush trong W cũng thường gác chân lên bàn và vẫn giữ rít chất giọng Texas quê mùa. Trong phim, ông Bush có vẻ gần gũi, đời thường hơn nhưng không thể chối bỏ được trách nhiệm vì những việc

Hình tượng Tổng thống Bush trong phim W

Từ trái qua: Nhân vật Tổng thống Bill Clinton trong bộ phim *Primary Colors*; Tổng thống chung tình trong phim *The Contender*; Tổng thống da màu đầu tiên của Mỹ trong phim *Deep Impact*

mình đã làm.

Cùng chung số phận một tổng thống bị chế giễu là nhân vật tổng thống do nam tài tử nổi tiếng Jack Nicholson thủ vai trong phim *Mars Attacks*. Trong phim, đạo diễn Tim Burton xây dựng hình ảnh tổng thống Mỹ trong thời kỳ bị sinh vật sao Hỏa tấn công. Những sinh vật ngoài Trái đất hình thù quái dị nhưng lại có vũ khí vô cùng lợi hại với chủ tâm tới tiêu diệt hành tinh xanh. Sau một cuộc tranh luận dài dòng giữa chủ nhà và sinh vật lạ, tổng thống Mỹ qua đời. Cũng như khi có ai đó qua đời, người ta sẽ thấy một vết sáng xẹt ngang bầu trời. Tổng thống Mỹ chào thế giới lần cuối bằng một tia laser chớp qua.

Thời Tổng thống Bill Clinton lãnh đạo nước Mỹ, ông đã khiến cho báo chí được dịp "cháy hàng" bởi bản tính đa tình của mình. Dù rất được lòng dân chúng nhờ duy trì được sự tăng trưởng ổn định của nền kinh tế (thặng dư ngân sách vào khoảng 523 tỉ USD), thúc đẩy thông qua

các đạo luật nâng cấp giáo dục, hạn chế bán súng ngắn, củng cố các qui định về môi trường, tích cực làm công tác nhân đạo... nhưng chuyện ngoại tình là hoàn toàn không thể chấp nhận được. Vụ việc động trời gắn với cô nhân viên mỹ miều có tên Monica Lewinsky đã làm suy giảm uy tín của người đứng đầu đảng Dân chủ. Chính Bill Clinton là nguồn cảm hứng để đạo diễn Mike Nichols sáng tạo ra bộ phim *Primary Colors* mà diễn viên kỳ cựu John Travolta vào vai rất thành công.

Trái ngược hoàn toàn với Bill Clinton, vai Tổng thống Jackson Evans trong phim *The Contender* do Jeff Bridges đóng lại rất chung thủy với lựa chọn của mình. Ông muốn chỉ định nữ chính khách Laine Hanson (do Joan Allen thủ vai) trở thành nữ tổng thống đầu tiên của Mỹ nhưng lại bị chống đối. Những chi tiết về đời tư của bà Hanson còn được tiết lộ nhằm mục đích là hạ thanh danh. Tuy nhiên,

Tổng thống anh hùng trong phim *Air Force One* do Harrison Ford đóng

Tổng thống Jackson Evans nhất quyết bảo vệ ý kiến ban đầu. Đây là bộ phim bộc lộ một cách chi tiết và đầy kịch tính thế giới hậu trường chính trị của Mỹ. Về phần mình, ứng cử viên chạy đua vào ghế tổng thống Mỹ năm 2008, ông John McCain rất tâm đắc với nhân vật tổng thống tưởng tượng này vì trường hợp của ông và bà Sarah Palin cũng có nhiều nét tương tự.

Khán giả cũng bị lên cơn sốt bởi những tổng thống quân tử khác. Trong phim *The American President*, diễn viên Michael Douglas khiến nhiều quý bà xúc động và ao ước có một tổng thống Mỹ hào hoa, lãng mạn đến thế khi ngài tổng thống góa vợ mà Michael Douglas hóa thân chấp nhận gánh chịu thất bại trong cuộc vận động hành lang mùa tranh cử để dành tình yêu cho một quý bà.

Đáng ngạc nhiên hơn là vai tổng thống Mỹ do Kevin Kline đóng trong phim *Dave* rất được lòng dân chúng. Do có ngoại hình khá giống Tổng thống Bill Mitchell nên anh chàng Dave được thuê để diễn hai

vai: vừa là tổng thống và vừa là người thay thế tổng thống. Nhờ có anh mà vị tổng thống khó ưa bỗng trở nên thông minh và đáng yêu. Anh còn khiến cánh nhà báo ca tụng, thậm chí đệ nhất phu nhân cũng mê đắm sự duyên dáng lịch lãm của anh.

Nam diễn viên kỳ cựu Harrison Ford trong phim *Air Force One* lại là một vị tổng thống anh hùng. Ông một mình chống lại tên khủng bố trên máy bay để giải cứu chính mình và gia đình. Những pha hành động của tổng thống như hạ gục bọn khủng bố và nhảy từ máy bay này sang máy bay kia được dàn dựng khiến khán giả chột quên mất ông là người đứng đầu quốc gia. Họ luôn nhớ về một người hùng thực sự.

Có chung hạnh phúc đó là Bill Pullman trong vai tổng thống Mỹ lái máy bay để chiến đấu chống lại người ngoài hành tinh trong phim *Independence day*. Hào hoa, mạnh mẽ, dũng cảm, dám hy sinh là những gì khán giả thích thú ở hình ảnh tổng thống này. Phải đối mặt với thảm họa sao chổi là hình tượng tổng thống Mỹ trong phim *Deep Impact* của đạo diễn Mimi Leder. Diễn viên da màu Morgan Freeman hoàn thành xuất sắc vai diễn phụ về một tổng thống đầy quyền lực nhưng không kém nhân từ.

Không biết rồi đây, sau khi một trong hai ứng cử viên John McCain và Barack Obama lên làm tổng thống Mỹ, Hollywood sẽ cho khán giả thế giới thấy hình tượng về một tổng thống Mỹ trong tương lai như thế nào?

(Tổng hợp)

RUBIC VĂN NGHỆ

- Sáng 1-11-2008, tại cà phê Miss Sài Gòn, 90 Phạm Ngọc Thạch, Q.3, TP. Hồ Chí Minh, Nhà xuất bản (NXB) Trẻ tổ chức gặp mặt để thông cáo về việc 4 năm thực hiện Công ước Berne (27.10.2004 - 27.10.2008).

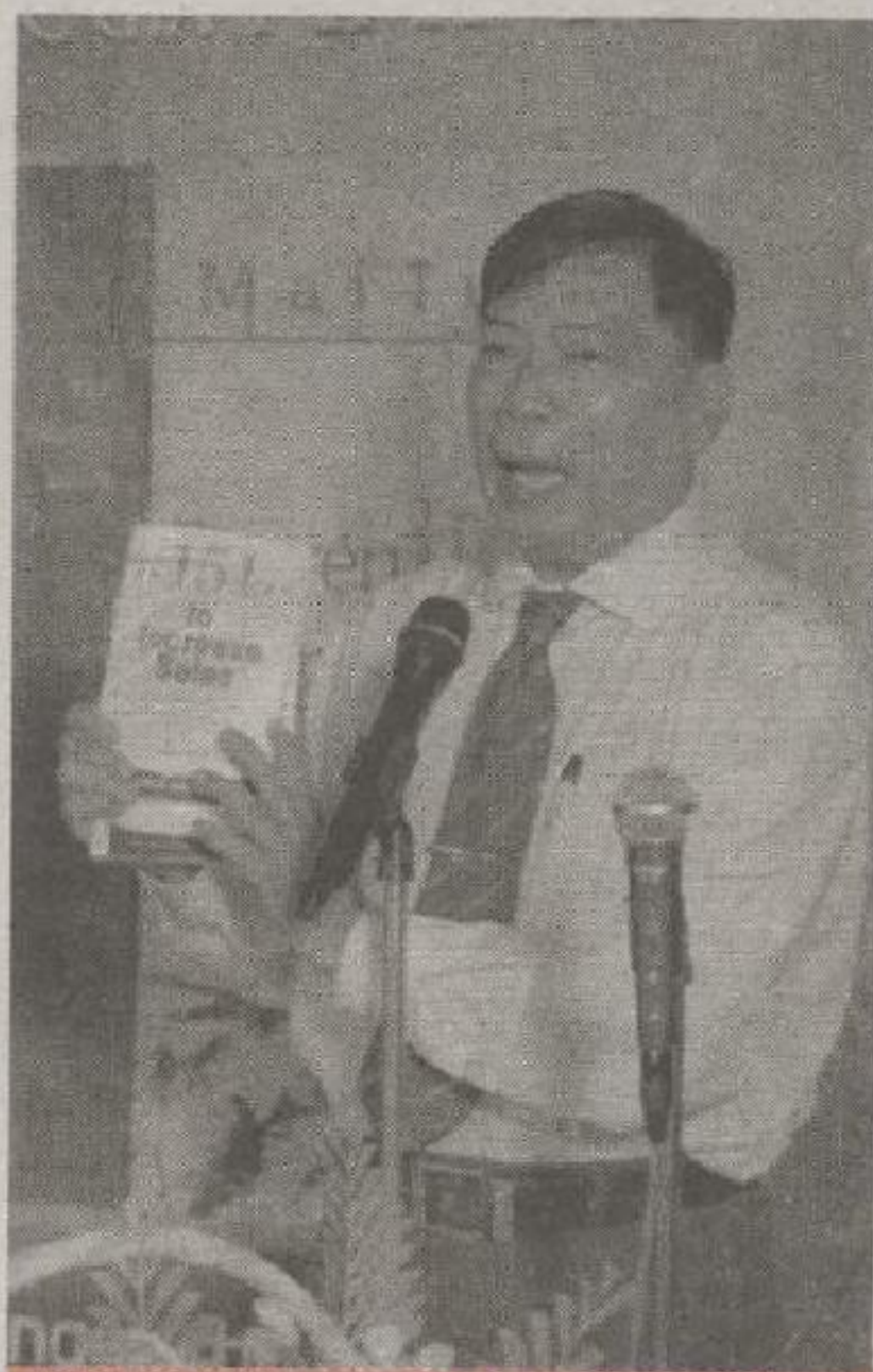
Nhà thơ Phạm Sỹ Sáu, Trưởng phòng khai thác bản quyền NXB Trẻ vui mừng thông báo: trong 4 năm qua, NXB đã tiến hành giao dịch và ký hợp đồng nhượng quyền xuất bản tiếng Việt 489 tựa sách các loại (không kể truyện tranh), đã liên hệ và giao dịch với gần 100 đơn vị giữ quyền xuất bản gồm tác giả, NXB và đại lý bản quyền. Phần lớn các đầu sách được chuyển nhượng sau khi phát hành đều có số lượng nổi bản và tái bản cao, đáp ứng được yêu cầu của bạn đọc trong phạm vi cả nước. Đây là kết quả của cách làm ăn chân chính, thượng tôn pháp luật, của những nỗ lực không ngừng từ mỗi thành viên trong NXB, của sự đầu tư lên tới 100.000 USD.

Bên niềm vui nói trên, ông Phạm Sỹ Sáu cũng đưa ra danh mục 40 đầu sách của NXB Trẻ bị in lậu và cảnh báo. Khi sách của NXB Trẻ được thị trường chấp nhận thì ngay lập tức bị làm giả, in giả với số lượng hàng ngàn bản. Tình trạng này thường xuyên xảy ra và có nguy cơ tiếp diễn lâu dài nếu các cơ quan hữu quan không mạnh tay can

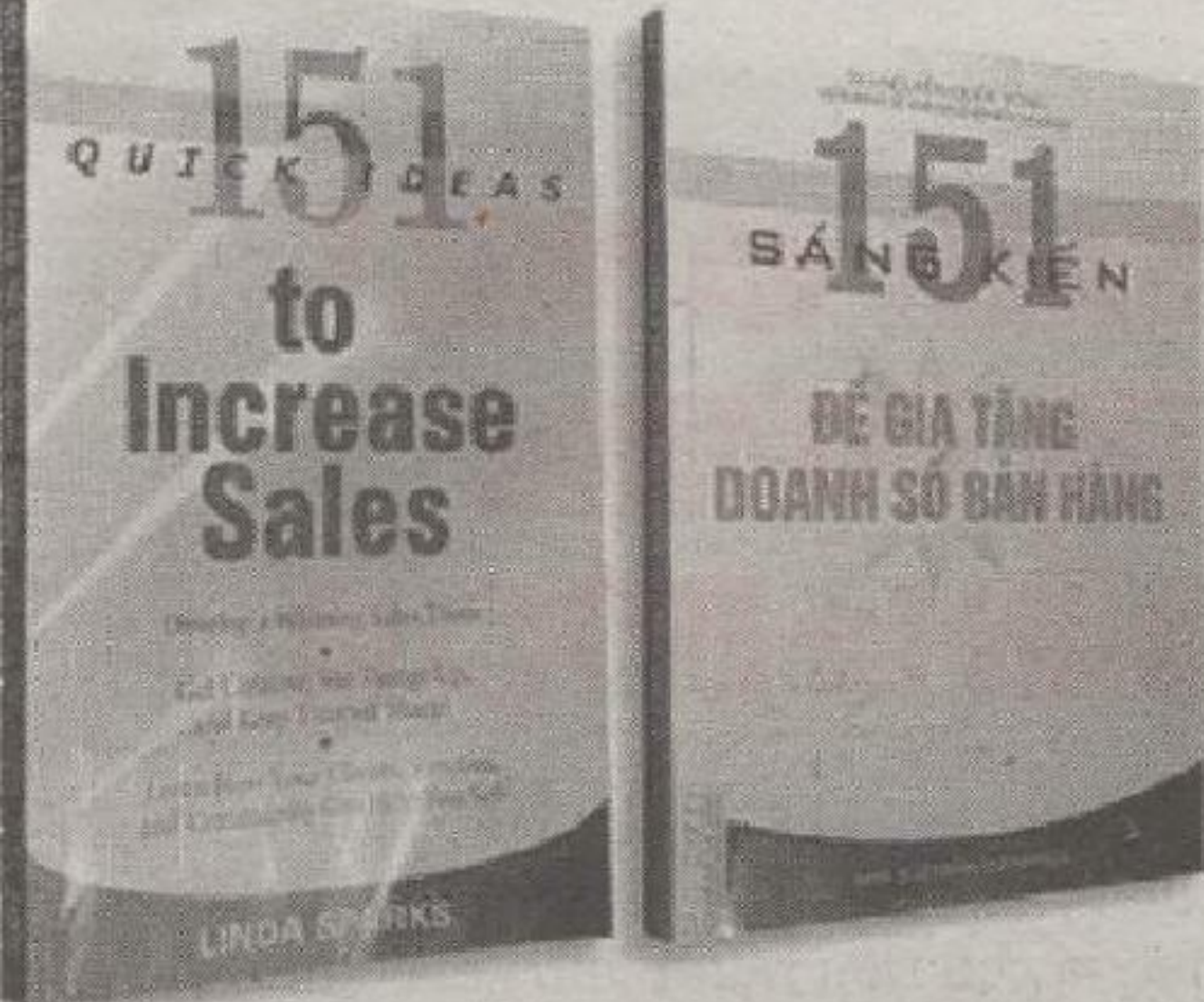
SÁCH VÀ NGÀY THỊ TRƯỜNG BẢN LẺ MỞ CỬA

VIỄN GIAO

thiệp, xử phạt. Một vài cá nhân và đơn vị còn tiến hành làm sách lậu bằng cách sử dụng bản gốc mà NXB Trẻ đã thương thảo nhượng quyền, để xuất bản tiếng Việt không bản quyền bằng cách đối tựa tiếng Việt, hoặc nhờ một người Việt Nam đứng tên tác giả. Bằng chứng mới nhất cho sự phi pháp này là trường hợp tác phẩm *151 quick ideas to increase sales* của Linda Sparks do NXB Trẻ

Nhà thơ Phạm Sỹ Sáu

mua tác quyền cách đây hai năm và đang trong giai đoạn chuyển ngữ thì bản dịch của NXB Thanh Hóa đã đưa vào thị trường với tiêu đề *151 sáng kiến để gia tăng doanh số bán hàng* (ảnh trên) và tên tác giả (không phải dịch giả): ThS Nguyễn Quốc Tòng. Sách nộp lưu chiểu vào quý III-2008, đơn vị liên kết với NXB Thanh Hóa là Công ty sách Nhân Văn. Chúng tôi hỏi kỹ hơn ông Phạm Sỹ Sáu về chuyện này.

• *Có phải cá nhân thạc sĩ Nguyễn Quốc Tòng bị hai đơn vị xuất bản kia lợi dụng khi lập tờ dịch giả với tác giả?*

Chúng tôi đã điều tra bằng cách: qua điện thoại mời “tác giả” Nguyễn Quốc Tòng tới doanh nghiệp nói chuyện về 151 sáng kiến của mình. Ông nhận lời và không hề dính chính, mình chỉ là người dịch!

• *Nếu NXB Thanh Hóa và Nhà sách Nhân Văn nói rằng họ không biết NXB Trẻ đã ký kết quyền được chuyển ngữ 151 quick ideas to increase sales thì sao?*

Không thể như thế! Vì trang web của NXB Trẻ luôn cập nhật

những tên sách mà chúng tôi được nhượng quyền!

• *Vâng! Tôi đã vào website này và đã thấy trong “danh sách các tựa NXB Trẻ đã mua tác quyền” cập nhật đến ngày 30-9-2008 và thấy tựa sách 151 quick ideas to increase sales có số thứ tự 89. Nhưng thưa ông, có luật nào bắt người ta phải vào website của NXB Trẻ đâu?*

Câu hỏi này cũng dễ trả lời. Luật Xuất bản nước ta và Công ước Berne yêu cầu họ phải xin phép người giữ bản quyền *151 quick ideas to increase sales* và nếu hỏi thì người ta sẽ nói đã nhượng quyền cho chỉ riêng NXB Trẻ chúng tôi.

Câu chuyện lại trở về với Công ước Berne. Điều thú vị nhất trong cuộc gặp mặt sáng 1-11 là nội dung thông báo dù nhìn lại 4 năm đã qua nhưng lại hướng tới một ngày đang cận kề và sẽ đưa lại một thách thức lớn với các NXB. Đó là ngày 1-1-2009, theo cam kết của Việt Nam khi tham gia Tổ chức Thương mại thế giới, *thị trường bán lẻ Việt Nam sẽ được mở cửa*. Sách từ nước ngoài có thể sẽ tràn vào Việt Nam, như bất kỳ món hàng bán lẻ nào. Độc giả Việt Nam có thể mua các bản sách ngữ gốc hoặc các bản dịch tiếng Việt mà chính các NXB nước ngoài đem vào. Việc làm sách dịch sẽ càng khó khăn khi bản ngữ gốc các đầu sách có giá trị thường được giảm giá rất nhanh ở các thị trường tự do nước ngoài tràn vào Việt Nam thông qua các nhà phân phối.

Là một độc giả, chắc ai cũng mong ngày mở cửa kia sớm đến! ■

TRẦN ĐÌNH THÀNH

Sông chảy qua mùa

Chảy đi nỗi buồn thâm lặng
Con mưa ẩm mốc cuối trời
Hoa tươi ứa từng giọt lệ
Bao lần đang chờ người ơi.

Chảy đi dòng sông phiến muộn
Theo ta suốt mấy năm rồi
Chiếc lá khô vì chờ đợi
Cây cong nỗi nhớ giữa đời.

Chảy đi một màu mây xám
Bao cơn giông bão điên cuồng
Chảy đi chảy đi tất cả
Những gì đau khổ tang thương.

Đã qua rồi mùa ly biệt
Chim về vườn cũ thong dong
Ta về đợi em trước cửa
Thắp lên ngọn lửa ấm lòng.

Một tiếng yêu người

Hôm qua gió cuốn lên trời
Biết bao nhiêu cái của đời hôm nay.

Cái mừng vui, cái bi ai
Cái vinh hoa cái đọa đầy trái ngang,
Cái cơ hàn, cái giàu sang
Hôm qua cũng bị gió mang đi rồi.

Chỉ còn... một tiếng yêu thôi
Ta cất giữ giữa cuộc đời đợi em
Dù cho cay đắng muộn phiền
Khổ đau hạnh phúc ta xin dâng người.

Nói với em

Nhiễm sắc thể
rồi biến thể

Cúm gia cầm
đến lợn tai xanh

Thế giới dịch bệnh
ngày một lan nhanh

Không ai biết rồi đây
điều gì sẽ đến

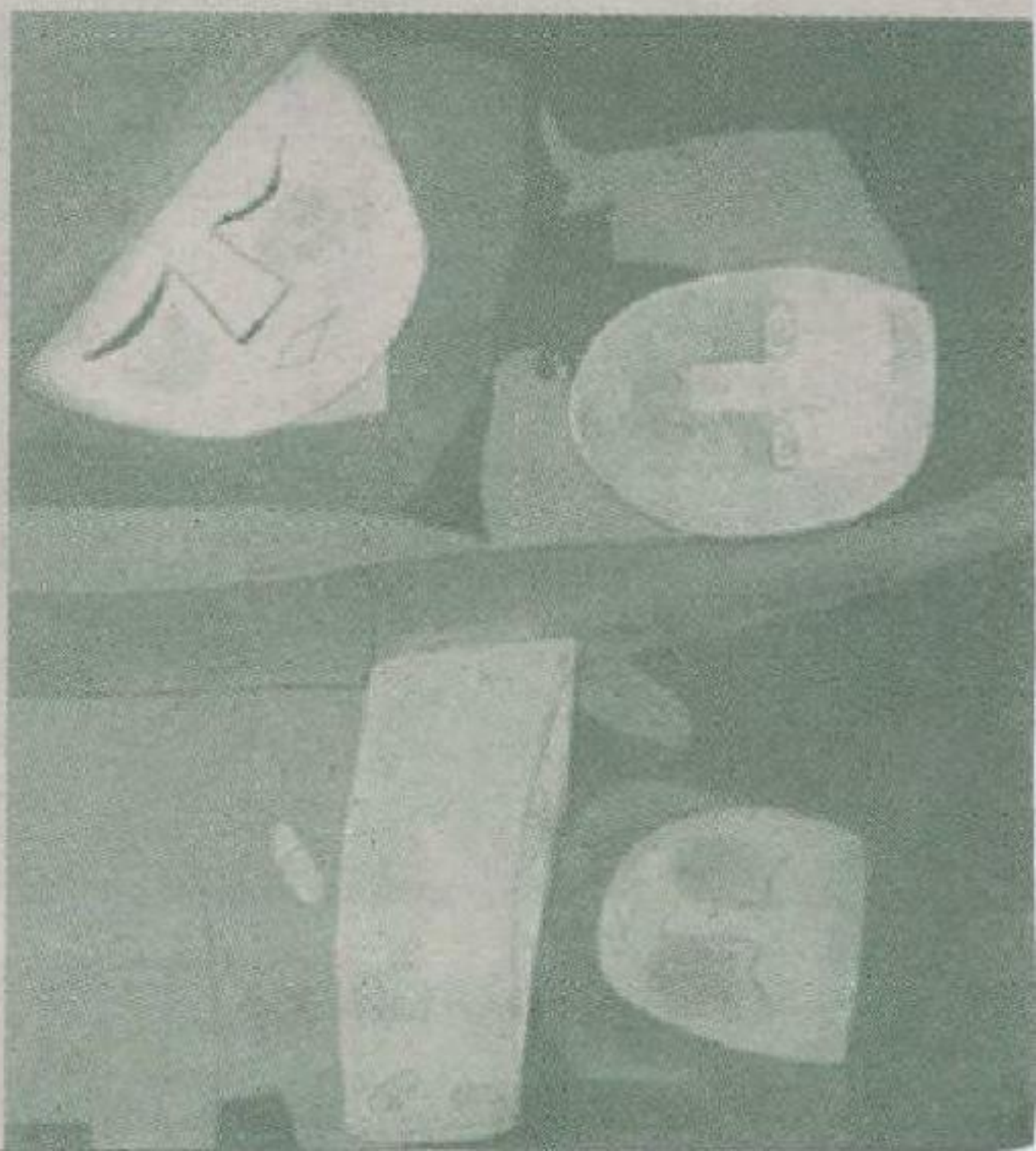
Hàng triệu bông hoa kia
cũng đã biến đổi màu

Ở trong cái thế giới văn minh
đầy giống lai, lắp ghép

Có điều gì
là không thể được đâu

Chỉ có anh và em
thuộc giống người lạc hậu

Cứ mãi yêu nhau
mà chẳng chịu đổi màu?

PHIM HAY TRONG TUẦN

Truyền hình

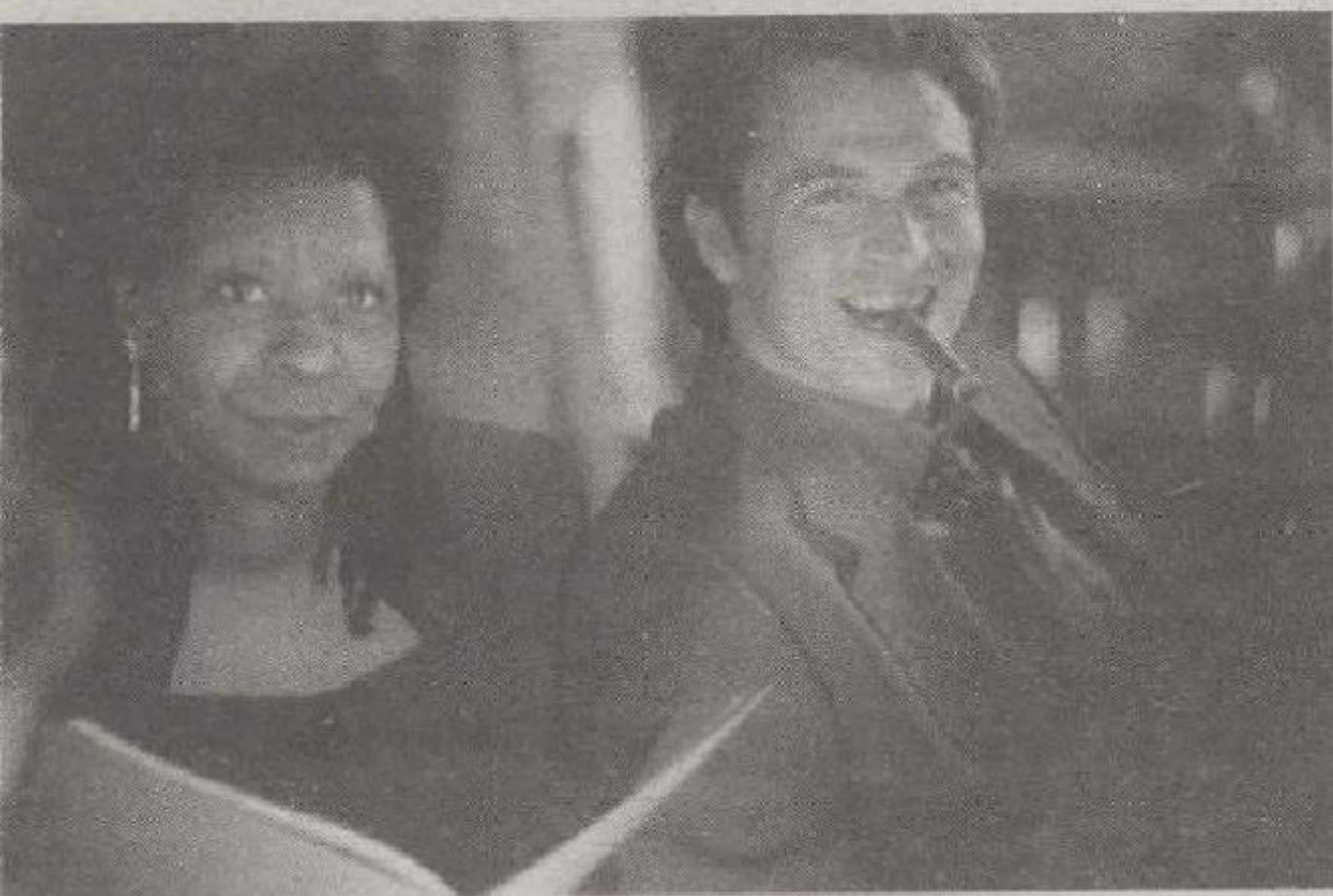
Muôn nẻo đường đời

Bộ phim là câu chuyện của những con người có quan điểm khác nhau về tình cảm và cách tiếp cận tình yêu đặc biệt. Kang Tae Joo là chàng trai đánh giá cao công việc và xem nhẹ chuyện tình cảm.

Han Eun Joo, cô hàng xóm của anh, xuất thân bản hàn và nỗ lực đi lên bằng khả năng của mình. Cha Hae Rin thì sống trong cảnh giàu sang sẵn có của gia đình nhưng cô đã thoát khỏi cái bóng đó, tự xây dựng riêng thương hiệu thời trang cho mình. **Phim Hàn Quốc, 23 tập, diễn viên: Eric Mun, Jung Yoo Mi. Phim đang chiếu trên Đài Truyền hình Hà Nội lúc 17 giờ 30 mỗi ngày.**

Cộng sự

Bộ phim vui nhộn, hài hước với một thông điệp mạnh mẽ xứng đáng để khám phá. Whoopi Goldberg tỏa sáng trong vai một phụ nữ da màu cố gắng kiếm tiền tại phố Wall. Sau bao vất vả không được đền đáp, cô chưa chút nhận ra rằng muốn được mọi người nhìn nhận, cô phải là

người da trắng hay ít ra là làm việc cho người da trắng. **Phim Mỹ, diễn viên: Whoopi Goldberg, Eli Wallach. Phim chiếu trên VTV1 (Đài Truyền hình Việt Nam) lúc 21 giờ ngày 16-11-2008.**

(Lịch chiếu có thể thay đổi vào giờ chót tùy theo đài truyền hình)

Phim chiếu rạp

Định mức khuấy khỏa

Bộ phim thứ 22 trong loạt phim về chàng điệp viên James Bond, tiếp tục những gì còn dang dở trong *Casino Royale*. Tức giận vì người yêu Vesper Lynd bị bắn chết, James Bond lên đường đi tìm kẻ chủ mưu. Anh phát hiện

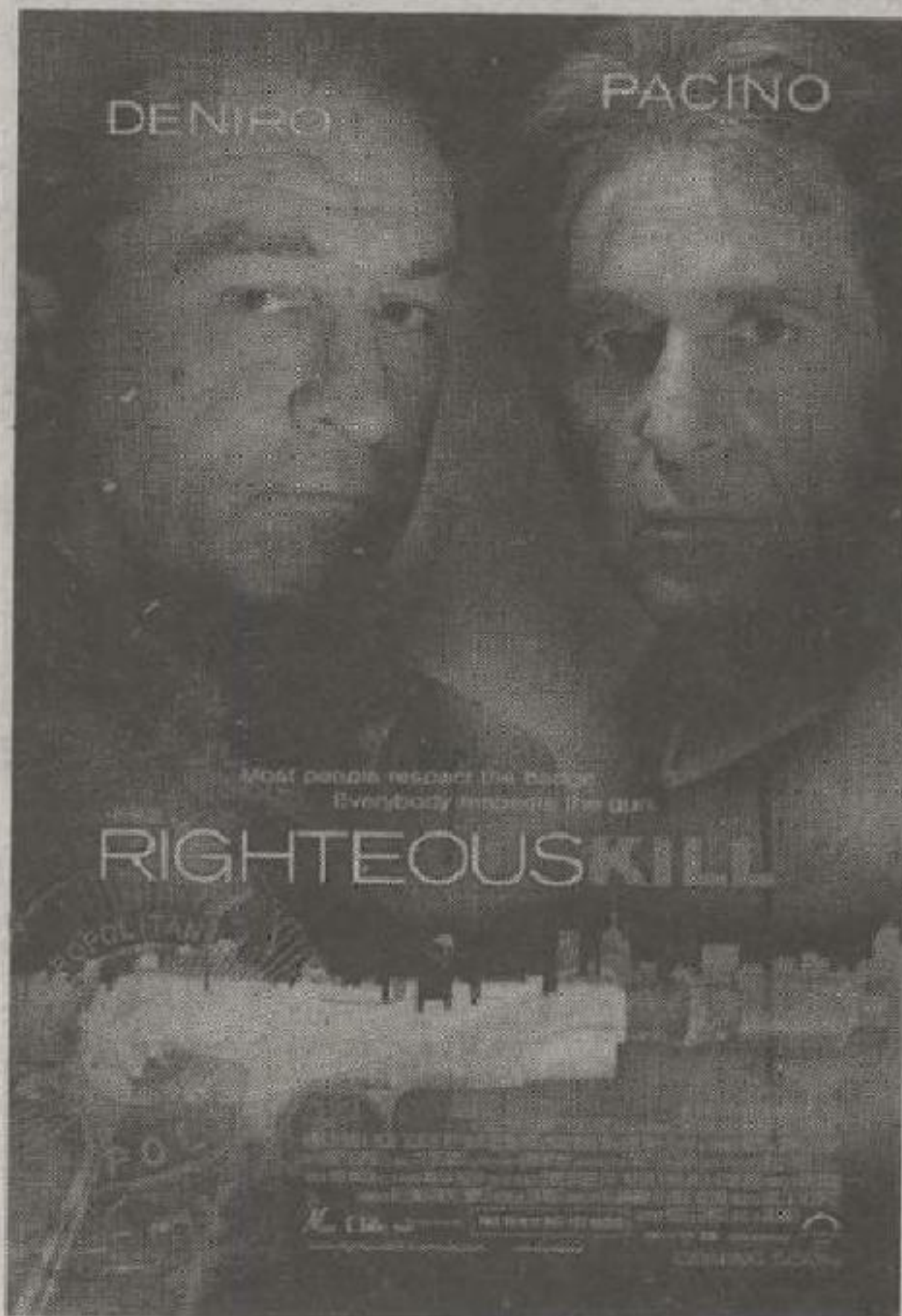
thêm nhiều điều phức tạp và đầy nguy hiểm phía sau tổ chức này. Người đẹp Camille sẽ cùng đồng hành với chàng điệp viên 007 cũng như với sự giúp sức của M trong điệp vụ mới nhất của James Bond. **Phim Mỹ, diễn viên: Daniel Craig, Olga Kurylenko, Judi Dench.** Phim chiếu

tại hệ thống Megastar Cineplex (Hà Nội, Hải Phòng, Biên Hòa, TP. Hồ Chí Minh), Galaxy Nguyễn Du, Galaxy Nguyễn Trãi.

DVD - VCD

Righteous Kill

Turk và Rooster là hai thám tử có tuổi của Cục Cảnh sát New York, Mỹ. Họ đã làm việc chung lâu năm với nhau. Lần này đối diện với vụ án kẻ giết người hàng loạt, Turk và Rooster còn buộc phải hợp tác với đồng nghiệp còn trẻ măng là Perez và Riley. Mâu thuẫn giữa họ liên tục tăng, nhất là khi Turk đang sống với bạn gái cũ của Perez. **Phim Mỹ, diễn viên: Robert De Niro, Al Pacino.**

BẠN ĐÃ ĐỌC CHƯA?

ĐỊA LÍ ĐÔ THỊ

Địa lí đô thị là một phần trong chương trình giảng dạy và học tập của các khoa Địa lí ở các trường cao đẳng, đại học sư phạm, đại học khoa học xã hội và nhân văn... *Địa lí đô thị* cũng hiện diện một phần trong chương trình Địa lí lớp 10 và lớp 12. Để đáp ứng nhu cầu tham khảo giảng dạy học tập của giáo viên, sinh viên, học sinh, cuốn *Địa lí đô thị* được biên soạn bao quát, ngắn gọn, nội dung bao gồm 4 chương:

Chương 1 - Những vấn đề lý luận chung về đô thị: trình bày các khái niệm về đô thị, phân loại, chức năng, vai trò của đô thị.

Chương 2 - Đô thị hóa: giới thiệu khái niệm đô thị hóa, những biểu hiện cơ bản của đô thị hóa, tính quy luật, kinh tế - xã hội của đô thị hóa, lịch sử đô thị hóa, đặc điểm đô thị hóa của các nhóm nước và các khu vực trên thế giới, ảnh hưởng của quá trình đô thị hóa đối với nền kinh tế - xã hội và môi trường. *Chương 3* - Những vấn đề của đô thị hiện nay, trình bày các nội dung: sức ép của quá trình đô thị hóa lên nhà ở, giao thông, điện nước, ô nhiễm, an ninh đô thị, bệnh đô thị, quy hoạch và quản lý đô thị. *Chương 4* - Đô thị Việt Nam: giới thiệu sự hình thành và phát triển, đặc điểm, hiện trạng và phân bố, các vấn đề đặt ra đối với đô thị Việt Nam, đô thị trong tương lai, dự báo đô thị hóa và dân số đô thị.

Bức tranh đô thị thế giới đang biến đổi mạnh mẽ cùng với quá trình đô thị hóa. Điều quan trọng trong phát triển đô thị, tiến hành đô thị hóa là cần tiến hành tuân theo quy luật và vận dụng sáng tạo để đạt được hiệu quả tối ưu về mặt kinh tế, xã hội và môi trường theo định hướng hiện đại và bền vững, tránh được những ảnh hưởng tiêu cực do đô thị hóa để lại trong quá khứ mà nhiều nước đã vấp phải. Đó là vấn đề cốt lõi cần nghiên cứu và giải quyết mà nội dung sách muốn giới thiệu đến bạn đọc. Mua sách tại:

CÔNG TY CỔ PHẦN SÁCH GIÁO DỤC TẠI TP. HỒ CHÍ MINH: 240 Trần Bình Trọng, P.4, Q.5, TP. Hồ Chí Minh - ĐT: 08.38323557, 38352845 - Fax: 08.38307141 - Website: <http://www.sachgiaoduchcm.com.vn> - Email: pkd@sachgiaoduchcm.com.vn

CHI NHÁNH TẠI HÀ NỘI: Số 3 ngõ 127, Văn Cao, P. Liễu Giai, Q. Ba Đình - ĐT: 04.37617818, 0913550666 (Ô. Dũng) - Fax: 04.37617817

CỬA HÀNG GIỚI THIỆU SÁCH GIÁO DỤC TP. HỒ CHÍ MINH: * 240 Trần Bình Trọng - Q.5. ĐT: 08.38354821 * 104 Mai Thị Lựu, Q.1 - ĐT: 08.38205609 * 5 Bình Thới, Q.11 - ĐT: 08.39183542.

PHÓNG SỰ

- Cách trung tâm Hà Nội 20 cây số có thôn Tương Chúc (xã Thanh Trì, Hà Nội), một thôn khá đặc biệt: trai gái ở đây đều có chiều cao lý tưởng. Những người đàn ông cao 1,7m đã bị coi là lùn, phụ nữ trong thôn cũng phải cao khoảng 1,6m. Điều đặc biệt là họ chỉ hay dùng thực phẩm là đậu phụ, cá, ít khi ăn thịt. Họ thường uống nước mưa, sữa là loại thực phẩm xa xỉ, chỉ có gia đình khá mới dám dùng.

Đàn ông trên 1,70m, đàn bà cũng từ 1,60m trở lên

Con đường đi vào thôn sạch bong. Những viên gạch làm đường màu đỏ, được xây nghiêng. Đường làng ở đây so với các làng khác rộng hơn, còn độ quanh co thì cũng giống nhau. Bước vào làng, cây cối sum suê, ao hồ được các nhà đào và thả cá. Buổi sáng thỉnh thoảng mới có thanh niên đi ra ngoài đường, phần đông là cụ già và phụ nữ làm nghề buôn đồng nát ở nhà thu mua phế liệu. Chúng tôi phóng xe vào làng đúng giờ mọi người đi làm vắng, tuy nhiên, điều lạ là các cụ già đi lại trong thôn với một thân hình rất cao, hiếm cụ còng. Gia đình chúng tôi đến là nhà cụ Bùi Đức Ân, ngoài 80 tuổi. Ở tuổi này nhưng trông ông cụ rất phong độ. Cụ ông đang ngồi làm một số việc vặt trong gia đình. Ngồi giữa nhà, trông cụ ông vẫn cao lớn lênh khênh với tấm

Làng «lộc ngọc»

PHẠM HUY

lưng dài, bàn chân dài và to. Cụ bà thì làm nội trợ. Dù là nữ, có tuổi (cụ bà gần 80 tuổi) nhưng lưng cụ không hề còng. Chiều cao của cụ bà cũng khoảng 1,70m, tác phong và lời nói vô cùng nhanh nhẹn.

Tiếp chúng tôi bên nhà anh con trai cả - ngôi nhà rộng và cao hơn nhà cụ đang ngồi, cụ Ân cho biết: "Tôi sinh năm 1938, sống ở làng

Hai cha con cụ Bùi Đức Ân, ai cao hơn ai?

này từ bé đến lớn. Làng tôi có 2 người được coi là cây sào của làng là tôi và cụ Đình "con". Nhưng đã từ lâu cụ Đình con mất, tôi trở thành "độc cô cầu bại" về chiều cao của làng, xã trong suốt ba thập niên nay. Hiện nay tại Tương Chúc, số người có chiều cao trung bình từ 1,70-1,75m là chuyện quá bình thường. Nếu thanh niên trưởng thành trong làng có chiều cao không đạt tới 1,75m trở lên thì bị coi là thấp và lùn. Bản thân tôi sinh được 4 người con, trong đó có 3 con trai và một con gái. Trong 4 người con của tôi thì anh con trai cả cao 1,85m, anh con trai thứ cao 1,80m, anh con trai thứ ba cao 1,75m và cô con gái út cao 1,78m. Cho tới thời điểm này vẫn chưa có một con số thống kê chính thức của tổ chức nào, nhưng theo ước tính của tôi, có khoảng 3/4 số người trưởng thành (khoảng 800-900 người) ở Tương Chúc có chiều cao trung bình hơn hẳn những người cùng trang lứa hay so với mặt bằng trung bình của các thành phố lớn. Riêng lực lượng trẻ (từ 18-20 tuổi) hiện nay, cả thôn có hơn 100 thanh niên nam thì hơn 80 bạn cao trên 1,75m; khoảng 30-40 thanh niên cao từ 1,80m trở lên. Cụ thể như hộ ông Cư có sáu, bảy người con cả trai lẫn gái đều có chiều cao 1,75-1,80m. Hộ anh Nam, chị Vinh có ba con trai Vũ Nam Dương, cao 1,78m; Vũ Nam Dân cao 1,81m; Vũ Nam Sơn, cao 1,87m. Vợ chồng chú Tuấn, cô Lục mặc dù bố mẹ có chiều cao chưa vượt 1,60m nhưng hai cậu

con trai lại cao nổi bật: Vũ Đức Minh cao 1,80m; Vũ Minh Đức cao 1,85m. Có thể kể ra đây nhiều thanh niên của thôn sở hữu chiều cao "lý tưởng" như anh em Vũ Đức Lập, Vũ Đức Lộc; anh Phạm Minh Tuấn (mẹ là người Tương Chúc); anh Đàm Xuân Thủy đều có chiều cao xấp xỉ 1,80m... Gia đình ông Khảm ở xóm Bể Dầm có mấy người con trai cao "ngất ngưỡng", trong đó có người cao 1,85m. Trẻ em ở Tương Chúc cũng thường có chiều cao, cân nặng hơn hẳn nhiều trẻ em các làng khác trong xã".

Khổ vì... cao

Cụ Ân cho biết, sở hữu một chiều cao "lý tưởng" khổ đủ đường. Thứ nhất là đối với loại giày hiện nay có bán trên thị trường thì cả 4 bố con cụ Ân đều không thể đi vừa. Muốn đi giày vừa ý thì không có cách nào khác phải đi đặt hoặc mua hàng "ngoại hạng". Hiện nay, giày mà bố con cụ vẫn dùng có số 45 trở lên. Quần áo thì khổ phải biết, muốn sở hữu chiếc áo hay bộ vest thì cả 4 bố con không có cách nào khác phải "vượt biên" ra khỏi khu Thanh Trì vào thành phố tìm hàng. Công việc này nhiều lúc cũng lắm gian truân. Ngỡ tưởng cứ có tiền là mua được, đằng này có tiền nhiều khi còn khổ. Thông thường, người dân mình vẫn đóng giường có chiều dài 2m và chiều ngang rộng 1,6m. Tuy nhiên, giường cho 4 bố con cụ phải rộng trên 2m và chiều dài cũng lên tới gần 2,5m thì mới có thể xoay sở được. Ngày nay, thể trạng cao, to được cho là một lợi

NHÂN VẬT

Viện Nghiên cứu sức khỏe Nutrilite là một trong những trung tâm đứng đầu thế giới về nghiên cứu các loại vitamin, khoáng chất và thực phẩm bổ sung dinh dưỡng. Trong chuyến công tác nghiên cứu về chế độ dinh dưỡng và sức khỏe tại các nước châu Á, tiến sĩ Sam Rehnborg, Chủ tịch Viện Nghiên cứu sức khỏe Nutrilite đã đến Việt Nam. Nhân dịp này, ông đã có cuộc trao đổi về những yếu tố liên quan đến dinh dưỡng và sức khỏe, cũng như các phương pháp trồng trọt hữu cơ không cần thuốc trừ sâu.

TIẾN SĨ SAM REHNBORG - CHỦ TỊCH VIỆN NGHIÊN CỨU SỨC KHỎE NUTRILITE (MỸ):

“Canh nông hữu cơ bảo vệ con người và môi trường”

• Ông đã bắt đầu con đường nghiên cứu khoa học của mình như thế nào?

Cha tôi - Carl F. Rehnborg là nhà khoa học được thế giới coi như cha đẻ của các sản phẩm vitamin bổ sung dinh dưỡng. Ngay từ nhỏ, cha tôi đã xem tôi như vật thí nghiệm khoa học đầu tiên của ông. Ông đã cho tôi sử dụng sản phẩm Nutrilite suốt cuộc đời để minh chứng cho những phát minh khoa học của mình. Vì vậy, từ khi còn nhỏ, tôi đã thường ở bên cha tôi và ông đã dành nhiều thời gian hướng tôi vào con đường khoa học. Chúng tôi dùng kính thiên văn để nghiên cứu các vì sao và kính hiển vi để nghiên cứu vi sinh vật. Cha tôi đã khắc sâu vào tâm trí tôi hình ảnh vũ trụ hùng vĩ và những định luật khoa học thống trị vũ trụ. Ông nói rằng nếu muốn hiểu rõ những định luật vũ trụ thì con phải cố gắng

Tiến sĩ Sam Rehnborg

học và nghiên cứu khoa học. Tôi đã thực hiện những điều này cùng với bằng tiến sĩ Đại học Berkeley, ngành Lý sinh.

• Theo ông, một nhà khoa học

làm thế nào để đi đến thành công?

Nói một cách đơn giản nhất, đó là sự tò mò, thích khám phá, sự khao khát học hỏi và tìm hiểu, lòng đam mê khoa học, mơ ước hiểu được thế giới xung quanh mình và góp phần làm cho thế giới ngày càng tốt đẹp hơn.

• *Theo ông, dưỡng chất thực vật có vai trò như thế nào trong đời sống hiện nay và trong tương lai?*

Carl Rehnborg đã nhận biết được tầm quan trọng của chế độ dinh dưỡng giàu thực vật từ những năm 1920. Ông đưa ra giả thuyết rằng có đến hàng ngàn yếu tố thực vật có ảnh hưởng quan trọng đến dinh dưỡng của con người và gọi đó là những yếu tố kết hợp trong thực phẩm. Phytonutrients, hay còn gọi là dưỡng chất từ thực vật, hiện diện trong tất cả các loại thực vật. Rau quả càng có nhiều màu sắc thì càng có nhiều dưỡng chất thực vật. Cây sản sinh ra chúng để giúp tự bảo vệ và chống lại các bệnh tật, do đó, khi vào cơ thể con người, loại dưỡng chất này cũng có chức năng tương tự như khả năng chống oxy hóa, điều hòa nội tiết tố, tăng sức đề kháng, chống nhiễm khuẩn, giúp bảo vệ cơ thể khỏi các căn bệnh mãn tính.

• *Ông đã nghiên cứu nhiều tập quán ẩm thực của các nước, vậy ông nhận xét gì về tập quán ăn uống và khoa học ẩm thực của người Việt Nam?*

Trong những năm 1970, tôi đã dành ra 3 năm để đi vòng quanh thế giới, nghiên cứu tập quán ẩm thực của 39 quốc gia. Chuyển đi

thứ vị này đã khẳng định tầm quan trọng của chế độ ăn uống giàu dưỡng chất thực vật để đạt được sức khỏe tối ưu. Tại hầu hết các quốc gia đang phát triển mà tôi đã đến, tôi nhận thấy rằng người dân sống ở nông thôn có sức khỏe tốt hơn người sống ở thành thị. Việt Nam là quốc gia thứ 100 mà tôi được đặt chân đến. Khi đến Việt Nam, tôi cũng đã có dịp nhìn thấy điều tương tự. Khi di chuyển đến sống ở các thành phố lớn, người ta từ bỏ những thói quen ăn uống khi còn ở nông thôn và bắt đầu sử dụng những loại thực phẩm chế biến sẵn. Điều này xảy ra ở Việt Nam cũng giống như ở các thành phố lớn trên thế giới. Dù hiện nay chúng ta chưa thấy hậu quả của những thói quen ăn uống này do dân số Việt Nam còn khá trẻ, nhưng điều quan trọng là chúng ta nên khuyến khích chế độ dinh dưỡng giàu thực vật với nhiều trái cây và rau quả, kết hợp với việc tập thể dục hàng ngày nhằm đạt được sức khỏe tối ưu. Đây cũng là triết lý về lợi ích mà Nutrilite mang lại cho người Việt Nam nhằm giúp những người do bận rộn không thể có chế độ ăn uống cân bằng sử dụng sản phẩm Nutrilite để cân bằng dinh dưỡng.

• *Là một chuyên gia về thảo mộc, đất đai và dược lý, ông đánh giá thế nào về tài nguyên thảo dược Việt Nam? Việt Nam có nền y học cổ truyền lâu đời và có những vùng dược liệu quý như Sa Pa, Tam Đảo... Nutrilite có dự định hợp tác với nhà khoa học Việt Nam xây dựng vùng dược liệu?*

đi đến những vùng trồng thảo dược tại Việt Nam, nhưng qua những gì tôi đọc được từ sách báo, Việt Nam rất giàu tài nguyên thiên nhiên. Vấn đề quan trọng của các bạn là bảo vệ môi trường và làm quen với khái niệm trồng trọt hữu cơ để bảo vệ đất đai và tài nguyên thiên nhiên về lâu về dài. Khi đi đến bất kỳ nơi đâu, chúng tôi cũng kêu gọi các nhà nông học hỏi và áp dụng phương pháp canh nông hữu cơ vì khi áp dụng sớm phương pháp này, họ có thể đảm bảo nguồn tài nguyên thiên nhiên tuyệt vời và đất đai màu mỡ đó sẽ luôn sản sinh ra nguồn thực vật dồi dào cho các thế hệ mai sau. Do dân số Việt Nam ngày càng tăng, đây sẽ là một thử thách ngày càng lớn trong việc nỗ lực hơn nữa để gìn giữ môi trường tự nhiên tại các thành phố lớn. Như bạn đã biết, chúng tôi đã xây dựng được một nhà máy hiện đại ở Đồng Nai. Trong tương lai, chúng tôi sẽ nỗ lực hơn nữa để quảng bá thông điệp của Nutrilite: "Sự kết hợp tốt nhất của tự nhiên và khoa học" tại Việt Nam. Tôi mong muốn chúng ta sẽ giúp người nông dân Việt Nam hiểu rõ hơn các phương pháp trồng trọt và hy vọng rằng trong thời gian sắp tới Nutrilite sẽ có các hoạt động canh nông tại Việt Nam cũng như chúng tôi đã làm tại một số nơi khác trên thế giới.

• *Trông ông không ai nghĩ đã 72 tuổi, ông có thể bật mí bí quyết sức khỏe của mình?*

Theo quan niệm của chúng tôi, sức khỏe tối ưu hợp thành từ 4 yếu

mà chúng ta thực hiện hàng ngày, luyện tập thể dục và cuối cùng là một tinh thần thoải mái. Ngay cả với một người có chế độ dinh dưỡng tốt, họ cũng không thể chắc chắn có thể giữ được điều đó liên tục mỗi ngày. Do đó, những người có thời khóa biểu bận rộn càng phải nên quan tâm hơn về chất lượng những bữa ăn của mình. Nếu bạn không đủ tự tin rằng mình đã bổ sung đầy đủ dinh dưỡng thì việc sử dụng thực phẩm bổ sung dinh dưỡng là điều cần thiết.

Trong cuộc sống mỗi ngày, chúng ta có rất nhiều sự chọn lựa. Nói một cách đơn giản: trước khi ra đường, chúng ta lựa chọn bộ trang phục nào, chúng ta chọn gì cho bữa ăn sáng, bữa ăn trưa... Chúng tôi mong muốn các bạn có những sự lựa chọn đúng đắn, hãy quan tâm đến cơ thể mình nhiều hơn và hãy tránh xa những lựa chọn không tốt như thuốc lá, chất kích thích... Một điều không thể thiếu, đó chính là sự luyện tập, vận động cơ thể. Có một chế độ dinh dưỡng tốt nhưng nếu bạn không siêng năng luyện tập thể dục thì cũng không thể đạt được sức khỏe tối ưu. Cuối cùng là giữ một tinh thần minh mẫn và thoải mái. Bạn hãy thư giãn sau những giờ làm việc căng thẳng, có những suy nghĩ tích cực, học cách thể hiện cảm xúc một cách đúng đắn, điều đó sẽ rất hữu ích, giúp đem lại cho bạn sự cân bằng giữa tinh thần và thể chất.

• *Xin cảm ơn ông!*

TUYẾT VÂN thực hiện

THẾ GIỚI TRẺ

- ▶ Không may bị khuyết tật từ nhỏ nhưng hai bạn trẻ ấy đã vượt qua biết bao khó khăn để thực hiện cho bằng được khát vọng học tập của mình.

Chiến thắng bản thân

Trần Đại Thắng sinh ra trong một gia đình nghèo ở quận 6, TP. Hồ Chí Minh, mẹ bán hàng rong, ba đạp xích lô. Năm lên 4 tuổi, một tai họa ập xuống khi Thắng lên cơn sốt và mê man bất tỉnh. Cơn sốt bại liệt ấy đã cướp đi đôi chân khỏe khoắn của Thắng. Dù gia đình đã chạy chữa khắp nơi nhưng bệnh tình của Thắng vẫn không thuyên giảm. Đi lại không được bình thường như bao đứa trẻ khác nhưng Thắng rất ham học, cứ đòi đi học cho bằng được. Từ khi bước vào lớp 1, Thắng đã chủ động được việc học tập của mình, ngay cả việc vệ sinh cá nhân, Thắng cũng đều tự mình làm lấy. Ngoài giờ học, Thắng tham gia vào hầu hết vào các hoạt động vui chơi của trường cũng như các hội thi do phường tổ chức. Thắng liên tục giành nhiều giải thưởng về thành tích ca hát, đồ vui, vẽ tranh. Nhiều năm liền là học sinh giỏi, Thắng còn được bạn bè yêu mến bởi sự năng động và tính tình vui vẻ. Ngoài thời gian học ở trường, khi về nhà, rồi rảnh là Thắng lại lôi những vật dụng bằng điện tử trong nhà ra sửa chữa, mua sách chỉ dẫn cách lắp ráp máy móc về nghiên cứu. Càng

Vượt lên số phận

MINH NGUYỄN

đọc, Thắng càng say mê. Thắng tâm sự: "Lúc ấy, khát vọng lớn nhất của Thắng là phải thi đậu cho bằng được vào Trường Đại học Bách khoa, mà phải là Khoa Điện tử. Từ đó, cứ có thời gian rảnh là Thắng đọc sách tham khảo, học hỏi bạn bè, thầy cô...". Trong kỳ thi tuyển sinh đại học năm 2005, kết quả đã không phụ lòng mong mỏi của Thắng cũng

Trần Đại Thắng

như kỳ vọng của thầy cô, bạn bè. Cẩm giấy báo trúng tuyển vào đại học, Thắng và cả gia đình đều khóc vì sung sướng. Gia đình thật sự khó khăn, nhưng điều đó không hề làm cản trở sự vươn lên của Thắng. Thắng bộc bạch: “Thành quả hôm nay là kết quả của sự chăm lo của ba mẹ, là sự giúp đỡ của thầy cô, bạn bè. Từ những tình cảm đó, Thắng thấy phải cố gắng học thật giỏi để đền đáp lại”.

Thắng cho biết: sợ nhất là những ánh mắt nhìn mình thương hại. Thắng rất tự trọng. Những bộ quần áo đi học luôn được bạn giữ gìn cẩn thận, sạch sẽ. Suốt những năm phổ thông, một người bạn tốt đã tình nguyện chở Thắng đến trường mỗi ngày. Mới đây, Thắng được một mạnh thường quân tài trợ một chiếc xe máy dành cho người khuyết tật và Thắng đã tự đến giảng đường bằng chiếc xe ấy. Vừa qua, Thắng được Hội Sinh viên TP. Hồ Chí Minh chọn trao học bổng “Đồng hành cùng sinh viên nghèo vượt khó”. Số tiền này, Thắng dành trọn để mua sách vở và dụng cụ học tập. Hình ảnh chàng sinh viên Trần Đại Thắng với đôi nạng gỗ bước những bước thuần thục trên cầu thang lên giảng đường đã trở nên quen thuộc với sinh

Lê Công Danh cùng ba mẹ

viên Trường Đại học Bách khoa TP. Hồ Chí Minh.

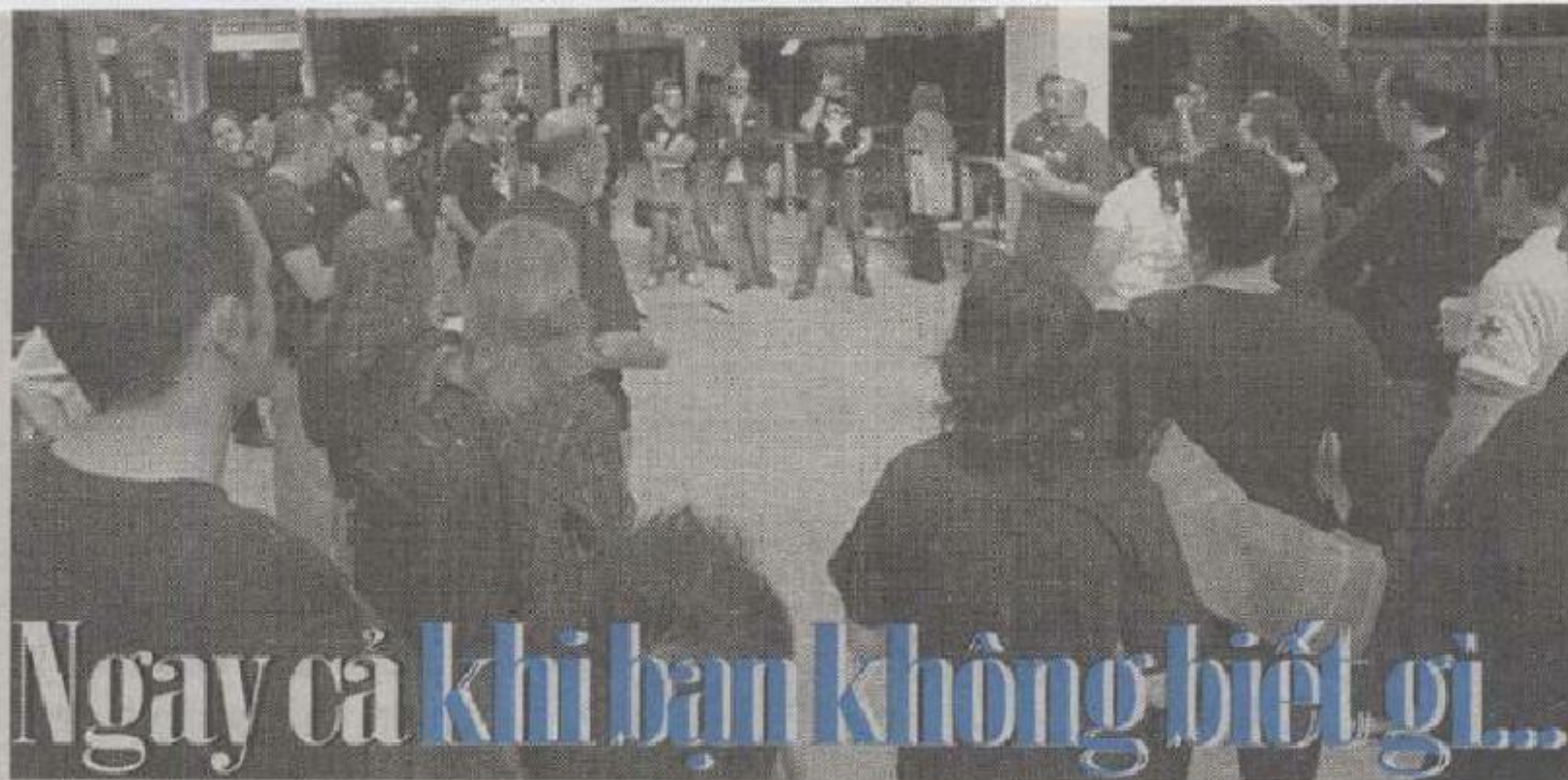
Học giỏi để còn hy vọng...

Cứ hai tháng một lần, chị Trần Thị Hoàng Yến và anh Nguyễn Phú An (cùng sinh năm 1959), cư ngụ xã Phước Tỉnh, huyện Long Điền, tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu, lại dắt đưa con trai duy nhất của mình là Lê Công Danh, học sinh lớp 9 Trường Trung học cơ sở Phước Thắng, TP. Vũng Tàu lên Bệnh viện Mắt TP. Hồ Chí Minh tái khám. Danh bị ung thư mắt khi mới tròn một tuổi, bác sĩ phải móc bỏ một con mắt mới cứu được mạng sống cho đến ngày hôm nay. Tuy sức khỏe không ổn định, ánh sáng từ con mắt còn lại cũng không rõ lắm nhưng Danh không mặc cảm khuyết tật, cậu rất ham học và luôn quyết tâm phải học giỏi để còn hy vọng...

Nhà Danh nghèo lắm, ba mẹ làm nghề đi đăng bắt cá, tôm, ghe ngoài biển đem ra chợ Vũng Tàu bán để kiếm tiền mua gạo, xoay xở cuộc sống gia đình, chữa bệnh và lo cho Danh ăn học. Việc đi đăng làm theo con nước, có hôm kiếm được 100.000-200.000đ nhưng cũng có hôm về tay không. Công việc cực nhọc, quần quật quanh năm ngoài trời không kể mưa nắng khiến cho ba mẹ Danh già trước tuổi, trông thật khắc khổ. Chị Yến cho biết: “Bệnh của Danh vẫn còn phải theo dõi thường xuyên. Nhiều lần đến đợt tái khám, nhà không có một đồng nhưng vì thương con, chúng tôi phải chạy đi vay mượn khắp nơi. Bà con ở đây ai cũng nghèo, đâu thể giúp mình hoài được...”. Đã vậy, còn Phước Tân, nơi anh chị đi đăng nhiều năm qua lại bị một số người đến tranh chấp bãi, trong thời gian chờ chính quyền phân xử, anh chị tạm thời đi làm hồ thuê để kiếm sống qua ngày. Dù khó khăn chồng chất nhưng anh chị cũng tìm được niềm an ủi nơi đứa con trai hiền hậu, hiếu thảo. Cảm nhận được hoàn cảnh gia đình và bản thân của mình không được nguyên vẹn như bao bạn bè khác nên Danh luôn xem việc học là cánh cửa duy nhất để mở lối bước vào đời. 9 năm liền, Danh đều đạt danh hiệu học sinh giỏi. Các môn khoa học xã hội, Danh học rất “cừ”, đam mê đọc sách nên cảm nhận về văn học của Danh nhiều khi làm cho cô

giáo dạy môn Văn phải bất ngờ. Khi ba mẹ còn đi đăng, học một buổi, còn một buổi Danh ra cón phụ ba mẹ cắm đăng và lựa cá tôm. Với công việc này, Danh cũng giỏi như việc học vậy. Còn bây giờ, ba mẹ đi làm hồ, tất cả công việc từ dọn dẹp nhà cửa, giặt đồ, cơm nước Danh đều “phụ trách” rất tốt. Nhiều lần Danh còn có ý định đi bán vé số để phụ ba mẹ nhưng ba mẹ không bằng lòng. Với Danh, việc đi học thêm là rất “xa xỉ”. Chị Yến thật tình: “Chúng tui học ít nên có giúp được gì cho con đâu, tất cả đều do con tự học hết. Tối nào Danh cũng ngồi học cho đến tận khuya. Nhiều đêm, nhìn con đập muỗi xoành xoạch, thương con quá nên chúng tôi đành dùm tiền mua cho con cái quạt máy. Chưa bao giờ Danh than thở lấy một lời, có lẽ con đã quen chịu đựng từ nhỏ...”. Với Danh, mỗi sáng trước khi đến trường, được ăn bát cơm mẹ nấu là hạnh phúc lắm rồi. Khi hỏi về ước mơ, Danh nói: “Em ước mình sẽ hết bệnh, có sức khỏe thật tốt để học và làm việc, sau này trở thành thầy giáo dạy cho nhiều bạn có hoàn cảnh giống em”. Danh còn bật mí: đây cũng là ước mơ thuở nhỏ của ba mẹ mình, nhưng vì hoàn cảnh mà ba mẹ không thực hiện được.

Số phận đã sớm đặt lên đôi vai bé nhỏ của Danh nhiều thử thách và chính sự vươn lên của em trong hiện tại sẽ là nền tảng vững chắc cho tương lai. ■

Ngay cả khi bạn không biết gì...

TRẦN TOÀN TÂM

- Tình cờ nghe được một người bạn nói về Barcamp Sài Gòn, tôi tò mò tìm hiểu về sự kiện được xem như lần đầu tổ chức tại Việt Nam. Qua trang web www.barcampsaiгон.org, tôi vẫn hiểu lơ mờ; lên Google tìm kiếm thì tôi... bất ngờ: có tới 3.620.000 thông tin liên quan đến barcamp. Vậy thật sự Barcamp là gì?

1. Barcamp được lấy ý tưởng từ sự kiện *Foo camp* được tổ chức bởi Nhà xuất bản O'Reilly Media - sự kiện tổ chức thường niên về công nghệ thông tin. Một vài người sau khi tham dự *Foo camp* về đã nảy ra ý tưởng tự tổ chức một phiên bản gần giống như vậy. Barcamp đầu tiên được tổ chức tại văn phòng Công ty Socialtext Incorporated thuộc thành phố Palo Alto ở thung lũng Silicon, Mỹ, diễn ra trong một tuần và có 200 người tham dự. Từ đó đến nay, Barcamp đã liên tục được tổ chức ở hơn 350 thành phố trên khắp thế giới. Trang web Barcampsaiгон.org định nghĩa sơ về Barcamp như sau: "Không phải là một buổi diễn thuyết. Không phải là một buổi thuyết trình. Không phải là một hội nghị. Thật ra, nó thường được gọi là phi hội nghị (un-conference)".

Đến với hội nghị phi hội nghị, sẽ không có khán giả ngồi nghe mà

tất cả sẽ là người tham gia thảo luận. Bạn sẽ thực hiện vai trò là một người chủ động thay vì là một khán giả bị động. Không có hội nghị phi hội nghị nào được sắp xếp. Ban tổ chức sẽ tìm kiếm những nhà tài trợ có tâm huyết hỗ trợ các phương tiện, cơ sở hạ tầng và quỹ thời gian, nhưng không thiết lập đề tài thảo luận. Những người tham dự viết ra tất cả những chủ đề họ hứng thú lên trên bảng, sàng lọc lại chủ đề, sau đó mọi người tự động tách ra những nhóm thảo luận theo chủ đề.

Nhưng "không được sắp xếp", không phải là vô kế hoạch. Bởi có nhiều sự chuẩn bị để mỗi barcamp là môi trường mà sự giao tiếp có thể diễn ra ở bất kỳ mức độ nào. Người tham gia cũng được khuyến khích chuẩn bị trước chủ đề thảo luận của mình. Tất cả mọi người đến để tham gia và chia sẻ những gì họ trải nghiệm. Sẽ có nhiều máy

Một buổi hội nghị phi hội nghị

tính xách tay, thiết bị định tuyến, bộ chia mạng và điểm truy cập không dây. Họ chia sẻ về những kinh nghiệm thực tế. Họ công bố những bài thuyết trình của mình lên trang web. Họ tán gẫu với nhau thông qua tin nhắn và IRC (mạng dạng liên lạc cấp tốc qua mạng). Bất kể bạn biết nhiều hay ít hay không biết gì về những chủ đề được đưa ra cũng không sao. Điều quan trọng là bạn có niềm hứng thú và bạn muốn tham gia. Ngay cả khi bạn không biết gì, sự tham gia của bạn cũng rất quan trọng. Đừng nghĩ đặt câu hỏi chỉ là khai thác mà còn là đầu tư, trong các barcamp đặt câu hỏi cũng là một phần của cuộc trò chuyện! Quan trọng hơn hết là sự kết nối mới được hình thành. Mọi người được kết nối với những người khác. Mọi người kết nối với những ý tưởng mới. Ý

tưởng này kết nối với ý tưởng khác và hình thành nên những ý tưởng mới hơn. Sự kỳ diệu xảy ra.

2. Về Barcamp tổ chức tại Việt Nam, tôi đã thử tìm cách kiếm thêm thông tin từ các thành viên trong ban tổ chức nhưng vẫn chưa nhận được thông tin trả lời (bạn nào “khai thông” được cổng liên hệ này thì tin về cho tôi: trantoantam@hotmail.com). Nhưng qua một

người quen từng được tiếp xúc với những người trong ban tổ chức trong việc tìm kiếm nhà tài trợ, tôi có thêm một chút hiểu biết về những con người này. Đây là một nhóm vài người Việt Nam và người nước ngoài đang sống, làm việc tại Việt Nam, trong đó có những người từng có kinh nghiệm về tổ chức các Barcamp trước như Kevin Miller, Thomas Wanhoff, Mai Lê. Nhìn vào những nhà tài trợ đã đồng ý đặt logo lên website Barcampsaiгон.org như IBM, Vinagame, Peacesoft, Thế giới vi tính... ta có thể phần nào tin tưởng vào tính nghiêm túc của Barcampsaiгон sắp tiến hành.

Barcampsaiгон diễn ra là ngày 15-11-2008 tại Trường Đại học Quốc tế RMIT, cơ sở Nam Sài Gòn, số 702, đại lộ Nguyễn Văn Linh, P. Tân Phong, Q. 7, TP. Hồ Chí Minh. ■

Công

Gần đây, Xuân Anh, 27 tuổi, cảm thấy chồng mình thay đổi nhiều. Lúc trước chồng tan sở đúng giờ đúng giấc, không bao giờ la cà bên ngoài. Giờ không biết tại sao anh ấy không thích về nhà, thường về rất muộn. Ở nhà, anh luôn lạnh lùng với cô; đêm đến cũng không muốn quan hệ gối chăn, cứ như biến thành một người khác. Xuân Anh hỏi chồng vì sao, anh nói thẳng vì cô quá lười, khiến cô cảm thấy rất buồn, dần vật vờ. Lấy nhau hai năm nay, mình rất chung thủy với tình yêu, chưa từng làm điều gì có lỗi, sao anh ấy lại ác mồm đến thế? Nhưng rồi ngẫm lại, lúc tâm trạng không vui, đàn ông thường nói nặng, dễ làm tổn thương tình cảm. Chồng nói ra ý kiến về mình, dù dưới hình thức nào, chứng tỏ anh ấy vẫn muốn quan hệ vợ chồng hài hòa, không hề có ý gây rạn nứt. Có ý kiến mà không nói ra mới đáng sợ.

Đi dự hội thảo hôn nhân gia đình mới biết, rất nhiều cặp vợ chồng thấy cảm giác hạnh phúc sau khi kết hôn biến mất, cảm giác khó chịu nhau tăng lên, vì cả hai đều buông lỏng mình, ném bỏ lớp vỏ ngọc trang bên ngoài, không giữ lại ưu điểm vốn từng

CÔNG DUNG**NGÔN HẠNH****HÀ TÂM**

làm chồng mình yêu thích, thói xấu cũng dần tăng lên. Nếu chồng không có lòng bao dung, dễ phản cảm với bạn, thậm chí xuất hiện cảm giác chán ngán. Nghĩ kỹ lại, Xuân Anh phát hiện thói xấu ở mình quả rất nhiều, đặc biệt là thói làm biếng. Nhà cửa chẳng mấy khi chịu quét tước, dọn dẹp, hoa cảnh chẳng bao giờ tưới. Màn treo cửa sứt mấy cái móc cũng chẳng buồn

đính lại, cứ để nó treo toòng teng như vậy suốt tuần. Chén bát ăn xong thường để đến ngay sát bữa ăn tiếp theo mới rửa... Cứ tưởng ở nhà phóng túng một chút có sao đâu, vậy mà rồi nhiều thứ tích lại gây hậu quả tệ hại. Nhớ lại hồi mới quen nhau, mỗi ngày mình đều trưng diện chải chuốt, dọn dẹp nhà cửa sạch sẽ, chăm chỉ học hành; khi anh ấy đến chơi nhà thì chủ động pha trà rót nước, gọt trái cây mời ăn rất ân cần chu đáo, khi anh ấy ra về thì căn dặn chú ý an toàn trên đường... Xuân Anh chợt nhận ra, mình phải duy trì những ưu điểm này thì mới không bị chồng xa lánh.

Dung

Lệ năm nay 42 tuổi, phát tướng, trông khá ỉ ạch. Mọi người đùa bảo chị “phì nhiều”, chị chỉ cười: “Không thấy mấy bà dầm trong tranh Phục hưng à, to bằng mấy tôi ấy chứ” hoặc “Miễn ông xã không chê là được”... Nhưng rồi một lần, chồng chị do vội đi làm nên quên tắt máy vi tính, chị tình cờ đọc được nội dung cuộc trò chuyện (chat) giữa chồng và một người bạn trên mạng có tên “Yếu điệu thực nữ”.

“Yếu điệu thực nữ”: Anh bảo vợ anh béo ụ, vậy bỏ chị ta cho rồi, tụi mình chung sống với nhau, anh sẽ hạnh phúc hơn. Em thon thả lắm đấy! Có gan đến ôm em không?

Chồng Lệ: Thiết tình giờ anh rất ngáy cô ta, chẳng chịu tập thể

thao, không thích vận động, việc nhà cũng không làm, chỉ biết ngồi ôm tivi suốt. Có nói cũng không nghe, thấy bộ dạng cô ta là khó chịu. Tình cảm vợ chồng anh sâu đậm, anh không có gan, cũng không muốn bỏ cô ấy, nhún nhường sống đến cuối đời vậy.

Lệ nổi giận, nộ khí xung thiên, bung máy tính ném thẳng xuống đất. Con trai nghe thấy tiếng động lạ, chạy vào nhìn thấy mẹ run rẩy, thở hồng hộc, sắc mặt trắng bệch, vội gọi cấp cứu. Bác sĩ đến nhà, sơ khám thấy mạch máu, tim não bình thường, bèn hỏi nguyên nhân sự cố rồi khuyên chị nên đến bác sĩ tâm lý.

Qua tư vấn mới biết, các nhà chuyên môn từng tiến hành tham khảo ý kiến 60 người đàn ông về ngoại hình của vợ mình, cả 60 người đều mong muốn vợ mình có dáng thon thả, hơn nữa muốn vợ mãi giữ được hình dáng đó. Chồng chị là đàn ông, đương nhiên cũng có cảm tình với người dáng thon.

Lệ phản đối: “Thích phụ nữ thon thả thì ra đừng ngắm một chút còn chấp nhận được, đằng này anh ấy lại ve vãn mấy cô là lướt, thật nham nhở!”.

Chồng chị “ve vãn mấy cô là lướt” trên mạng chứng tỏ thế giới tinh thần anh ấy trống vắng, cuộc sống vợ chồng chị thiếu điều mới lạ, hoặc chị giảm sức hút đối với chồng, đặc biệt khi vóc dáng chị không còn như xưa... vì vậy, dễ khiến chồng tìm kiếm chỗ dựa

tinh thần mới, hoặc thay đổi điểm chú ý. Nếu nhìn dưới góc độ khác, điều đó cũng cho thấy chồng chị mong muốn chị khỏe mạnh, tập luyện thể dục, nâng cao phẩm chất cuộc sống. Vì hạnh phúc hôn nhân, hãy luôn cố gắng thể hiện mặt tốt nhất của mình. Chẳng hạn, anh ấy mong muốn chị có thân hình đẹp, chị hãy tiến hành tập luyện có kế hoạch, có mục tiêu và thời gian dựa theo tình hình thực tế của bản thân, chẳng hạn tập thể dục nhịp điệu, tập Yoga, chạy bộ, bơi lội, nhảy dây... Cứ kiên trì, sẽ đạt được hiệu quả khỏe mạnh cả thể xác lẫn tâm hồn.

Ngôn

Hai vợ chồng làm bếp, Quyên buột miệng nói tục, khiến chồng nổi giận dùng dùi, ném cái muống đi, chẳng thèm nấu nướng gì nữa, mắng vợ là ăn nói thô tục, chẳng chút nết na. Quyên không chịu thua, cãi lại chồng, mỗi lúc một to tiếng, lời tục tĩu ngày càng khó nghe, khiến chồng chịu hết xiết bèn cho cái tát. Quyên lăn đùng ra sàn, khóc bù lu bù loa, cuối cùng đòi ly hôn. Anh chồng không đồng ý. Cô quyết định ly thân với chồng, chuyển vào sống trong ký túc xá của công ty. Anh chồng chủ động xin lỗi, nhưng cô từ chối. Chị Dương, trưởng ban nữ công công đoàn nghe chuyện bèn đến hỏi han, tâm sự. Quyên kể lể: “Chồng em nhân tâm quá đi, dám mắng em là con đàn bà danh giá, anh ấy cũng tốt gì cho

cam”.

Chị Dương khuyên nhủ: “Vợ chồng có mâu thuẫn, em khoan trách chồng, phải tìm nguyên nhân ở mình trước, vấn đề sẽ dễ giải quyết hơn”. “Em có vấn đề gì chứ?”. “Chị có nghe chuyện, cảm thấy hình như em không chú ý lời ăn tiếng nói, thường xuyên nói tục trong nhà. Sao anh ấy lại không bực cho được? Phụ nữ nói chuyện phải chú ý văn minh, ngôn ngữ là cửa sổ phản ánh thế giới nội tâm của một người. Người phụ nữ dù đẹp đến mấy nhưng nếu hay nói tục sẽ làm người ta chán ghét. Người phụ nữ không đẹp nếu khéo ăn khéo nói, dùng lời lẽ đẹp sẽ làm người ta vui và dễ chịu. Vợ nói chuyện với chồng phải chú ý giọng điệu và ngôn từ, dùng từ thích hợp, không nên nói tục chửi thề, cũng không nên sử dụng giọng điệu ra lệnh hoặc ép buộc, vì như thế sẽ làm chồng chán ghét, hoặc vô tình làm tổn thương chồng”.

Quyên chống chế: “Em quen bô bô cái miệng rồi, đã là vợ chồng, còn phải kiêng dè nữa thì thật là giả dối!”. “Ây, em không nghe các cụ dạy Vợ chồng kính nhau như khách sao? Trong lời ăn tiếng nói cũng phải thể hiện sự tôn trọng lẫn nhau. Không ai gọi chuyện cãi vã là sự tôn trọng cả. Cổ kim Đông Tây, người chồng rất chú ý đến lời ăn tiếng nói của vợ. Lời nói đẹp có thể hóa giải mâu thuẫn gay gắt, tăng sức hút nhân cách, thậm chí có thể

khiến chồng tỏ lòng cung kính bạn; lời nói đẹp có thể giúp bạn luôn đẹp trong lòng chồng; lời nói đẹp có thể giúp tình cảm vợ chồng ngày càng vững chắc hơn”.

Hạnh

Xe lửa đang chạy bỗng nhiên phanh gấp, chỉ cách vài mét là cán chết cô gái trẻ nằm trên đường ray. Mọi người kinh hoàng. Cô gái này là ai, tại sao muốn tự tử?

Hứa Diễm, 36 tuổi, làm việc trong bệnh viện, gần đây, vì mẹ chồng dọn đến sống chung, nhà chỉ có hai phòng, con trai học lớp 5, chuẩn bị chuyển cấp, học hành căng thẳng, cần sự yên tĩnh, nên cô cảm thấy khó chịu trong lòng. Cô hỏi chồng, nhà có ba anh em, sao cứ phải anh đứng ra chăm nom mẹ già. Chồng bảo mình là anh cả, hai em dưới quê, điều kiện để nuôi mẹ không tốt bằng anh. Nhưng Hứa Diễm vẫn cứ phản đối. Chồng tức giận nói nếu cô không cho mẹ chồng ở chung thì kiên quyết ly hôn: “Giờ tôi mới thấy rõ cô chẳng tốt đẹp gì cho cam, có chia tay cũng chẳng việc gì phải tiếc”. Hứa Diễm cũng chẳng vừa, liền đáp trả: “Mẹ anh còn quan trọng hơn mẹ con tôi, tôi đạo đức kém, anh tốt, ly hôn thì ly hôn”.

Vì chuyện đó, Hứa Diễm đi làm với tâm trạng tồi tệ, gây nhau với bệnh nhân, khiến tình trạng bệnh nhân nguy kịch, suýt gây họa lớn. Lãnh đạo nghiêm khắc phê bình cô, bắt cô làm bản tự kiểm. Con bị bạn đánh ở

trường, chảy máu mũi, cô tức quá mắng con, bảo sao không đánh trả thẳng bạn cho nó chảy máu mũi luôn? Con trai cãi lại, nói mẹ sao lại xui con làm việc xấu. Hàng loạt vấn đề làm cô chịu hết nổi những dồn nén trong lòng, nên mới xuất hiện cảnh tượng kinh hoàng trên đường ray kể trên. Em họ của Hứa Diễm là chuyên gia tâm lý, bèn đến khuyên can: “Chồng chị hiếu kính cha mẹ, hành vi chủ động nuôi dưỡng mẹ già rất đáng khen, cho thấy chị có phúc lấy được người chồng tốt. Ở địa phương nọ có một bà lão 70 tuổi bị bỏ ngoài đường, 6 người con chẳng ai chịu nuôi dưỡng, sau đó bị tòa án xử phạt và người đời nguyên rủa. Nếu chồng chị cũng giống vậy, mẹ chồng chị sẽ rất bị thảm, chị cũng chẳng còn mặt mũi nào... Chị không nghĩ xa. Nuôi dưỡng mẹ già đâu có gì mâu thuẫn với chuyện thi cử của con, ngược lại còn có lợi cho việc học hành, thi cử và phát triển nhân cách của thằng bé. Nếu giờ chị xử lý chuyện nuôi dưỡng mẹ già bằng thái độ này, sau này chị già, con chị có thể cũng chẳng đối xử tốt với chị đâu. Thằng bé có quan hệ máu mủ với mẹ chồng chị, tình cảm bà cháu rất sâu đậm, đấy là sự thật không thể phủ nhận. Chị không tích cực chủ động chăm sóc mẹ già, thằng bé cũng sẽ nhớ bà, ảnh hưởng chuyện học hành, điểm thi cũng sẽ kém, ngoài ra còn ảnh hưởng nhân cách về lâu về dài...”. ■

Ngủ trưa

Không mất quá nhiều thời gian, chỉ khoảng 30 phút nhưng giấc ngủ trưa mang lại tác dụng tuyệt vời. Ngủ trưa khiến cơ thể nhanh nhẹn, linh hoạt hơn vào buổi chiều và có thể giải quyết được nhiều việc phức tạp, rắc rối một cách dễ dàng. Nhưng ngủ thế nào, ngủ vào lúc nào, tư thế ngủ ra sao... để mang lại điều tốt nhất cho cơ thể thì không phải ai cũng biết. Các nhà khoa học và các bác sĩ sẽ giúp bạn bằng những lời khuyên quý báu.

1. Ngủ trưa cũng là một nhu cầu tự nhiên của cơ thể, là một hoạt động sinh lý bình thường của mỗi người. Đối với những người lao động trí óc, sinh viên, học sinh, những người sức khỏe không được tốt và người già, nhất thiết cần phải ngủ trưa.

2. Trước khi ngủ không nên ăn những thức ăn nhiều dầu mỡ, không nên ăn quá no. Cảm giác ngán và đầy tức bụng cũng khiến cho cơn buồn ngủ đến chậm hơn và giấc ngủ cũng không ngon như bình thường.

3. Không nên ăn xong là nằm xuống ngủ ngay, tốt nhất là sau khi ăn khoảng 10 phút mới đi ngủ trưa.

4. Phải nằm với tư thế đầu cao chân thấp và nằm nghiêng về bên phải. Như vậy sẽ giảm bớt áp lực cho tim và không bị ngáy. Điều đáng chú ý là ngủ ngồi hoặc ngủ gục đầu xuống làm giảm lượng cung cấp máu cho não, khiến khi thức giấc cảm thấy chóng mặt, hoa mắt, mệt mỏi... Có những người khi ngủ gối đầu vào khuỷu tay, gục đầu xuống bàn, như vậy sẽ đè nén con

người mắt, lâu ngày sẽ ảnh hưởng đến mắt. Ngoài ra, gục đầu xuống bàn ngủ sẽ đè nén lồng ngực, ảnh hưởng đến hô hấp, đồng thời cũng ảnh hưởng đến sự tuần hoàn của máu và tác dụng dẫn truyền của hệ thần kinh, khiến cho hai bả vai và hai cánh tay bị tê, đau nhói.

5. Ngủ trưa khoảng nửa tiếng đồng hồ là tốt nhất, ngắn quá hoặc dài quá cũng không tốt. Ngủ quá lâu sẽ đi vào giấc ngủ say, thức dậy sẽ cảm thấy mệt mỏi. Nếu gặp phải trường hợp này, khi thức dậy nên hoạt động chân tay một chút hoặc rửa mặt bằng nước lạnh, rồi uống một cốc nước, sẽ cảm thấy dễ chịu hơn.

6. Khi ngủ trưa tránh nơi ồn ào hoặc lộng gió. Không nên bả đầu ngủ đấy. Không nên tùy tiện ngủ ở hành lang, dưới bóng cây, trên bãi cỏ, trên thảm xi măng, cũng không nên ngủ ở đầu gió. Bởi vì, trong khi ngủ chức năng của trung khu điều tiết nhiệt độ cơ thể giảm xuống, các cơ bắp được thả lỏng, các mao mạch và lỗ chân lông mở ra nên khi chỗ ngủ không đủ điều kiện tốt tối thiểu thì có thể sẽ bị cảm lạnh hoặc sau khi ngủ dậy cảm thấy khó chịu.

7. Thức dậy từ từ. Sau khi tỉnh ngủ nên dành ra 1-2 phút để cơ thể tỉnh táo hẳn, rồi uống một cốc nước. Không nên làm ngay những công việc phức tạp và nặng nhọc, bởi vì vừa tỉnh dậy, chúng ta còn thấy ngái ngủ, chưa được tỉnh hẳn.

8. Ngủ trưa có quy luật, hàng ngày đều ngủ đúng giờ và đúng thời lượng. Nếu thấy thời gian ngủ trưa dài, lúc tỉnh dậy mới khoan khoái hơn thì có thể là do thiếu ngủ, đêm đến phải ngủ nhiều hơn. Nếu chỉ ngủ được một chốc thì nên làm một việc gì đó nhẹ nhàng thoải mái, như nghe nhạc v.v, khiến cho cơ thể ở trong trạng thái khoan khoái, nhẹ nhõm, để làm tốt công tác và học tập.

Hầu hết mọi người không nhận thức được rằng ngủ trưa một cách khoa học và có hiệu quả là một biện pháp tăng cường sức khỏe rất tốt và không nên biến giấc ngủ trưa thành giấc ngủ thiếu khoa học. Theo William Anthony, tác giả cuốn sách *Nghệ thuật ngủ trưa tại công sở*, ngủ ở nơi làm việc là phương thức rẻ tiền và tự nhiên nhất để tăng sức sản xuất của nhân viên dù chỉ trong một ít phút. Nên với các nhân viên công sở, thói quen ăn trưa xong là tham gia trò chuyện với bạn bè trong suốt thời gian nghỉ trưa nên được thay bằng thói quen chợp mắt ít phút. Đây là cách hồi phục sức khỏe nhanh nhất, tự nhiên mà khó có thuốc thang hay cách giải trí nào thay thế được.

(Theo Psycho)

KHOA HỌC - CÔNG NGHỆ

- Xương sinh học nhân tạo được chế tạo từ hợp chất thiên nhiên - cellulose của cây thông kết hợp với polymer, được xem như
- vật liệu đầy tiềm năng, hứa hẹn cứu chữa được nhiều người
 - bệnh thoát khỏi vòng tay tử thần. Đến nay, vật liệu này còn
 - ứng dụng thành công trong việc vá hộp sọ, tạo van tim, nẹp cổ
 - định xương, chân tay giả...

Rẻ - bền - đẹp

Nguyễn Văn H., 15 tuổi (quê ở Thanh Hóa) có lẽ sẽ không bao giờ tin nổi mình lại có thể lành lặn và hòa nhập cuộc sống nếu không có thứ vật liệu vá hộp sọ được xem là “phép thần”. H. bị một tai nạn giao thông nghiêm trọng, mất mảnh xương chính giữa sọ não, khiến một phần não trôi hẳn ra bên ngoài. Lần phẫu thuật đầu tiên cứu sống cậu bé, nhưng phía dưới lớp da đầu đã liền không có sọ

khiến một phần não không được bảo vệ chắc chắn. H. phải trải qua một lần phẫu thuật vá hộp sọ nữa tại Bệnh viện Xanh Pôn (Hà Nội). Thật may mắn cho H. vì đó cũng chính là thời điểm mảnh vá hộp sọ bằng composite của Trung tâm Ứng dụng vật liệu mới, Viện Ứng dụng công nghệ (Bộ Khoa học và Công nghệ) đã qua giai đoạn thử nghiệm lâm sàng thành công và bước đầu áp dụng phẫu thuật cho bệnh nhân, trong đó có H. Hợp chất

**Xương
sinh học
nhân tạo**

QUỐC MINH

Sợi carbon dùng trong y học là sản phẩm của các cellulose của cây thông, trải qua quá trình xử lý bằng nhiệt độ cao (3.000°C) cho vật liệu carbon đồng nhất, tinh khiết, sạch. Sản phẩm này không độc, nhẹ, không bị biến dạng và ăn mòn dưới tác động của môi trường sinh học, có khả năng kích thích sự phát triển của mạch máu mới sinh và tế bào. Chính vì những đặc tính trên mà mảnh ghép bằng composite, nhìn bên ngoài đen sì sì chẳng khác nào một mảnh nhựa cứng, sẽ thay thế vĩnh viễn vùng sọ khuyết. Với ưu điểm không cản quang, không dẫn nhiệt như sản phẩm hợp kim, nhẹ, sản phẩm này dễ dàng cho phép thăm dò chức năng, đảm bảo yêu cầu thẩm mỹ, tránh được tình trạng nóng dẫn đến đau đầu, động kinh

composite carbon này đã được trung tâm nghiên cứu cách đây hơn 10 năm và đến nay đã được ứng dụng ở nhiều bệnh viện trên toàn quốc.

Theo đánh giá của giới chuyên môn, mảnh ghép composite ưu việt hơn hẳn các vật liệu bằng hợp kim trước đây. Với loại vật liệu có nguồn gốc từ thiên nhiên này, các bác sĩ có thể thực hiện vá ghép cho những

trường hợp hổng hộp sọ với diện tích lớn mà vẫn đảm bảo mảnh vá sau khi phẫu thuật đạt tính thẩm mỹ cao. Trước đây, vá hộp sọ bằng xi măng rất dễ vỡ, còn vá bằng vật liệu titan của nước ngoài thì giá lại quá đắt, lên tới 1.600-1.700 USD. Trong khi trên cùng diện tích, bệnh nhân vá hộp sọ bằng composite chỉ mất 350.000-400.000đ.

Tiềm năng ứng dụng to lớn

Theo kỹ sư Bùi Công Khê, Trung tâm Ứng dụng vật liệu mới, việc ứng dụng thành công sản phẩm y học từ nguyên liệu này đã cải thiện đáng kể chất lượng cuộc sống cho nhiều bệnh nhân nghèo bởi giá thành rẻ mà vẫn đạt chất lượng về độ an toàn và tính thẩm mỹ. Trên cùng một diện tích cần vá, việc sử dụng carbon composite nguồn gốc thực vật chỉ tiêu tốn khoảng 1/30 kinh phí so với việc sử dụng mảnh vá bằng chất liệu titan hiện đang dùng phổ biến. Hiện nay, không chỉ ở Bệnh viện

Xanh Pôn, sản phẩm này cũng bắt đầu được sử dụng thành công ở một số bệnh viện cấp tỉnh.

Bên cạnh ứng dụng trong việc vá sọ não, trung tâm còn sản xuất nhiều loại sản phẩm khác như nẹp carbon cố định xương, chân tay

giả. Cùng với nẹp carbon cố định xương là bộ cố định và kéo xương hiện đang được sản xuất riêng cho Bệnh viện 108. Ngoài chức năng cố định, phục hồi xương chân gãy, bộ nẹp này còn có thể phục vụ phẫu thuật thẩm mỹ kéo dài chân với những người muốn tăng chiều cao.

Đặc biệt là sản phẩm gạc carbon không dính hiện đang được sử dụng ở nhiều bệnh viện, với ưu điểm không gây đau đớn cho bệnh nhân khi bóc gạc, có tác dụng như màng sinh học che phủ vết thương, kích thích sự thành sẹo. Gạc carbon có thể dùng đi dùng lại tới hơn 10 lần bằng cách tiệt trùng bằng tia gamma hoặc luộc trong nước sôi 30 phút ở điều kiện gia đình hoặc hấp sấy ở nhiệt độ 100°C để khử trùng.

Một số sản phẩm khác như đĩa đệm cột sống, đốt sống làm từ vật liệu carbon composite do trung tâm sản xuất cũng đã được thử nghiệm thành công trên động vật, hiện đang chờ để được thử nghiệm

trên người.

Theo kỹ sư Bùi Công Khê, với ưu điểm không độc, nhẹ, không bị biến dạng và ăn mòn dưới tác động của môi trường sinh học, có khả năng kích thích sự phát triển tế bào mới và phát triển mạch máu, các sản phẩm y học từ vật liệu carbon composite đang có lĩnh vực ứng dụng rất rộng, có thể dùng làm khớp nhân tạo, van tim. Đáng nói nữa là các sản phẩm làm từ carbon composite khá rẻ. Các bộ chân tay giả nhập ngoại có giá lên tới cả chục triệu đồng trong khi của Việt Nam chỉ 1-2 triệu đồng/một bộ. Nẹp cố định xương bằng kim loại của nước ngoài giá lên tới 200 USD, trong khi nẹp carbon ở Việt Nam chỉ chừng hơn 30 USD.

Trong điều kiện Việt Nam hiện còn sử dụng rất nhiều loại vật liệu nhập khẩu giá cao, việc nghiên cứu ứng dụng rộng rãi vật liệu carbon composite trong y học đang hứa hẹn sẽ mang lại nhiều cơ hội cho bệnh nhân nghèo. ■

BẠN CÓ BIẾT?

- Thái Bình Dương bao phủ gần một nửa diện tích Trái đất.
- Ở bang Nam Dakota (Mỹ), trong vòng 2 phút, nhiệt độ có thể chuyển từ 20°C lên 70°C .
- Với toàn bộ muối trong các biển và đại dương, người ta có thể phủ lên trên bề mặt Trái đất một lớp dày 152m.
- Trên bề mặt Mặt trời, một diện tích bằng một con tem phát sáng mạnh hơn 500 bóng đèn 60W, đủ để thắp sáng cho 48 nhà.
- Nếu một máy xúc đào đường hầm với tốc độ 1m/h thì nó phải mất 1.440 năm để xuyên thủng Trái đất.
- Mỗi năm người ta có thể ghi được một triệu trận động đất, thường là rất yếu, khó cảm nhận được.

M.T (st)

William Edward Boeing

BÀN PHÍM TRI THỨC

Boeing - sơ lược tiểu sử?

♦ *Kính nhờ Zaza cho biết sơ lược tiểu sử của Boeing - người sáng lập Hãng máy bay Boeing nổi tiếng thế giới. (Trần Lạc Hồng - Gò Vấp, TP. Hồ Chí Minh; loluty@yahoo.com)*

William Edward Boeing (1881-1956) chào đời tại Detroit, thành phố lớn nhất bang Michigan, Mỹ. Thân phụ của William E. Boeing là người gốc Đức, một doanh nhân khai thác đồ gỗ giàu có. Sau thời gian học ở Thụy Sĩ, William E. Boeing trở về Mỹ vào năm 1900 để vào Đại học

Yale và năm 1903 rời ngôi trường danh giá ấy để kinh doanh. Thoạt tiên, ông theo nghiệp cha mình: làm trong ngành công nghiệp khai thác gỗ. Điều chẳng ai ngờ: chính kiến thức về các cấu trúc bằng gỗ lại giúp William E. Boeing rất nhiều trong việc thiết kế và lắp đặt máy bay sau này. Năm 1914, học lái thủy phi cơ Curtiss tại thành phố Los Angeles ở bang California, ông lóe lên ý nghĩ: sao mình không thử chế tạo máy bay tốt hơn nhỉ?

Ngày 15-7-1916, tại cảng Seattle thuộc bang Washington, William E. Boeing đã cùng George Conrad Westervelt là kỹ sư hải quân Mỹ thành lập công ty mang tên tắt của hai người sáng lập: B&W. Rồi công ty đổi tên là Pacific Aero Products. Tháng 4-1917, công ty trở thành Boeing Airplane. Năm ấy, để tham gia Chiến tranh thế giới lần thứ nhất, hải quân Mỹ đặt hàng Công ty Boeing sản xuất 50 chiếc thủy phi cơ. Năm 1927, William E. Boeing lập nên Hãng hàng không Boeing Air Transport (BAT). Giai đoạn 1916-1934, William E. Boeing làm chủ tịch hội đồng quản trị Công ty Boeing. Công ty cổ phần hữu hạn Boeing tung ra loạt sản phẩm: máy bay thương mại, máy bay quân sự, đạn dược và các hệ thống tàu vũ trụ - trong đó có tên lửa Saturn đẩy tàu vũ trụ Apollo lên Mặt trăng. Hiện nay, về sản xuất máy bay, Công ty Boeing vẫn dẫn đầu thế giới.

Cá có loại nhiều xương, có loại ít xương?

♦ *Những người thường ăn cá đều biết cá có loại nhiều xương, có loại ít xương. Tại sao như thế? (Nguyễn Thị Phúc Cầu - Ý Yên, Nam Định)*

Trình độ tiến hóa của động vật là từ bậc thấp đến bậc cao, từ cấu tạo giản đơn đến cấu tạo hoàn thiện, tuy nhiên, bộ xương thì tiến hóa theo chiều hướng: số lượng từ nhiều giảm xuống ít. Thử so sánh: xương đầu cá mè trắng gồm 159 mảnh, nhưng xương đầu người chỉ 23 mảnh.

Nhân loại đã thống kê được hơn 29.000 loài cá; trong đó có loài tiến hóa sớm, có loài tiến hóa muộn. Mốc tiến hóa chính là cơ sở khoa học giúp giải quyết vấn đề đang xét. Những loài cá bậc thấp như cá rô, cá diếc, cá mè có nhiều xương. Những loài cá bậc cao như cá chim, cá thu thì ít xương.

Quả / trái cây: phân loại?

• Trên TGM 779, Bàn phím tri thức giải đáp về quả mít, có đoạn: “Quả phức to, vỏ ngoài lắm gai nhọn, gồm nhiều quả thịt mềm có hạt lớn. Lưu ý rằng mỗi múi mít, với hạt và xơ, được xem là một quả đơn”. Xin hỏi tiếp: quả đơn và quả phức hình thành từ đâu? Thế nào là quả thật, quả giả? Theo các nhà khoa học, trái cây được phân loại ra sao? (**Đàm Thị Thùy Hương** - Thuận Thành, Bắc Ninh; **Phan Văn Đề** - Hương Trà, Thừa Thiên-Huế; **Lê Văn Kiệt** - Vĩnh Lợi, Bạc Liêu)

Quả / trái cây là cơ quan sinh sản của thực vật có hạt, hình thành từ bầu nhụy và chứa hạt. Những quả do bầu biến đổi thành là *quả thật*. Những quả khác trong quá trình phát triển, cùng với bầu còn có các thành phần khác của hoa - như đế, trục, lá bắc - tham gia, gọi là *quả giả*. Đây là một số quả giả: pom / táo tây, điều / đào lộn hột, mắc cọt. Lưu ý rằng dân chúng còn dùng khái niệm quả giả nhằm chỉ những thứ trái cây do con người tạo ra từ một số chất liệu - ví dụ bột gạo, bột mì, đất sét, thạch cao, kim loại, chất dẻo... - nhằm trang trí.

Các nhà thực vật học cùng nông học có nhiều cách phân loại quả tùy thuộc căn cứ ấn định lẫn nhu cầu tìm hiểu: dựa vào nguồn gốc xuất phát, hay dựa vào hình thái và cấu tạo, hay dựa vào kích thước và khối lượng... Nếu dựa vào nguồn gốc xuất phát, tức kiểu bộ nhụy, có thể chia thành 3 nhóm chính: quả đơn, quả kép, quả phức.

1. Quả đơn hình thành từ một hoa có bộ nhụy một hoặc nhiều lá noãn. Quả đơn khi chín có thể tự mở ra hay không, lại chia thành quả đóng / quả bế và quả mở / quả nang. Cà chua, ổi, chuối là quả bế. Anh túc, loa kèn, uất kim hương là quả nang.

2. Quả kép cũng hình thành từ một hoa nhưng bộ nhụy có các các lá noãn rời, mỗi lá noãn lại tạo thành một quả riêng. Nhiều cây họ Thiến lý (Apocynaceae) kết quả kép.

3. Quả phức hình thành từ cả cụm hoa. Trong thành phần có thêm trục hoa, bao hoa, lá bắc hoặc đế hoa, chẳng hạn quả mít, quả sung, quả dâu tằm, quả dưa / thơm / khóm.

ZAZA thực hiện - bptrithuc@yahoo.com.vn

NHÌN RA THẾ GIỚI

10 nghiên cứu khoa học

NGỖ NGÃN NHẤT

Nhạc đồng quê có thể làm tăng tỉ lệ quyền sinh

Tên đầy đủ của nghiên cứu này là *The Effect of Country Music on Suicide* (tạm dịch: Hiệu ứng của nhạc đồng quê đến hiện tượng tự quyền sinh) của 2 đồng tác giả là Steven Stack và Jim Gundlach ở Đại học (ĐH) Tổng hợp Wayne và ĐH Auburn công bố năm 1992. Theo nghiên cứu này, càng nghe nhạc đồng quê nhiều thì tỉ lệ quyền sinh lại càng lớn, đặc biệt là đối với các cư dân ở những đô thị lớn. Lý do nhạc đồng quê được coi là thủ phạm nuôi dưỡng ý nghĩ tiêu cực mà ban đầu là những hành động vô ý thức như chán sống, chán mối quan hệ hôn nhân, lạm dụng

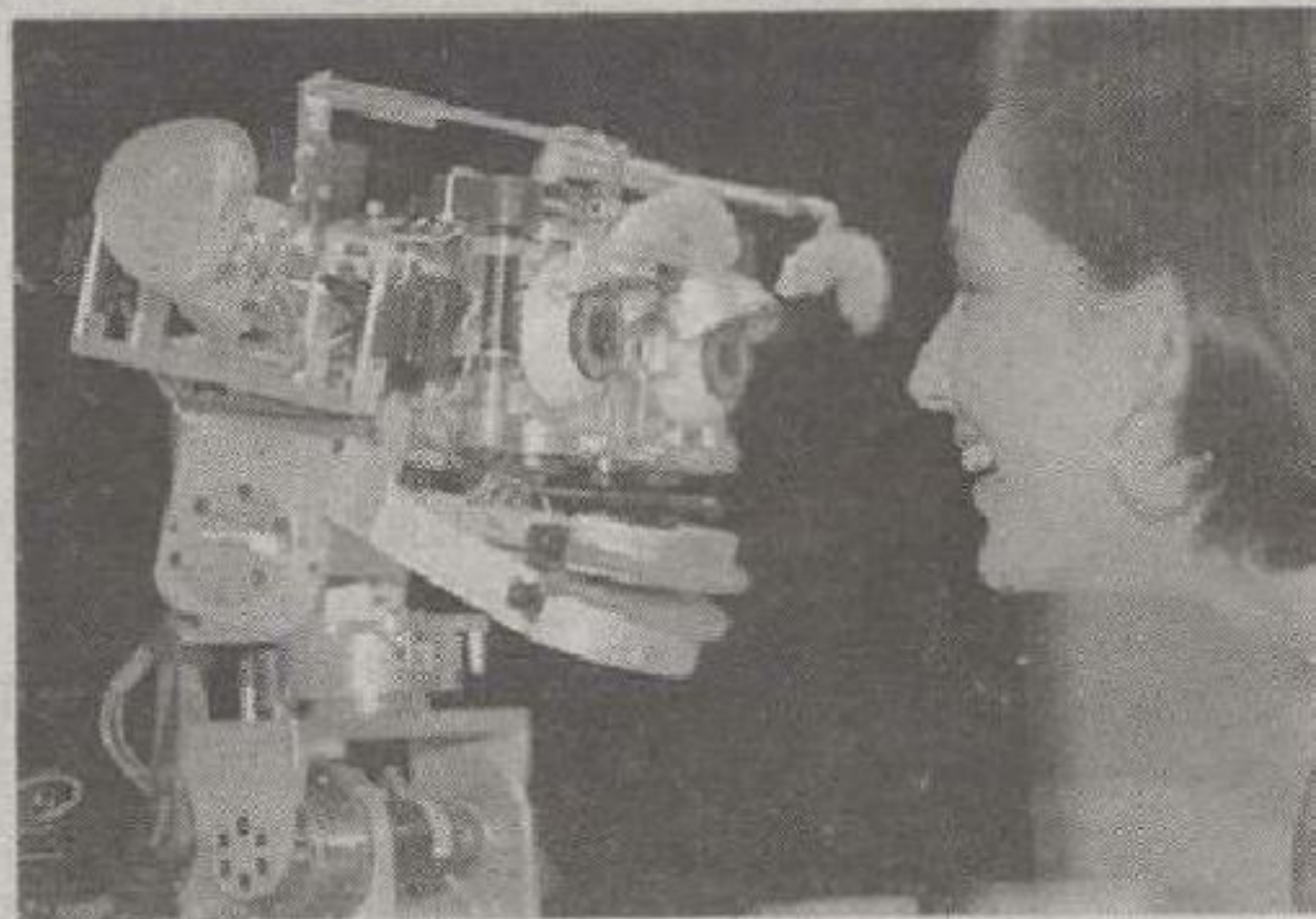
► Ngoài những nghiên cứu khoa học xứng danh giải Nobel, cũng có không ít nghiên cứu mang tính ngớ ngẩn “chẳng giống ai”, điển hình như 10 nghiên cứu dưới đây.

KHẮC NAM

rượu bia, chất kích thích và xa rời công việc. Kết luận trên được dựa trên việc nghiên cứu và phân tích ở 49 khu vực phát triển, theo đó, thời gian tiếp cận càng nhiều với loại nhạc này thì tỉ lệ tự tử lại càng cao. Mức độ ảnh hưởng trên không lệ thuộc vào các yếu tố khách quan như địa danh sinh sống, giàu nghèo hay khả năng sử dụng vũ khí tự vệ...

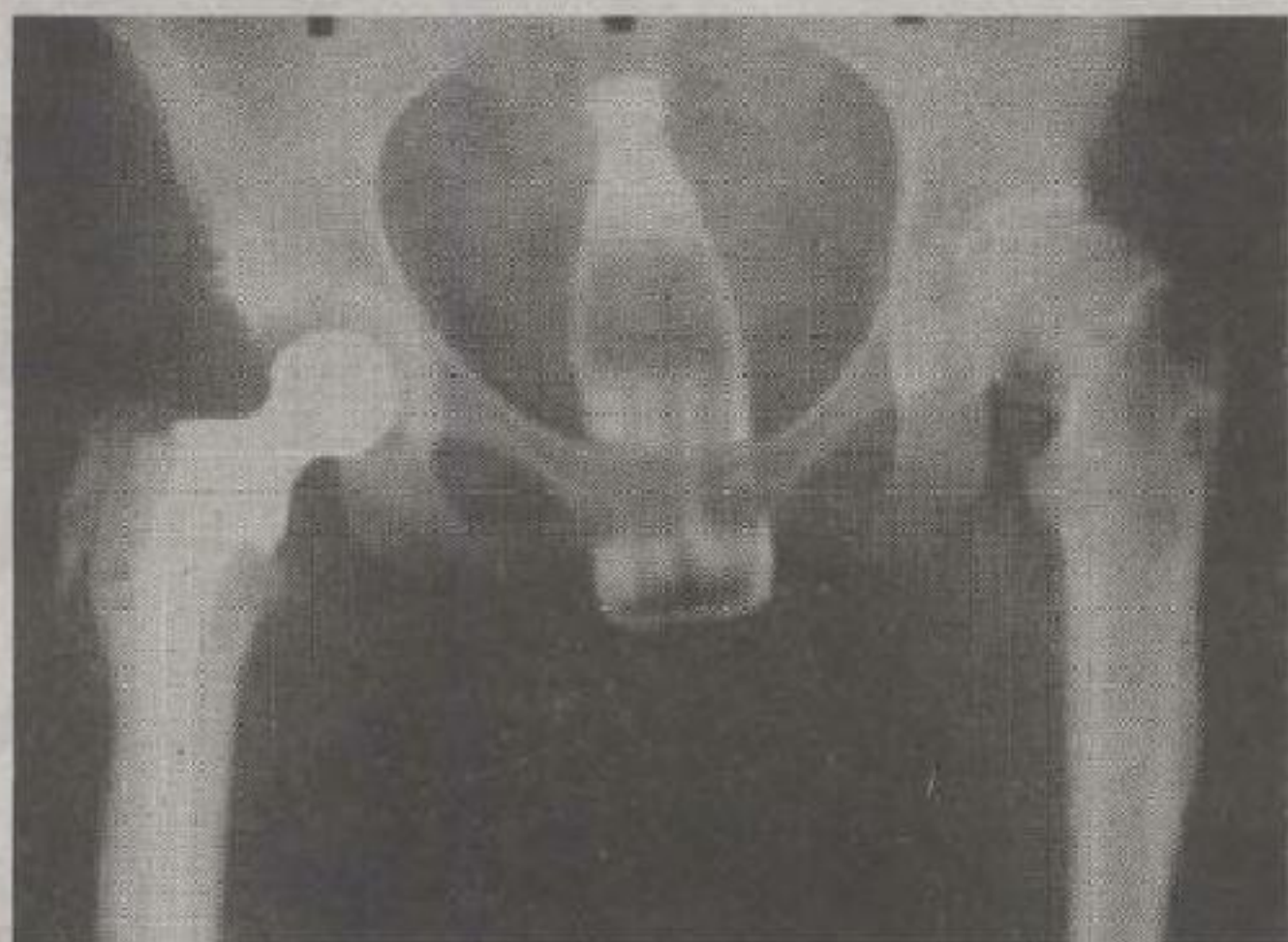
Nghiên cứu về tình yêu, tình dục với robot

Đây là đề tài nghiên cứu của chuyên gia David Levy ở ĐH Maastricht, Mỹ, mang tên *Human-Robot Marriage Will be legal by*

2050 (Kết hôn giữa người và robot sẽ được hợp thức hóa vào năm 2050). Đây là một nghiên cứu rất đặc biệt, trong đó tác giả đã khẳng định như đinh đóng cột về mối quan hệ người - robot, nhất là mối quan hệ tình dục. Theo Levy, đây là những đối tác nhân tạo có đầu óc không khác gì con người thật từ dáng vẻ bên ngoài cho đến suy nghĩ, phát ngôn giao tiếp lẫn làm tình... Tóm lại là y chang con người sinh học và khi không thích nhau thì có thể ly hôn mà không phải bận tâm.

Nghiên cứu về vật thể ngoại lai trong trực tràng

Đề tài *Những vật thể ngoại lai trực tràng* của hai đồng tác giả là B.Bush và J.Starling ở ĐH Wiscosin, Mỹ, được công bố năm 1986. Đây là nghiên cứu rất ngắn gọn gồm tập hợp các báo cáo nói về những vật dụng tồn tại trong trực tràng con người như 7 cái bóng đèn, một chai bia, một con dao sắc, một chuỗi lò xo... tạo nên một bộ sưu tập rất lạ trong cơ thể mà người

ta cũng chẳng hiểu vì đâu lại có hiện tượng này.

Gà trống rất thích phụ nữ đẹp

Nghiên cứu của 3 đồng tác giả là S.Ghirlanda, L.Jansson và M.Enquist ở ĐH Stockholm, Thụy Điển công bố năm 2002, theo nghiên cứu này, gà trống rất ưa khuôn mặt phụ nữ xinh đẹp, gợi tình. Để có kết luận trên, nhóm đề tài đã tập cho những con gà trống xem các bức ảnh về những phụ nữ có khuôn mặt ưa nhìn và phát hiện ra điều độc đáo này: không khác gì con người, cả hai đều có những tín hiệu tình dục tương tự!

Nghiên cứu về khóa quần áo
Công bố của tác giả Satish

Chandral Mishra ở Bệnh viện Charak Palika, được đưa lên mang năm 2005 nhưng người ta chẳng hiểu tác giả định nói gì. Ví như khi kéo khóa bị kẹt gây đau, khó chịu, rồi khi cắt khóa lại dễ chịu - chỉ có cách này mới có thể giải quyết được mỗi khi khóa tắc và qua đây, nhấn nhủ mọi người khi sử dụng cần quan tâm hơn.

Nghiên cứu về áp lực của loài chim cánh cụt

Đây là nghiên cứu của 2 đồng tác giả là V.Breno Meyer-Rochow và J.Gol ở ĐH Quốc tế Brenmen và ĐH Lorand Eotvos (Hungary) được công bố năm 2005, nói về áp lực của loài chim cánh cụt sau khi ra đời, đặc biệt là áp lực của trực tràng để đẩy phân ra ngoài với khoảng cách xa tới 40cm. Theo hai nhà khoa học trên, nghiên cứu của họ được xem là công phu và rất hữu ích, được tiến

hành từ năm 1993, sử dụng các nguyên lý lý thuyết để tính toán áp lực được hình thành ngay bên trong cơ thể của loài chim sống nhiều ở Nam cực.

Nghiên cứu về khả năng tự vệ của con người bằng mùi vị của cơ thể

Nghiên cứu của tiến sĩ M.Siloli ở ĐH Washington, Mỹ, công bố năm 1998, trong đó tác giả đã khảo sát khá tỉ mỉ về khả năng tự vệ của người bằng mùi vị của cơ thể phát ra, nhất là... đánh rắm. Ví dụ, khi gặp nguy hiểm, cơ thể một thanh niên người Mỹ tên là Peter đã phát ra những mùi vị rất đặc biệt nói trên, giúp cho bản thân Peter thoát hiểm trong giây lát. Sở dĩ người đàn ông này có khả năng đặc biệt nói trên là do khi sinh bị thiếu hai tháng nên đã phát triển khả năng độc nhất vô nhị này và đến nay khoa học chưa giải thích nổi.

Nghiên cứu về khả năng điều khiển của các tài xế taxi London

Năm 1999, tiến sĩ A. Maguire và các cộng sự ở ĐH Y London công bố một nghiên cứu đặc biệt và phát hiện thấy vùng hải mã của đại não các tài xế taxi ở thủ đô London, phát triển rất đặc biệt, giúp họ lái xe tốt hơn. Nói cách khác là những người lái taxi ở đây có vùng não phát triển hơn so với những người không làm nghề này.

Nghiên cứu về nhiệt độ của món pho mát Cheddar

Đây là nghiên cứu khoa học của ba đồng tác giả A. Mulet,

J. Benedito và J. Born ở ĐH Bách khoa Valencia, công bố năm 2006. Qua nghiên cứu đã phát hiện ra tốc độ siêu âm trong pho mát Cheddar, tốc độ này bị ảnh hưởng bởi giới hạn nhiệt độ từ 0-17°C. Cụ thể ở mức nhiệt độ dưới 35°C, tốc độ siêu âm của loại pho mát nói trên đạt mức 1590-1696 Ms, đây là tốc độ nóng chảy mờ của chính loại pho mát này.

Nghiên cứu về sự hưởng ứng nhiệt của quần lót trong điều kiện trời lạnh

Năm 1995, tại Đan Mạch, người ta đã công bố một nghiên cứu khoa học không kém phần “ngớ ngẩn” của hai nhà khoa học đáng kính là M. Bakkevig và R. Nielson ở ĐH Kỹ thuật Sintef Unimed về việc tìm thấy sự hưởng ứng nhiệt và sự dễ chịu của quần lót phụ nữ trong điều kiện trời lạnh. Theo đó, quần lót càng dày thì mức hưởng ứng nhiệt lại càng lớn, đặc biệt là sợi bông.

(Theo Net/DD)

Bà Ambani thật là người phụ nữ hạnh phúc vì hai con trai của bà, Mukesh 51 tuổi và Anil 49 tuổi, không những là hai người giàu nhất Ấn Độ, mà còn nằm trong top 10 người giàu nhất thế giới. Theo xếp hạng của tạp chí Forbes, Mỹ trong tháng 5-2008, Mukesh đứng thứ 5, còn Anil đứng thứ 6.

Hai anh em GIÀU NHẤT THẾ GIỚI

Sau khi cha chết vào tháng 7-2002, hai anh em có vấn đề xích mích với nhau về chuyện làm ăn, làm dư luận báo chí ồn ào lên một dạo. Đến năm 2005, bà mẹ chia đôi gia tài cho hai con, để họ tự chịu trách nhiệm về tài sản riêng của mình. Mukesh kinh doanh về công nghiệp nặng và phân phối, còn Anil kinh doanh viễn thông, tài chính và điện ảnh... Họ cam kết không cạnh tranh với nhau. Và cả hai đã thành công lớn. Trong hai năm, tài sản tăng gấp ba; mỗi năm lợi nhuận tăng gấp đôi. Họ đã trở thành hình ảnh tượng trưng cho nhóm các nước mới nổi lên vươn ra thế giới. Được làm chủ thực sự tài sản riêng, mỗi người ra sức khuếch trương thế lực và tài sản của mình.

Người em (Anil) quyết định lao vào cuộc cạnh tranh quốc tế. Để thành bá chủ về điện thoại,

PHAN THANH QUANG

ông thương thảo với Tập đoàn MTN của Nam Phi nhằm nắm trong tay 120 triệu khách hàng. Tại Liên hoan phim Cannes, Anil thông báo đã đạt được thỏa thuận với 8 diễn viên kiêm nhà sản xuất Mỹ (Nicolas Cage, Jim Carry, George Clooney, Tom Hanks, Brad Pitt...) với 600 triệu euro tiền đầu tư. Sau đó, ông cho biết đã thảo luận với Hiệp hội Dream Works (sản xuất các phim *Shrek*, *Giải cứu binh nhì Ryan*, *Vẻ đẹp Mỹ...*) để được quảng cáo trên sản phẩm của Paramount. Anil còn sở hữu hệ thống điện ảnh lớn nhất Ấn Độ: Adlabs có 240 rạp chiếu phim ở Mỹ, quản lý 48 triệu số điện thoại di động và là nhà cung cấp truy cập Internet. Về lâu dài, ông muốn nắm hết các hệ thống thông tin, viễn thông và giải trí.

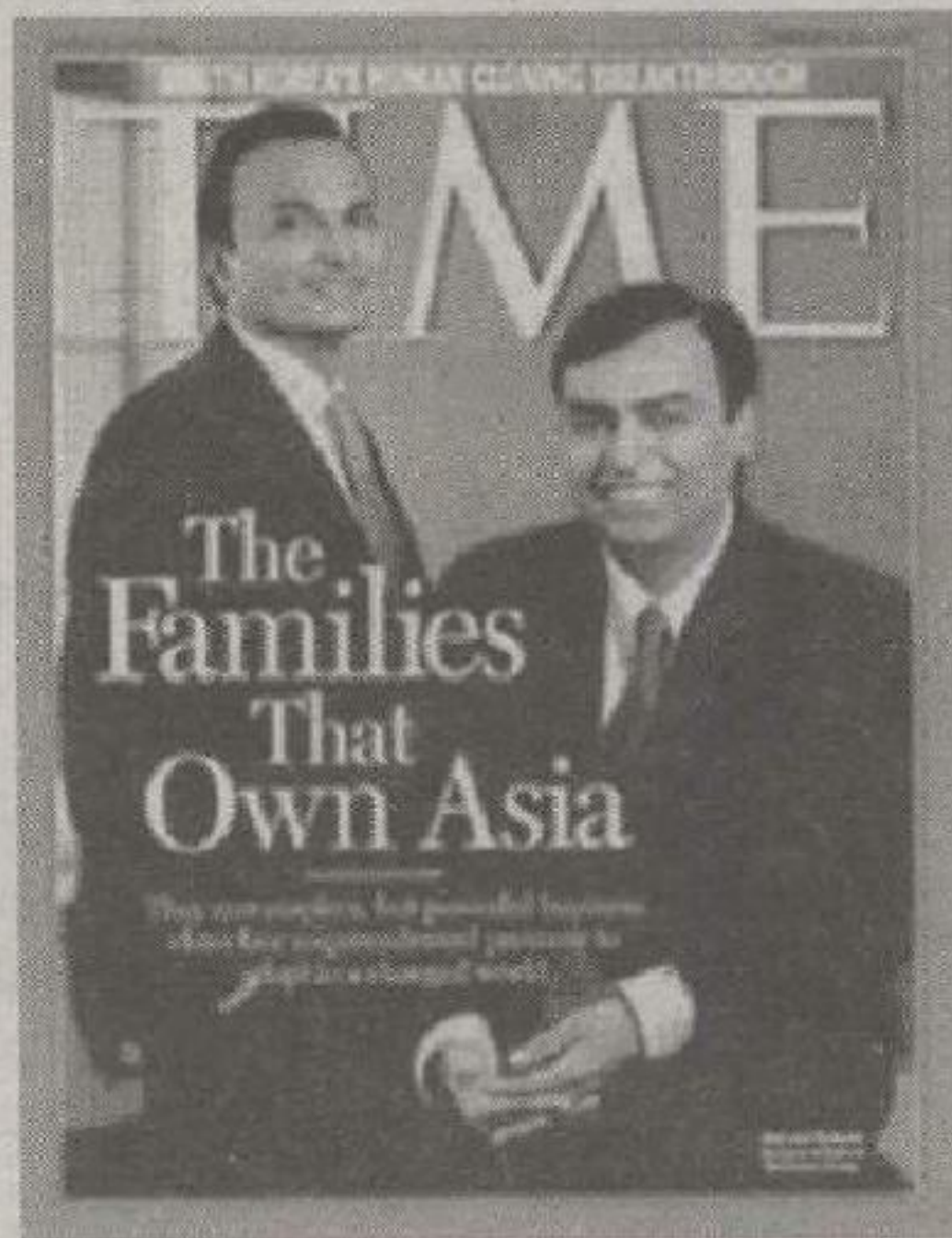
Cảm thấy lép vế, ông anh Makesh vận động ngăn chặn mối liên kết giữa Anil và MTN. Anil phải huy động chỗ dựa chính trị ở Delhi để làm thất bại ý đồ của Makesh. Cả hai tìm cách tranh thủ sự ủng hộ của các lực lượng chính trị cho công việc làm ăn của mình: trước hết, vận động nhà nước tạo mọi điều kiện dễ dàng cho "Vương quốc Reliance" hoạt động kinh doanh ở Ấn Độ. Tập đoàn Reliance khổng lồ này nắm trong tay 5% sản phẩm nội địa của xứ sở có 1,1 tỉ dân. Họ có hàng chục triệu cổ đông nên phải thuê sập vận động để họp. 1/10 dân Ấn là khách hàng của Reliance qua dịch vụ điện thoại, Internet, điện, nước, gas, ngân hàng, điện ảnh... (với Anil), hoặc qua may mặc, thực phẩm, trang sức, sách, nguyên liệu dầu mỏ (qua Mukesh). Mukesh còn kiểm soát một trong ba cơ sở lọc dầu lớn nhất thế giới.

Theo truyền thống Ấn Độ, dù kinh địch nhau trong kinh doanh nhưng hai anh em đều sống chung với mẹ ở một cơ ngơi tên là Sea Wind, một cái tháp 20 tầng phía Nam Bombay... Nhưng rồi Mukesh quyết định có một cơ ngơi riêng ở khu sang trọng: một cái tháp 27 tầng dành cho gia đình (3 con). Theo tạp chí *Forbes*, đây là dinh thự đắt nhất thế giới, có một tầng hoàn toàn bằng bạc, trên nóc có bãi đỗ trực thăng, là phương tiện di chuyển để tránh kẹt xe. Ông dùng ô tô Mercedes

loại sang nhất (Maybach) dành cho chính khách vùng Vịnh; làm quà sinh nhật vợ bằng chiếc Airbus A319. Con người say mê công việc này lại sống khá kín đáo, hạn chế tiếp xúc, ít giao du.

Hoàn toàn trái với anh, Anil có mối quan hệ rộng rãi với các chính khách, báo chí, quần chúng mọi giới. Ông tự lái xe - một chiếc xe thể thao hiệu Maserati hoặc Lamborghini và rất ham chơi thể thao. Trong khi ông anh chấp nhận một cuộc hôn nhân truyền thống (cùng giới, cùng đạo) thì Anil kết hôn với một diễn viên điện ảnh nổi tiếng, con em một gia đình tài tử truyền thống.

Hai anh em nhớ suốt đời câu nói của cha: "Ấn Độ có hàng tỉ vấn đề, nhưng cũng có hàng tỉ cơ hội" và họ đã biết khai thác cơ hội đúng lúc. Ấn Độ có 270 triệu

Hai anh em lên trang bìa tờ *Time*

Anil, Makesh và mẹ

người dùng điện thoại di động, mỗi tháng có thêm 8-9 triệu khách hàng mới. Reliance nắm gần 50 triệu khách hàng. Cả hai anh em đều nhắm đến những dự án lớn “có thể làm thay đổi cuộc sống của người Ấn Độ”. Anil chinh phục khách hàng bằng giá cả hấp dẫn, còn Makesh chinh phục bằng trang thiết bị mũi nhọn. Họ gắng thực hiện lời cha hay nói trước đây: “Hãy suy nghĩ nhanh, không có ai độc quyền về

ý tưởng”. Đối với những vấn đề chiến lược, họ làm việc với “bộ tham mưu” gọn nhẹ với vài cố vấn để đưa ra những quyết định nhanh chóng. Mukesh có hai người bà con và hai người bạn thuở thiếu thời, còn Anil chỉ cần một kế toán, đồng thời là giám đốc và một “nhà vận động hành lang” ở Delhi. Đối với những vấn đề khác, họ cho các lãnh đạo bộ phận quyền quyết định tối hậu.

Trước kia cha họ phải một mình xông xáo trên “chiến trường kinh doanh”; từ trẻ, ông đã phải qua Yemen làm việc, 12 năm sau mới trở về Bombay để trở thành “Vua polyester”, “Vua lọc dầu” với khối lượng tài sản khổng lồ, chi phối nền kinh tế Ấn Độ. Có lẽ gia tài lớn nhất mà ông để lại cho các con là tinh thần dám nghĩ, dám làm, ý thức tranh thủ thời cơ, khả năng tổ chức và lời dặn: thành công hay thất bại của sự nghiệp phụ thuộc vào trí tuệ và ý chí của mỗi con người.

(Theo Le Nouvel Observateur)

BẠN CÓ BIẾT?

2.000-5.000km là chiều dài các tia plasma được phun ra từ bề mặt Mặt trời (MT), chuyển động với vận tốc 140km/giây, đã được chụp với sự trợ giúp của kính thiên văn Hinode. Các tia này tạo thành một số dòng plasma đi vào khoảng không vũ trụ giữa các hành tinh dọc theo đường sức từ trường của MT, nguồn bức xạ phóng ra từ một số dòng này chiếm khoảng 1/4 tổng khối lượng plasma được phóng ra (khoảng một triệu tấn/giây). Mỗi giờ trên MT xuất hiện khoảng 50-60 nguồn bức xạ như vậy. Theo nhà khoa học Nhật Bản Kajunari Sibata, đây là đáp án của câu hỏi tại sao bầu khí quyển xung quanh MT lại có nhiệt độ cao hơn nhiệt độ của chính ngôi sao này (nhiệt độ ở quãng MT lên đến gần 1 triệu độ C, bề mặt MT chỉ nóng khoảng 6.000°C).

Q.V (St)

- ▶ Sự cạnh tranh giữa các tỉ phú luôn diễn ra khốc liệt, nhất là giữa những người có cùng lĩnh vực hoạt động kinh doanh. Thậm chí có người trước đã là bạn thân nhưng sau lại không thèm nhìn mặt nhau.

Sheldon Adelson (ảnh 1) và Steve Wynn (ảnh 2)

Ông trùm sòng bạc số một thế giới, Sheldon Adelson hiện đã ngoài 70 tuổi và nắm giữ số tài sản trị giá 26 tỉ USD. Steve Wynn cũng không phải là nhân vật xa lạ gì với giới bài bạc ở Las Vegas hay Macau với một hệ thống những sòng bài - khách sạn mang tên Wynn. Hai người từ trước vẫn giữ mối quan hệ hòa hợp khi hợp tác làm ăn ổn định nhưng Sheldon Adelson chính là người khơi mào. Năm 1989, sau khi Steve Wynn hoàn thành khu khách sạn và casino khổng lồ Mirage thì Sheldon Adelson buông lời châm biếm: "Anh ta làm tốt lắm nhưng... có thể anh ta muốn về làm việc cho tôi". Trước câu nói sốc này, Wynn không nói cũng chẳng cười. Quan hệ của hai người bắt đầu xấu đi. Bên trả qua, bên đá lại dai dẳng suốt gần 20 năm qua. Phát súng mới nhất là từ Wynn chia vào Adelson: "Adelson tính toán dở khi

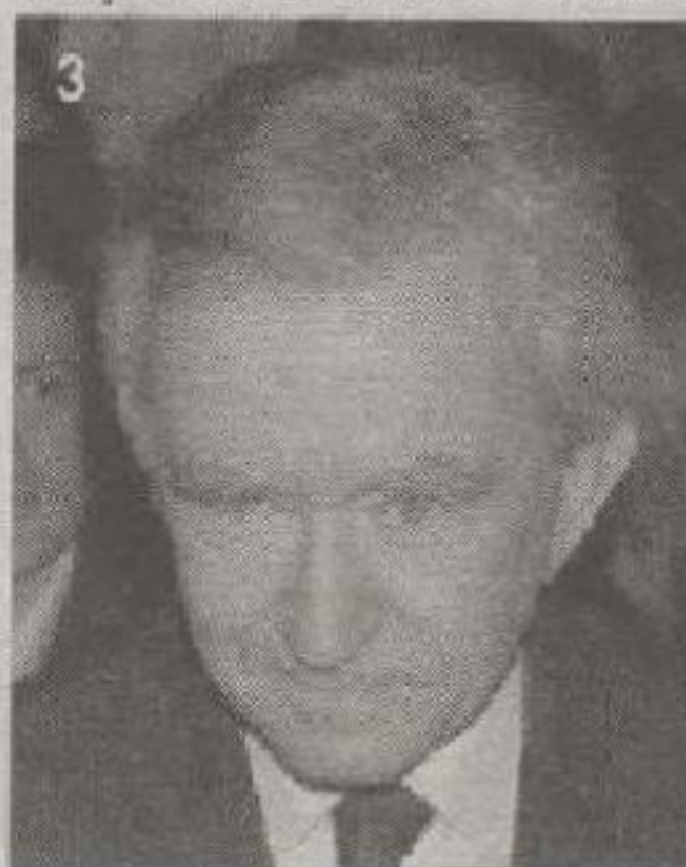
Kỳ phùng địch thủ TRONG GIỚI TỈ PHÚ

PHƯƠNG THANH

không xây dựng đủ bãi đậu xe. Điều này gây ảnh hưởng xấu đến mỹ quan khu nghỉ dưỡng của nhà Wynn".

Bernard Arnault (ảnh 3) và Francois Pinault (ảnh 4)

Hai đại gia của Pháp cũng là cặp đối thủ chạm trán nhau như cơm bữa. Trong giang sơn của Bernard Arnault có các tập đoàn lớn nhất thế giới về các mặt hàng xa xỉ như mỹ phẩm Dior, đồ da Louis Vuitton, đồng hồ Tag Heuer, rượu sâm banh Moët Chandon, rượu Hennessy... Còn Francois Pinault cống hiến cả đời để xây dựng đế chế hàng thời trang PPR, sở hữu các thương hiệu như Gucci và Stella McCartney. Arnault đã sở hữu khối tài sản 25,5 tỉ USD nhưng vẫn thêm được biến Gucci thành của mình.

Từ những câu chuyện vu vơ ngoài lề, chiến tranh giữa hai người trở nên gay gắt khi họ tố cáo nhau tội đút lót, phỉ báng, kiện cáo... Họ lao vào cuộc chiến giành giật lẫn nhau. Năm 2006, Arnault mỉm cười đắc thắng khi công bố xây tòa nhà mới ở Paris làm nơi trưng bày những sản phẩm được liệt vào hàng tác phẩm nghệ thuật của thế giới. Còn Pinault mới đây cũng cố gắng xây một viện bảo tàng ở ngoại ô Paris làm nơi trưng bày bộ sưu tập nghệ thuật đương đại của mình nhưng kế hoạch bị phá bỏ vì không thể thương thuyết thành công với giới chức địa phương.

Denis O'Brien (ảnh 5) và Anthony O'Reilly (ảnh 6)

Hai tỉ phú cùng quê Ireland, cùng là những ông trùm trong ngành điện thoại di động bắt đầu lao vào cuộc chiến âm ỉ khi Denis O'Brien góp vốn vào Công ty Independent News & Media và đưa ra lời nhận xét hồi tháng 11-2007 về Anthony O'Reilly rằng: "Tony O'Reilly nên nghỉ hưu thì hơn". Sự khó chịu trong lòng O'Brien thực ra đã có từ lâu. Hồi năm 2001, nhờ Công ty điện thoại Eircom, O'Reilly vượt trội hơn O'Brien. O'Reilly còn chiến thắng ngoạn mục lần nữa vào năm 2005 trong thương vụ Công ty điện thoại di động Meteor. O'Brien

không muốn bị vượt mặt và đã rất nỗ lực để chứng tỏ tài năng của mình.

Ernesto Bertarelli (ảnh 7) và Lawrence Ellison (ảnh 8)

Hai nhân vật đầy quyền lực này đã đi đến hồi không thể chung sống cùng nhau dưới một vòm trời dù cả hai cùng say mê môn thuyền buồm và là nhà tài trợ hàng năm cho các đội du thuyền nổi tiếng thế giới. Hai người cùng muốn đưa ra tiếng nói quyết định cho luật chơi cho Cúp đua thuyền buồm Mỹ vào năm tới. Có thể đây là sự kiện uy tín bậc nhất thế giới nên ai cũng muốn tranh giành ảnh hưởng của mình. Hai người phải đưa nhau ra tòa để nhờ phân xử. Thẩm phán quyết định đội Alinghi của Bertarelli và đội BMW Oracle Racing của Ellison phải thi đấu cùng nhau ba trận để xem đội nào thắng thì người đó có quyền nói tiếng cuối cùng.

Mark Cuban (ảnh 9) và Donald Trump (ảnh 10)

Cùng nổi tiếng là những tỉ phú bộc trực và rất thẳng thắn nhưng Mark Cuban là ông chủ Câu lạc bộ bóng rổ Dallas Mavericks, hai kênh

truyền hình tư nhân, một công ty sản xuất phim, một hệ thống kinh doanh phim ảnh cùng hai tạp chí điện ảnh và truyền hình; còn Donald Trump đã quá nổi tiếng với nghệ danh ông trùm bất động sản. Tưởng như giữa họ khó có mối xung khắc nào nhưng chỉ từ câu nói ngắn ngủi của Donald Trump hồi năm 2004, có hàm ý chê là loạt phim truyền hình *The Benefactor* của Mark Cuban sẽ chỉ tồn tại trong thời gian ngắn ngủi chứ không thể nào được như *The Apprentice*. Thế là bất hòa nổ ra. Năm ngoái, Donald Trump còn gọi Mark Cuban là kẻ thua cuộc. Đổi lại, Cuban chỉ nói trên mặt báo rằng ông cảm thấy tiếc cho Donald Trump.

Vladimir Potanin (ảnh 11) và Mikhail Prokhorov (ảnh 12)

Nga cũng góp một đôi kỳ phùng địch thủ. Đó là Potanin và Prokhorov. Không ai ngờ được rằng trong quá khứ họ từng là bạn bè rất thân thiết, là đối tác tương trợ

đắc lực của nhau và cùng dẫn nhau đến với thành công trong kinh doanh. Một đế chế đã được dựng lên tuy nhiên đến nay, sau một thời gian dài cùng chung lưng đấu cật, họ lại đang tính toán làm thế nào để tách rời ra. Hồi năm ngoái, Prokhorov bị bắt tại một khu nghỉ dưỡng nằm tại vùng núi Alpe của nước Pháp vì tội cung cấp gái mại dâm cho bạn. Dù sau đó, Prokhorov được thả và không bị qui trách nhiệm gì nhưng sự vụ cũng chẳng giúp gì cho mối quan hệ miễn cưỡng, căng thẳng giữa hai người.

Naresh Goyal (ảnh 13) và Vijay Mallya (ảnh 14)

Hai ông chủ cùng chia sẻ bầu trời hàng không Ấn Độ luôn ganh đua từng phút. Goyal là người thành lập Hãng hàng không Jet Airways, còn Mallya phát lên nhờ Kingfisher, hãng hàng không mới thành lập cách đây vài năm. Hai đại gia luôn tìm cách ăn miếng trả miếng lẫn nhau. Họ đồng loạt đưa ra những chiêu thức, chương trình nhằm thu hút khách hàng từ nội địa đến nước ngoài.

(Tổng hợp)

Mông trường sinh...

Kỳ 4: LUYỆN TIỀN ĐAN TRONG THÂM CUNG TIỀN ĐẾ

THẾ DÂN*(Xem từ TGM 806)*

Minh Thế Tông vốn là Phiên vương chiếm ngôi hoàng đế. Phụ thân của ông là Hưng Hiến Vương được phong đất ở An Lục Châu (nay thuộc huyện Chung Tường, tỉnh Hồ Bắc, Trung Quốc). Duyên cớ để ông đến với thuật trường sinh bắt nguồn từ vị đạo sĩ đạo hành rất cao là Thuần Nhất Đạo Nhân.

Thuần Nhất Đạo Nhân là một đạo sĩ huyền diệu, vì có tài năng đặc biệt về thuật tiên đạo nên Hưng Hiến Vương từ khâm phục đến sùng bái, quan hệ giữa hai người cũng rất thân thiết. Một hôm Hưng Hiến Vương xem sách buồn ngủ, ngủ gục trên án thư, trong mông lung thấy Thuần Nhất Đạo Nhân đi vào. Ông vội vàng đứng lên nghênh tiếp, trong chớp mắt lại không thấy Thuần Nhất Đạo Nhân đâu, chỉ để lại một đường sáng trắng, ông bỗng giật mình tỉnh dậy. Đúng lúc đó người hầu chạy vào bẩm báo rằng: “Đẻ rồi, con trai!”.

Đứa con này chính là thế tử của Hưng Hiến Vương, tức Minh Thế Tông sau này. Hưng Hiến Vương cho rằng thế tử là người có hồng phúc, phúc phận của nó là do Thuần Nhất Đạo Nhân phù phép mà nên. Thế tử khi trưởng thành

biết được điều bí mật này cũng tin là mình có duyên với đạo thuật, tin rằng học được thuật trường sinh của đạo sĩ thì có thể trường sinh bất lão, đắc đạo thành tiên.

Minh Thế Tông sau khi từ An Lục Châu chiếm ngôi hoàng đế bắt đầu si mê thuật tiên trường thọ. Ông ở trong biệt thất ở Tử Cấm Thành, chuyên tâm luyện chế tiên đan. Một lượng lớn thuật sĩ đạo gia dâng đường nhập thất, vào hoàng cung để đem phúc tránh họa cho vua bằng thuật tiên bí truyền mà chỉ họ mới có. Họ không chỉ tự do ra vào cung cấm, một số người còn tham gia chính sự, đặc biệt là những đạo sĩ giỏi viết Thanh từ đã trở thành tế phụ trọng thần, chỉ dưới hoàng đế và trên muôn người, gọi là tế tướng Thanh từ.

Hoàng đế Trung Hoa cổ đại có hai khao khát về tâm lý và sinh lý, một là hưởng thụ nữ sắc, hai là trường thọ. Hưởng thụ nữ sắc dễ rơi vào thả lỏng cho dục vọng, kết quả của dục vọng vô độ là đoản thọ, đây là một kết cục mà các vị hoàng đế không muốn nhìn thấy. Làm thế nào đây? Chỉ có các đạo sĩ là người có thể thấu hiểu được hoàng đế nhất, hiểu được khao khát, yêu cầu của hoàng đế, biết cách an ủi, vỗ về trái tim cô độc của hoàng đế.

Thuật phòng the: tiên đan ngự nữ

Các đạo sĩ đã nghiên cứu một bài thuốc bí truyền dưỡng sinh vừa hưởng thụ nữ sắc lại vừa không tổn hại sức khỏe, gọi là *phòng trung bí thuật* (bí quyết phòng the).

Thời Minh Hiến Tông, hai đạo sĩ Lý Tư Tĩnh và Kế Hiếu đã tiến dâng thuật phòng trung khiến hoàng đế thích thú, tán phục, do đó từ dân thường một bước trở thành trọng thần của triều đình: Lý Tư Tĩnh nhậm chức nhị phẩm Thông Chính Sử; Kế Hiếu được phá lệ phong làm Thông Huyền Dục Giáo Quảng Thiện quốc sư. Đại thần Vạn An vì đã tiến dâng Mị dược ngự nữ thuật phòng trung được hoàng đế hân hoan thưởng thức, một bước trở thành đại thần Thủ Phủ và luôn được sủng ái. Vạn An là kẻ bất tài vô dụng, trong triều đương, nhưng giữ được chức tể tướng lâu dài là vì có bí quyết phòng the.

Minh Thế Tông so với Hiến Tông thì chỉ có hơn chứ không kém. Thời Minh Thế Tông, Đào Trọng Văn, Cố Khả Học, Thịnh Đoan Minh được sủng ái tin dùng nhất, do họ tinh thông thuật trường sinh, giỏi luyện ngự nữ tiên đan.

Đào Trọng Văn vốn là một đạo sĩ thông thường, sau khi vào Minh cung được Thế Tông ngưỡng mộ, được thăng quan từ Quang Lộc đại phu, thiếu soái, thiếu phó, thiếu bảo đến Lễ bộ Thượng thư, phong Cung thành bá, được hưởng bổng lộc của một đại học sĩ và được thưởng hơn 20 vạn lạng bạc. Mỗi lần Thế Tông gặp Đào Trọng Văn giống như gặp thần tiên. Thế Tông

Minh Thế Tông

thành kính mời ông ta cùng ngồi, vua tôi đàm đạo thân mật giống như huynh đệ bằng hữu. Mỗi khi ông ta ra về, hoàng đế luôn đích thân tiễn ra cổng lớn, lưu luyến tạm biệt, nắm tay khăn khăn mời lưu lại.

Thế Tông mê thích phương thuốc bí truyền ngự nữ tiên đan của Đào Trọng Văn, các đại thần cũng không cam lạc hậu, đua nhau mời ông ta đến phủ làm khách, phong là đại thượng khách, kính cẩn xin ông ta truyền thụ cho phương thuốc bí truyền. Binh bộ Thượng thư Đan Luân nhiệt tâm với phương thuốc này nhất. Đào Trọng Văn truyền thụ phương thuốc này, Đan Thượng thư theo đó mà hành sự và có hiệu quả kỳ diệu. Đan Thượng thư vui mừng khôn xiết lập tức đem diệu pháp làm mê mẩn lòng người này truyền thụ cho đại thần nội các cũng

là bằng hữu đồng liêu Trương Cư Chính. Thế là trong hậu cung, hoàng đế dùng diệu pháp này, trên triều đình, các quan, các tướng đều mê thuật pháp này. Có rất nhiều thiếu nữ thanh xuân vì đó mà phải chịu sự bạo ngược đến tận cùng, thậm chí còn mất mạng.

Đàn Luân dùng phương pháp bí truyền này hơn hai mươi năm, hưởng thụ vô số nữ nhân, khí sắc rất tốt, thân thể cường tráng. Lần nọ, ông ta dùng cách này khi tìm vui với một kỹ nữ nhưng thất bại. Từ đó ông bị bệnh không khỏi, khó giữ được tính mạng. Lúc sắp chết, ông cảnh báo thân hữu Trương Cư Chính: “Muốn giữ mạng sống thì phải thận trọng dùng khi phương thuốc này!”.

Khi đến viếng, Trương Cư Chính khóc rống lên đau đớn vì đã mất đi người bạn tốt như thế. Nhưng Trương Cư Chính vẫn dùng diệu pháp này để hưởng thụ nữ nhân, không ngờ cũng bị ngã quy không dậy được, tuổi đời ngắn chẳng tày gang.

Hoàng đế Thế Tông trốn trong thâm cung hai mươi năm không màng gì đến triều chính, mê mẩn thuật ngự nữ của Đào Trọng Văn, luyện tiên đan trong cung cấm. Ông làm theo bí quyết của Đào Trọng Văn, dùng chu sa và máu kinh tháng đầu của trinh nữ luyện thành tiên đan trường sinh “ngự nữ”, đặt tên là Thiên đan diên. Lấy máu kinh tháng đầu của trinh nữ bỏ vào đồ đựng bằng vàng hay bằng bạc, thêm nước ô mai, nấu sôi bảy lần để nước cô đặc lại, bỏ thêm bột sữa, đan thạch, nhựa thông, chu sa, niêu

phần đảo đều, để lửa nhỏ luyện thành thể rắn. Đây chính là Thiên đan diên. Minh Thế Tông dùng loại tiên đan này nên lúc nào cũng hưng phấn hùng hực. Trên thực tế đây là một loại nhiệt tề và phấn kích, sau khi dùng thì người nóng bức khó chịu.

Thế Tông sau khi dùng thuốc thì đi vào thâm cung đại viện với thái độ rất kỳ dị, tùy tiện thỏa mãn dục vọng với bất kỳ nữ nhân nào ông ta gặp, mà lần nào ông ta cũng rất thỏa mãn và cũng cảm thấy không đến nỗi tổn thọ.

Hoàng đế rất cảm kích diệu pháp tiên đan của cao nhân đạo sĩ, tìm kiếm hoan lạc vô độ không mệt mỏi. Không biết bao nhiêu cung nữ vì sự khoái lạc của hoàng đế mà gặp bất hạnh trong 46 năm tại vị của Thế Tông. Chỉ trong năm Gia Tĩnh thứ 31 đã có đến 300 trinh nữ từ 8 đến 14 tuổi bị tuyển lựa vào hoàng cung cho nhà vua hưởng lạc.

Báo ứng đã đến rất nhanh: Minh Thế Tông mê tín thuật trong phòng, si mê tiên đan, tháng 8 năm Gia Tĩnh thứ 44, vì dùng kim thạch tiên đan do đạo sĩ Vương Kim tiến dâng mà bị bệnh nặng, năm sau mất trong cung Càn Thanh, thọ 60 tuổi.

Võ Tắc Thiên muốn sao làm vậy

Phương pháp trường thọ của Võ Tắc Thiên là hưởng thụ nam sắc.

Võ Tắc Thiên được tuyển vào cung năm 14 tuổi, được Đường Thái Tông Lý Thế Dân ưu ái, tấn phong từ Tài nhân lên Chiêu Nghi chỉ sau phi.

Nhưng Võ Tắc Thiên không phải là một nữ nhân bình thường. Bà ta tự tay bóp chết con gái, vu oan giá

họa cho Vương hoàng hậu và dùng mọi thủ đoạn để khiến cho Vương hoàng hậu và Tiêu Thục phi bị phế làm thứ dân, sau đó cắt tay, chân của họ rồi bỏ vào chum rượu cho hai người say chết.

Bà ta mê hoặc được thái tử Lý Trị nhỏ hơn bà bốn tuổi. Sau khi Lý Trị lên ngôi, người mẹ kế này lại nghiêm nhiên trở thành hoàng hậu của tân hoàng đế, năm đó bà ta 31 tuổi.

Năm 41 tuổi, bà chính thức điều hành triều chính, cùng nắm quyền với hoàng đế, người ta gọi là nhị thánh. Vì hoàng quyền, bà đã giết chết con trưởng Lý Hoảng và con thứ Lý Hiền của mình.

Năm bà 60 tuổi thì phu quân Đường Cao Tông qua đời, bà trở thành hoàng thái hậu nắm quyền triều chính. Sáu năm sau bà chính thức xưng đế, trở thành nữ hoàng một triều đại.

Võ Tắc Thiên độc ác tàn nhẫn trên quyền vị, nhưng bà biết cách hưởng thụ cuộc sống, vốn sẵn tính lẳng lơ, một đời ham mê nam sắc. Võ Tắc Thiên nắm quyền hành lớn trong tay hơn 40 năm, đã hưởng thụ bao nhiêu đàn ông đẹp, có lẽ chỉ có bà mới biết.

Cuộc đời phong lưu của bà được lưu truyền trong thế gian và lưu giữ lại dưới ngòi bút của sử quan chỉ là những cái bóng mơ hồ. Từ những cái bóng hư hư thực thực còn lưu lại trong sử sách này, chúng ta biết được rằng suốt một đời phong lưu, lãng mạn của Võ Tắc Thiên, ngoài cha con Đường Thái Tông còn có năm người đàn ông phong tình khác đã đi vào cuộc đời của bà.

Năm người đàn ông quan trọng trong cuộc sống của bà là Phùng Tiểu Bảo, Thẩm Nam Cù, Tống Chi Vãn, Trương Dịch Chi, Trương Xương Tôn.

Phùng Tiểu Bảo là kẻ lưu manh giả điên tùy hứng trong thành Lạc Dương; tuy là kẻ lưu manh vô lại, nhưng tính nét phong lưu, giỏi trăng gió. Vương triều đại Đường lúc này coi trọng sự xa xỉ, mọi người không cho rằng phong lưu là điều sỉ nhục mà trái lại dâm dăng là vinh. Phùng Tiểu Bảo phong lưu thành tính, được đặt một mỹ danh là Vĩ trượng phu khôi ngô dâm độc. Thế là các mệnh phụ và tiểu thư dâm dăng tranh nhau sẵn đón, nghiêm nhiên rước y vào phủ để hưởng thụ nam sắc.

Thiên kim công chúa sau khi hưởng thụ Phùng Tiểu Bảo, cảm thấy rất thỏa mãn. Để nịnh nọt Võ Tắc Thiên, công chúa đã đem Phùng Tiểu Bảo hiến tặng cho Võ thái hậu.

Võ Tắc Thiên

Võ Tắc Thiên thu dùng một cách vui vẻ và cũng rất mãn nguyện, bèn đổi tên hán thành Tiết Hoài Nghĩa và cho trụ trì chùa Bạch Mã của hoàng thất.

Tiết Hoài Nghĩa nghênh ngang đắc chí, phụng mệnh xây một minh đường hình vuông ba tầng ở thần đô Lạc Dương. Bốn mặt của tầng một được sơn thành bốn màu xanh, đỏ, trắng, đen, tượng trưng cho bốn mùa xuân, hạ, thu, đông; tầng giữa hình 12 cạnh, tượng trưng cho 12 tháng; tầng trên hình lăng trụ 24 cạnh tượng trưng cho một năm có 24 tiết khí; phần nóc của minh đường có hình tròn do chín con rồng đỡ, trên nắp tròn là một con chim phụng bằng vàng rồng ngẩng đầu lên, tượng trưng cho quyền lực chí cao vô thượng của nữ hoàng.

Nữ hoàng rất thích ngôi minh đường này và đặt tên là Vạn tượng thần cung.

Tuy nhiên, nữ hoàng là người thích mới chán cũ và đã chuyển hướng sang ngự y Thẩm Nam Cù. Tiết Hoài Nghĩa bị thất sủng đã dùng dùng nổi giận, phóng hỏa thiêu rụi Vạn tượng thần cung.

Võ Tắc Thiên cười nhạt một tiếng:

- Cái đồ bán vẹt lại muốn làm loạn hay sao?

Võ Tắc Thiên ra lệnh giết chết Tiết Hoài Nghĩa, bỏ xác lên xe thồ chở về chùa Bạch Mã.

Ngự y Thẩm Nam Cù là thư sinh bạch diện, ông ta là người tình cố định trong đời của nữ hoàng.

Sau 60 tuổi, nữ hoàng càng không thể xa rời những người đàn ông được bà sủng ái. Thậm chí khi

ở tuổi cổ lai hy, bên cạnh bà luôn vây quanh những đàn ông trẻ, đẹp mã. Trong đó Trương Dịch Chi và Trương Xương Tôn được nữ hoàng sủng ái nhất.

Nữ nhân hảo sắc, so với nam giới thì chỉ hơn chứ không kém. Anh em họ Trương tướng mạo đẹp như hoa, nữ hoàng một ngày cũng không thể rời xa họ được. Tên thường gọi của Trương Dịch Tôn là Lục Lang, bọn ninh thần ca ngợi tán tụng hán là: "Lục Lang mặt đẹp như hoa sen". Nội sử vô lại Dương Tái Tư ninh nọt: "Sai rồi, là hoa sen đẹp như Lục Lang!".

Nữ hoàng được anh em họ Trương hầu hạ nên trong lòng rất vui vẻ, bảo dưỡng rất tốt, đã 80 tuổi rồi mà vẫn không có một nét già nua nào, mặt bà ta trắng trẻo, mịn màng. Tuổi già ngày càng tăng nhưng tóc bà vẫn còn đen mượt và ở chỗ lợi đã rụng hết răng lại mọc ra hai cái răng mới.

Năm đầu tiên của niên hiệu Thần Long (705), tể tướng Trương Giản Chi phát động chính biến trong cung, giết chết anh em Trương Dịch Chi, Trương Xương Tôn ngay trong phòng ngủ của nữ hoàng trong điện Trường Sinh và ép nữ hoàng phải truyền ngôi cho thái tử. Thái tử lên ngôi, nữ hoàng dời về cung Thượng Dương. Hoàng quyền không còn nữa, những nam nhân sủng ái trẻ đẹp không còn nữa, mấy tháng sau nữ hoàng cô độc rời xa nhân thế, thọ 82 tuổi. Nếu không có cuộc chính biến Thần Long có lẽ nữ hoàng ham mê hưởng thụ nam sắc này sẽ sống đến trăm tuổi.

(Còn tiếp)

KỶ LỤC VIỆT NAM

Suối nước nóng khai thác sớm nhất

Suối nước khoáng Vĩnh Hảo (tỉnh Bình Thuận) được khai thác từ năm 1928. Đây là suối nước khoáng carbonic có hàm lượng $\text{CO}_2 > 500\text{mg}$, có công dụng giải khát, chữa một số bệnh như cao huyết áp, xơ vữa động mạch nhẹ, các bệnh về hệ thần kinh ngoại biên.

Đảo có núi cao nhất

Đỉnh núi Chúa trên đảo Phú Quốc (huyện Phú Quốc, Kiên Giang) cao 603m, núi Chúa trên đảo Côn Lôn (huyện Côn Đảo, Bà Rịa - Vũng Tàu) cao 584m, núi Vân trên đảo Trà Bản cao 445m, đỉnh Cao Vọng trên đảo Cát Bà (huyện Cát Bà, Hải Phòng) cao 300m.

Khối đá hoa cương lớn nhất

Khối đá hoa cương nặng hơn 34 tấn, cao 3,3m, bề ngang 2,4m, dày 1,6m, khai thác được ở tỉnh Khánh Hòa (năm 1983). Sau đó, khối đá này được tặng lại cho thành phố Hồ Chí Minh để làm tượng Bác Hồ.

Hồ thủy điện có nhiều đảo nhất

Hồ Thác Bà nằm cách thành phố Yên Bái khoảng 10km, được xây dựng từ năm 1970, cùng với thủy điện Thác Bà - công trình thủy điện đầu tiên ở miền Bắc nước ta. Hồ có diện tích 23.400ha, dài 80km, trải dọc hai huyện Yên Bình và Lục Yên, nơi rộng nhất 12km, hồ có tới 1.331 hòn đảo lớn nhỏ. Xung quanh hồ có nhiều đồi núi, hang động gắn với những huyền thoại như núi Cao Biền, động Cô Tiên. Trong vùng hồ còn lưu giữ nhiều di tích lịch sử (núi Thái Bảo, đền Đại Kại, đền thờ mẫu Âu Cơ), những nơi tôn thờ tổ tiên, những vị anh hùng dân tộc như Trần Nhuận Duật, Hà Bổng, Hà Đặc, Hà Dương, mẫu Âu Cơ... Quanh vùng hồ có 13 dân tộc sinh sống, trong đó đông nhất là người Tày, Nùng, Dao, Mán, Cao Lan, Mông. Có những bản còn nguyên khai như bản Mán Đỏ (Khe Cọ), bản Cao Lan (Mỹ Văn). Các dân tộc ở đây vẫn còn gìn giữ được những sắc thái dân tộc độc đáo, phong phú qua các lễ hội, chợ phiên, trang phục, kiến trúc nhà ở... Vùng rừng quanh hồ còn có một khu hệ động thực vật phong phú, trong đó rừng tự nhiên 17.558ha, rừng trồng 26.383ha, với nhiều thực vật quý như: pomu, tấu, mật, trắc, sến... Ở đây còn có 289 loài động vật với 53 loài quý hiếm, 8 loài đặc hữu của vùng, trong đó có 44 loài thú, 167 loài chim, 32 loài bò sát, 54 loài cá. Vùng phía Nam của hồ trên các đảo còn trồng nhiều loại cây ăn quả nổi tiếng như bưởi, nhãn, quýt, cam, lê... Hồ có khí hậu mát mẻ, không khí trong lành, không gian yên tĩnh, có nhiều phong cảnh đẹp, thuận tiện cho việc phát triển các loại hình du lịch: tham quan, nghỉ ngơi, nghiên cứu khoa học. Đường giao thông đến hồ Thác Bà tương đối thuận lợi. Từ Hà Nội có thể đi bằng ô tô theo đường số 2 hoặc bằng đường sắt đến thành phố Yên Bái, đi tiếp 10km nữa là đến bến Hương Lý.

NGUYỄN PHÚ XUÂN

XA LỘ THÔNG TIN

● Olympic thể thao học sinh tiểu học Đông Nam Á (APSSO) được tổ chức tại Jakarta (Indonesia) từ ngày 3 đến 8-11-2008. Đội bóng đá học sinh tiểu học tỉnh Hải Dương - vô địch giải bóng đá Hội khỏe Phù Đổng - Cúp MILO 2008 cùng các vận động viên vô địch quốc gia cấp tiểu học ở 4 môn thi đấu: điền kinh, bóng bàn, cầu lông, cờ tướng đã tham gia thi đấu trong đại hội thể thao này. Đây là lần thứ hai đội tuyển nhí Việt Nam tham gia APSSO. Nhà tài trợ chính cho giải bóng đá Hội khỏe Phù Đổng 2008, Nestlé MILO tiếp tục đồng hành cùng đoàn Việt Nam tham gia giải APSSO 2008. APSSO được tổ chức lần đầu tiên vào năm 2007 với sự tham gia của 8 nước Đông Nam Á, đoàn Việt Nam xếp hạng 2 toàn đoàn với 5 huy chương vàng, 2 huy chương bạc, 2 huy chương đồng.

● Hãng Airbus đang tổ chức cuộc thi quốc tế "Fly your Ideas" (Chắp cánh Ý tưởng) dành cho các đội sinh viên đang theo học chương trình cử nhân, thạc sĩ hoặc tiến sĩ trong bất kỳ chuyên ngành học thuật nào, từ kỹ thuật đến marketing, kinh doanh, khoa học, triết học, thiết kế... trên toàn thế giới. Đội dự thi phải đưa ra được ý tưởng cách tân nhằm định hình tương lai cho ngành hàng không và giúp tăng cường hiệu quả kinh tế của ngành, với mục đích giảm thiểu tác động tới môi trường. Nội dung dự thi bao gồm phạm vi rộng lớn từ các chủ đề vật liệu, sản phẩm hay qui trình mới cũng như hiệu năng của máy bay, sản xuất, hiệu quả tổ chức và vận hành. Giải thưởng cao nhất trị giá 30.000 euro dành cho đội có ý tưởng thể hiện được tiềm năng phát triển lớn

nhất. Trận chung kết được tổ chức tại Triển lãm Hàng không Le Bourget tháng 6-2009. Để biết thêm thông tin, xin truy cập vào: www.airbus-fyi.com

● Chương trình "Phụ nữ vào bếp cùng MAGGI" lần thứ hai vừa được tổ chức tại Trung tâm Triển lãm Văn hóa Nghệ thuật Việt Nam, với sự tham gia của 400 phụ nữ, chia làm 80 đội chơi. Ngày hội năm nay, bên cạnh sự tham gia đông đảo của phụ nữ thủ đô, còn có sự góp mặt của các chuyên viên ẩm thực Nestlé MAGGI để chia sẻ bí quyết nấu ăn ngon và tiết lộ 3 yếu tố quan trọng giúp món ăn trở nên hấp dẫn. Các chuyên viên ẩm thực đã "trình làng" những món ăn mang hương vị đặc trưng, đậm đà của 3 miền Bắc - Trung - Nam.

● Công ty HP vừa cho ra mắt các sản phẩm máy tính cá nhân và điện thoại di động thông minh được ứng dụng các công nghệ mới nhất trên thị trường Việt Nam. Bên cạnh thiết kế vô ngoài thời trang độc đáo sử dụng công nghệ khắc chìm sống động HP Imprint 2, HP đã ứng dụng công nghệ đột phá Intel Centrino 2 nhằm tăng cường khả năng và tốc độ xử lý. Các sản phẩm máy tính xách tay mới dành cho người tiêu dùng như HP Pavilion, HP HDX, Compaq Presario, HP Mini Notebook 1000 rất phù hợp với người có nhu cầu di chuyển thường xuyên kết nối công việc, học hành và giải trí trong một máy tính nhỏ gọn, thời trang. Trong khi đó, các dòng máy tính xách tay dành cho doanh nghiệp như HP Compaq, HP EliteBook có cấu hình cao, tốc độ xử lý mạnh, khả năng bảo vệ dữ liệu và ổ cứng bằng công nghệ chống xung chấn. Đặc biệt máy tính xách tay HP EliteBook PC được thiết kế mới từ công nghệ chế tạo

vỏ máy bay. dịp này, HP còn tiếp tục giới thiệu dòng máy tính cá nhân để bàn thân thiện với môi trường và trao giải cho các khách hàng trúng thưởng chương trình khuyến mãi "Mua máy tính hiệu - Trúng xe sành điệu" với giải đặc biệt là một xe ô tô Toyota Innova G series trị giá trên 500 triệu đồng.

● **Công ty Quốc tế Minh Việt (IMV)** giới thiệu đến thị trường Việt Nam sản phẩm xe máy điện Emoto mới với những đặc điểm và tính năng nổi trội cùng dịch vụ hậu mãi đặc biệt. Sản phẩm Emoto có mẫu mã và kiểu dáng đa dạng với 3 dòng sản phẩm chính: Clio, Spirit và Renza. Trong thời gian tới, Emoto sẽ tung ra thị trường thêm một dòng xe mới là Xenos, nhằm đáp ứng nhu cầu về mẫu mã và kiểu dáng ngày càng cao của người tiêu dùng. Sản phẩm Emoto được bảo hành trong vòng 12 tháng (kể cả bình điện). Khi mua sản phẩm, người tiêu dùng còn được hưởng ưu đãi với 8 lần bảo trì định kỳ hoàn toàn miễn phí trong 24 tháng.

● **DHL, công ty chuyển phát nhanh và cung cấp các giải pháp vận chuyển hàng hóa hàng đầu thế giới, vừa khai trương hai trạm trung chuyển tại Hải Phòng và Vũng Tàu.** Cả hai trạm trung chuyển mới đều được đặt tại trung tâm thành phố, giúp DHL cung cấp các dịch vụ chuyển phát nhanh cho khách hàng tại Hải Phòng, Vũng Tàu và các vùng lân cận khác. Hoạt động này là một phần trong kế hoạch đầu tư 14 triệu USD đã được DHL công bố hồi tháng 11-2007, nhằm tăng cường thị phần của DHL tại Việt Nam. Hiện mạng lưới toàn cầu của DHL kết nối hơn 220 quốc gia và vùng lãnh thổ với hơn 300.000 nhân viên sẵn sàng mang đến cho khách hàng các dịch

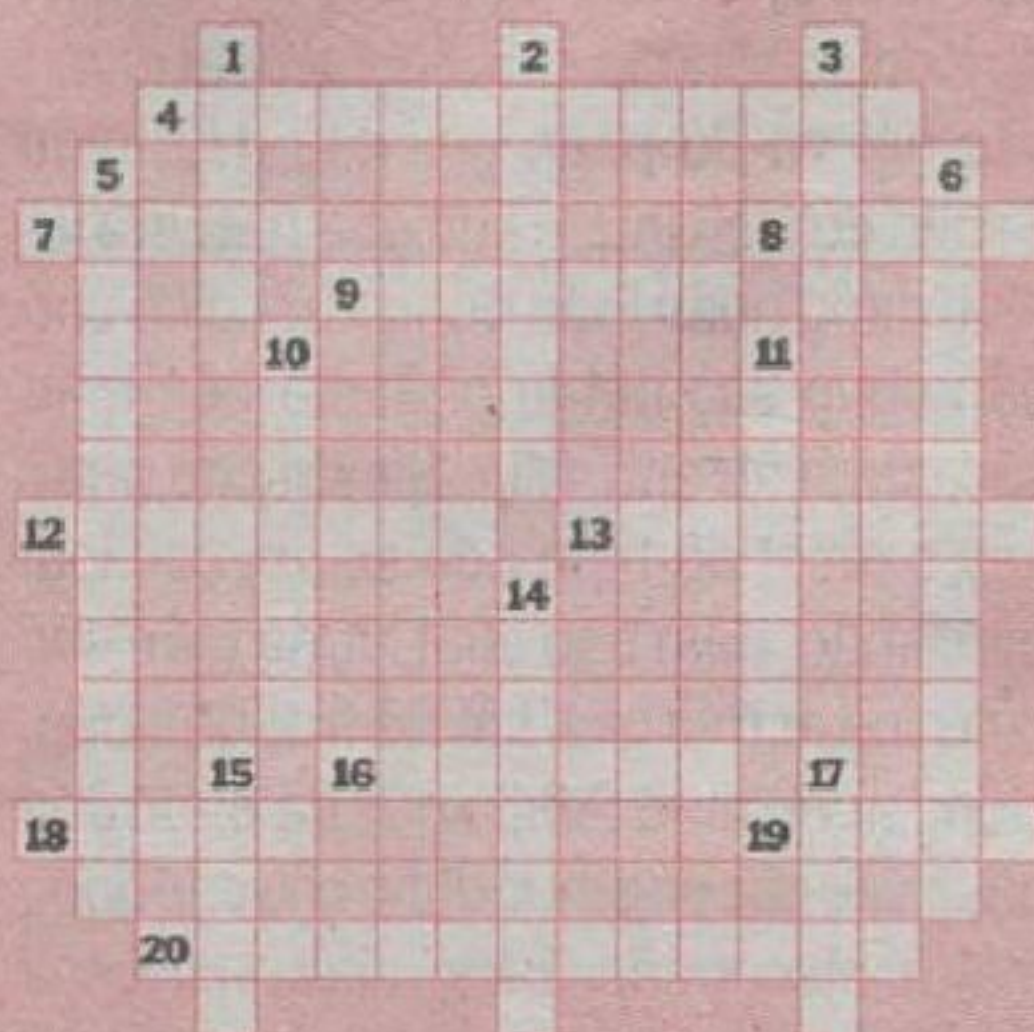
vụ nhanh chóng và tin cậy.

● **Công nghệ mực polymer Simitri của Konica Minolta dùng cho máy photocopy.** Đây là loại mực polymer mới do Konica Minolta cải tiến đạt chất lượng sắc nét và độ phân giải cao. Hạt mực Simitri có kích thước cực nhỏ (6.5µm) và hình dạng hoàn toàn đồng nhất giúp cho bản chụp sắc nét từ chữ cho đến màu sắc của hình ảnh. Mực Simitri cho phép sấy ở nhiệt độ thấp hơn so với các loại mực khác, đảm bảo chất lượng màu sắc của hình ảnh và giúp tiết kiệm năng lượng. Công nghệ mực Simitri này đã được ứng dụng vào các ống mực dùng cho các dòng máy photocopy đen trắng, máy photocopy đa chức năng đen trắng có tốc độ từ 25 bản/phút và tất cả máy photocopy màu đa chức năng của Konica Minolta.

● **Nhân dịp kỷ niệm 15 năm cà phê MacCoffee có mặt tại Việt nam, từ ngày 15-11-2008 đến 12-1-2009, khách hàng mua sản phẩm MacCoffee 3 trong 1 có cơ hội trúng thưởng:** 15 xe máy Yamaha Nouvo, 150 máy làm sạch rau quả, 1.500 áo phông và 15.000 cốc thép giữ nhiệt. Tổng giá trị chương trình khuyến mãi lên đến hơn một tỉ đồng. MacCoffee là nhãn hiệu cà phê 3 trong 1 với công thức pha chế độc đáo kết hợp giữa các hạt cà phê thượng hạng, kem và đường, đem đến sự thuận tiện cho người yêu thích cà phê. Sản phẩm do công ty FES Việt Nam sản xuất, sắp tới sẽ đưa ra dòng sản phẩm mới như: bột ngũ cốc Mac (Mac Cereal), cà phê Klassno... Các sản phẩm của FES Việt Nam đều được chứng nhận không nhiễm chất melamine.

P.V

Ô CHỮ

Hàng ngang: 4. Tước hiệu của Trần Nhật Duật; 7. Bãi biển đẹp nổi tiếng ở Móng Cái (Quảng Ninh); 8. Tên cũ của đường Thanh Niên (Hà Nội); 9. Vị vua triều Nguyễn đã ra chiếu Cần Vương chống Pháp; 12. Thân mẫu của Hai Bà Trưng; 13. Một trong những vật dụng cần thiết khi đi du lịch; 16. Mưu sĩ tài giỏi của Việt Vương Câu Tiễn; 18. Thêm hoa một bước, ... mấy hàng (Truyện Kiều); 19. Nhà văn, tác giả *Phù sa, Hương cổ mật...*; 20. Từ chỉ những kẻ tham nhũng.

Hàng dọc: 1. Với các sĩ tử đây là đợt "vượt vũ môn"; 2. Từ cổ chỉ người mai mối; 3. ... ở thì (Thành ngữ); 5. Một tướng giỏi của Quang Trung - Nguyễn Huệ; 6. Một con người toàn tài, tác giả *Diệt phát xít, Võ bờ, Rừng trúc, Đất nước...*; 10. Nơi đây đã một thời sầm uất chỉ sau kinh kỳ; 11. Công trình thủy điện hiện tại vẫn được xem là lớn nhất nước; 14. Nhà thơ, tác giả *Mùa xuân chín*; 15. Một loại cây bụi hay được trồng làm hàng rào ở Nam Bộ; 17. Ông tổ của nghề thợ mộc.

NGÔ THỊ HIỀN

GIẢI ĐÁP SUDOKU TGM 808 ►

Vui cười

Giờ nghỉ trưa ở công sở. Trong lúc mọi người rủ nhau đi ăn uống thì có một anh chàng cứ đi qua đi lại, dáng vẻ bồn chồn. Thấy vậy, một người bạn đồng nghiệp liền lại gần hỏi han:

- Có chuyện gì vậy?

- Hôm nay tớ cứ như bị ma ám ấy. Buổi sáng đánh răng thì tớ làm gãy bàn chải. Lát sau, tớ lại làm gãy dao cạo khi cạo râu. Lúc khóa cửa đi làm, tớ đánh gãy chìa khóa. Tối văn phòng, tớ vừa sờ vào nắm đấm cửa thì nó rụng luôn ra.

Người bạn nghe thế lấy làm thông cảm lắm, bèn khuyên:

- Hay là cậu về nhà nghỉ đi!

- Không cần. Tớ có mệt mỏi gì đâu. Vấn đề là ở chỗ tớ "mắc" quá nhưng không biết có nên đi ấy... không?

NGUYỄN THIÊN CHƯƠNG (st)

4	3	6	9	7	5	8	1	2
5	8	7	1	2	6	3	4	9
2	9	1	8	4	3	7	6	5
3	7	4	6	9	2	5	8	1
1	6	9	3	5	8	4	2	7
8	2	5	4	1	7	6	9	3
9	1	3	7	6	4	2	5	8
7	4	2	5	8	9	1	3	6
6	5	8	2	3	1	9	7	4

Giai thoại danh nhân

MUA NGHĨA

Thời Chiến Quốc, Mạnh Thường Quân là tướng nước Tề, nhà rất giàu lại có tiếng là người nghĩa hiệp, thường xuyên có vài trăm khách là những nghĩa sĩ đến ăn ở. Một hôm, Mạnh Thường Quân nhờ một người khách tên Phùng Huyền sang đất Tiết đòi nợ. Phùng Huyền hỏi: "Tiền nợ đòi được, tiên sinh có cần mua gì không?". Mạnh Thường Quân trả lời: "Ông xem nhà ta thiếu thứ gì thì mua về". Khi đến đất Tiết, Phùng Huyền cho người mời tất cả những người mắc nợ đến và nói Mạnh Thường Quân xóa nợ cho tất cả mọi người, sau đó Phùng Huyền đem văn tự nợ ra đốt trước mặt mọi người. Lúc về, Mạnh Thường Quân hỏi, Phùng Huyền trả lời: "Tôi đã làm đúng như lời tiên sinh. Trong nhà của báu đầy kho, không thiếu thứ gì. Tôi trộm phép mua về cho tiên sinh một thứ là: *nghĩa*". Mạnh Thường Quân nghe xong, không nói gì.

Về sau, Mạnh Thường Quân bị bãi chức, phải tránh sang đất Tiết ở. Dân vùng ấy nghe tin, nhớ ơn xưa, rủ nhau ra đón đầy đường. Lúc đó có Phùng Huyền cùng đi, Mạnh Thường Quân nói với Phùng Huyền rằng: "Ngày nay, tôi mới trông thấy nghĩa của tiên sinh mua ngày trước".

Q.V (st)

CÁI ĐUÔI

Quấy đuôi cá lóc lên bờ.
Nổi đuôi đàn én lượn lờ trên không.
Xòe đuôi khoe sắc chim công.
Cong đuôi đàn chó chạy rông trên đường.
Cụp đuôi thất vọng túi hờn.
Quật đuôi con hổ vỗ mồi rất nhanh.
Ngóắc đuôi khỉ treo trên cành.
Đứt đuôi nòng nọc biến thành nhái con.
Ngoáy đuôi chuột lẩn vào hang.
Ve vẩy đuôi chú bò lang nằm kên.
Vuốt đuôi mơn trớn chú mèo.
Cắn đuôi đứt đoạn tắc kè trốn nhanh.
Vẫy đuôi mừng chủ chạy quanh.
Ngoe nguẩy đuôi rắn uốn quanh thân mình.

TRẦN ANH ĐÀO

Tranh thủ!

BÀN TRÒN THẾ GIỚI MỚI

Món quà ý nghĩa

Mỗi dịp 20-11 đến, những lứa học trò lại cảm thấy rộn ràng, hớn hởi, vui tươi với những đóa hồng tươi thắm, hay những món quà xinh xinh, cùng nắm tay nhau đến thăm thầy cô giáo. Hoa ôm trên tay, hoa đặt trên giá, hoa bày trên bàn, với những gói quà muôn màu, muôn sắc. Đó là hình ảnh đẹp, cũng là một nét văn hóa truyền thống của dân tộc. Những học trò xưa về thăm trường cũ, thầy cô cũ, ôn lại những kỷ niệm tuổi ấu thơ bên thầy cô và bạn bè. Những món quà, những cánh hoa dâng lên chúc mừng thầy cô tuy nhỏ bé nhưng chứa đựng cả một tấm lòng quý kính và biết ơn sâu sắc của chúng ta đối với thầy cô trong ngày Nhà giáo Việt Nam.

Niềm vui của thầy cô không phải ở chỗ những món quà mang tính hình thức đó mà là sự vui mừng khi nhìn thấy những học sinh của mình đã khôn lớn, thành đạt trong sự nghiệp, hoàn mỹ về nhân cách đạo đức. Tuy nhiên, trong xã hội hiện nay, cũng không ít những cảnh học sinh hoặc phụ huynh đến tặng quà cho thầy cô như một hình thức *đút lót*, để *chạy điểm*. Hoặc cũng có trường hợp học sinh thường ngày không có một chút gì tỏ ra *biết ơn thầy cô*, nhưng đến ngày 20-11 lại đến thăm hay tặng quà cho thầy cô, vì nhiều lý do khách quan khác nhau như *cực chẳng đã*, hay là *theo phong trào*... Đó đều là những hình ảnh *phi giáo dục*, hình thức, *thiếu đạo đức* cần được chấn chỉnh và khắc phục.

Bởi thế, không phải chỉ đợi đến ngày 20-11 chúng ta mới nghĩ đến thầy cô giáo. Cũng không phải tượng trưng tình cảm thầy - trò bằng những món quà mang tính hình thức, mà sự biết ơn ấy phải được thể hiện bằng những việc làm thiết thực trong cuộc sống và bằng tất cả tấm lòng chân thành tôn kính của chúng ta đối với thầy cô. Đó chính là những món quà ý nghĩa nhất để chúng ta dâng tặng lên thầy cô trong ngày Nhà giáo Việt Nam 20-11!

(Trần Thái Hòa, TP. Nha Trang, Khánh Hòa)

Tản mạn về giáo dục nhân cách cho trẻ em

Trong thực tế có không ít phụ huynh học sinh dẫn con em đến trường khẩn khoản yêu cầu các thầy, cô giáo chiếu cố cháu. Có người còn nói thầy cô nâng điểm cho cháu... Những biểu hiện này đã gây cho con em mình đức tính ỷ lại, trông chờ vào người khác, mất hết ý chí phấn đấu.

Vừa qua, việc sinh hoạt Đoàn, Hội, Đội còn có những hạn chế nhất định, trong khi phim ảnh, sách truyện có nội dung độc hại và nhiều tệ nạn xã hội khác đang ảnh hưởng lớn đến đời sống tinh thần của thế hệ trẻ. Vì vậy, phải luôn luôn giáo dục nhân cách cho thế hệ trẻ. Con cái là tấm gương phản chiếu nhân cách của cha mẹ. Nếu cha mẹ gương mẫu về mọi mặt, thì chắc sẽ giáo dục được đứa con tốt hơn.

Về giáo dục, A.S.Makarenco, nhà giáo dục học lớn Xô viết trước đây đã nói về hành vi có văn hóa của những người làm cha mẹ trong việc giáo dục con cái: "Hành vi của chính các bạn là điều quyết định nhất. Đừng nghĩ rằng các bạn chỉ giáo dục đứa con khi nói chuyện với nó, khuyên bảo nó hoặc ra lệnh cho nó; các bạn giáo dục nó từng giây, từng phút trong cuộc sống của các bạn, ngay cả khi các bạn vắng nhà. Các bạn ăn mặc ra sao, chuyện trò với những người khác như thế nào, các bạn vui, buồn ra sao, trong đối nhân xử thế - tất cả những cái đó đều có ý nghĩa lớn với những đứa con. Những thay đổi nhỏ nhất trong sắc điệu nói, đứa trẻ đều thấy, hay cảm nhận được, tất cả những ý nghĩ thay đổi của các bạn, đều đến với nó theo con đường vô hình, các bạn không nhận thấy. Và nếu như ở nhà các bạn thô lỗ, huênh hoang hoặc say rượu và tệ hơn nữa, nếu như các bạn xúc phạm người mẹ, thì các bạn đã làm hại lớn đến con các bạn... Hành vi không xứng đáng của các bạn sẽ có hậu quả hết sức đáng buồn..."

Các bậc cha mẹ hãy luôn là tấm gương sáng cho con cái noi theo để nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện.

(Nguyễn Cảnh, Cụm 6, thị trấn Phúc Thọ, huyện Phúc Thọ, Hà Tây)

Biết sai, sao vẫn làm?

Nhân vụ Công ty Vedan xả thải nước thải bẩn, làm chết con sông Thị Vải suốt 14 năm qua (1994-2008), có nhà báo đặt câu hỏi: "Liệu Vedan có dám xây nhà máy và thải nước đen vào một con sông nào đó ở Mỹ, Anh?" (báo *Người Lao Động*, 24-9-2008). Câu trả lời ở đây chắc chắn là "không", bởi luật pháp của các nước trên vô cùng chặt chẽ và nghiêm minh. Gây ô nhiễm môi trường, bị phạt, chỉ có nước "sập tiệm"! Vậy tại sao Vedan dám làm như thế ở Việt Nam? Theo tôi, do hai nguyên nhân. Một là, luật pháp nước ta còn nhiều kẽ hở, người thừa hành có khi lại "lơ mơ", chưa thật sự am hiểu luật. Bằng chứng là vụ Vedan "tẩy huỷ" như thế, báo chí đăng "hà rầm", có quan chức mới giở luật ra xem, để rồi than thở (đại ý): nó lừa "tinh vi" quá, không sao lường hết được (!). Hai là, có thể Vedan nghĩ rằng: dù bị phát hiện, cũng có cách để lấp liếm, chưa chắc đã chết ai (!). Có lẽ "cách" mà Vedan làm đã phát huy được tác dụng suốt hàng chục năm qua, nên mặc dù bị kiểm tra nhiều lần, vẫn "bình chân như vại"! Thậm chí, khi báo chí cho biết: nhiều tàu bè nước ngoài không chịu vào cảng Thị Vải, do sợ nước sông ô nhiễm bào mòn vỏ tàu của họ, thì có người lại đứng ra thanh minh hộ cho Vedan (đại ý): đâu đã đến nỗi như thế (!)

Biết sai, nhưng vẫn cứ làm, có lẽ do Vedan đã đánh giá sai phẩm chất của người Việt Nam, cho rằng ai cũng như ai, đều là "một thứ" như nhau cả (!). Không, trên đời bao giờ cũng có kẻ tốt, người xấu và người tốt ở Việt Nam vẫn còn nhiều, nào đâu đã "vắng bóng" hết như Vedan làm tưởng!

(Ba Hiền, TP. Hồ Chí Minh)

Đón đọc **Thế Giới Mới 810**

- Giáo dục và cuộc sống: Những người thầy nghệ sĩ; Học làm phim từ bậc tiểu học; Kỹ năng của học sinh trong thế kỷ 21; Giáo dục trẻ hung hăng

- Y học & sức khỏe: Khối u buồng trứng có thể gây tử vong; Chẩn đoán bệnh qua răng; Chăm sóc trẻ sơ sinh

- Động thực vật: Giết voi có chọn lọc ở châu Phi
- Kinh tế - phát triển: Lại bàn về giá điện
- Văn hóa - nghệ thuật: Người canh giữ thương hiệu tranh Phái; 1001 kiểu trang sức của siêu sao
- Phóng sự: Kỳ nhân đất Mường; Khóc cùng rừng thông
- Nhân vật: Một bác sĩ Việt kiều nhân hậu
- Khoa học - công nghệ: Nano oxit titan: cuộc cách mạng trong công nghệ
- Nhìn ra thế giới: Những mảnh đất vàng sinh ra tỉ phú

Cùng nhiều chuyên mục hấp dẫn, bổ ích khác.

Mời các bạn mua báo tại các bưu điện, sạp báo gần nhà. Bạn đọc có nhu cầu đặt báo dài hạn, vui lòng liên hệ tại bưu điện gần nhất hoặc Phòng Trị sự tạp chí **THẾ GIỚI MỚI**, 322 Điện Biên Phủ, Q.10, TP. Hồ Chí Minh. Điện thoại: 08.38399050 - 38399055 - 38390636. Fax: 08.38399053. Email: thegioimoi@hcm.vnn.vn. Hoặc Phòng liên lạc phía Bắc, 34 Hoàng Văn Thái, P. Khương Mai, Q. Thanh Xuân, Hà Nội. Điện thoại: 04.22148838.

Bống dưng muốn khóc

	đơn âm	đa âm	có lời
Nào ai biết	110328	110328p	18288
Giây phút này	111571	111571p	181907
Yêu em thêm một ngày	110400	110400p	18343
Bống dưng muốn khóc	111569	111569p	181904
Đến một lúc nào đó	111259	111259p	181011
Mãi là giấc mơ	111261	111261p	181013
Vì em chính là em	111025	111025p	181166
Điệp khúc mùa xuân	110832	110832p	181300

Hồ Quỳnh Hương

	đơn âm	đa âm	có lời
Hãy yêu như chưa yêu...	110476	110476p	18995
Honey	111281	111281p	181071
Hãy quay về khi còn yêu...	111326	111326p	181111
Vì em chính là em	111025	111025p	181166
Đêm hoang dã	111363	111363p	181173
Hồi hận muộn màng	111385	111385p	181214
Bức thư tình thứ 2	110205	110205p	18192
Với anh em vẫn là cô bé	110206	110206p	18161

Duy Mạnh

	đơn âm	đa âm	có lời
Vẫn mãi yêu em	110427	110427p	18177
Ta đâu có say	111227	111227p	18908
Tôi xin lỗi em	111502	111502p	181476
Lời sám hối của kẻ hấp hối	110883	110883p	18487
Anh mong em	110984	110984p	18848
Nước mắt kẻ đa tình	111330	111330p	181115
Anh sẽ cố gắng hơn	111349	111349p	181144
Trái tim còn đau	111518	111518p	181489

Bảo Thy

	đơn âm	đa âm	có lời
Khóc thêm lần nữa	111410	111410p	181281
Công chúa bong bóng	111408	111408p	181280
Ngôi nhà hoa hồng	111391	111391p	181220
Sorry	111387	111387p	181216
Trái tim mong manh	111415	111415p	181298
Vẫn ngỡ như là	111416	111416p	181338
Trà sữa	111420	111420p	181357
Vẫn tin mình có nhau	111439	111439p	181394

Mỹ Tâm

	đơn âm	đa âm	có lời
Dường như ta đã	110904	110904p	18429
Khi anh ra đi	110925	110925p	18924
Yêu thương mong manh	111161	111161p	18480
Giọt sương	111206	111206p	18865
Tình yêu chưa nói	111236	111236p	18942
Bí mật	111238	111238p	18994
Quay về lỗi xưa	111292	111292p	181078
Khóc một mình	111390	111390p	181219

Tùng Teen

	đơn âm	đa âm	có lời
Bởi vì anh yêu em	110536	110536p	18555
Yêu trong mù lòa	110537	110537p	18554
Nu cười thiên thần	111214	111214p	18894
Cạm bẫy tình yêu	111322	111322p	181107
Ngồi bên em	181420	181420p	111446
Nàng giáng tiên	111539	111539p	181680
Anh chàng răng sún	111548	111548p	181765

Tải nhạc & hình ảnh, soạn:

RN mã số
gửi → **998**

Tải nhạc theo tên, soạn: VJ tên bài hát gửi 998

Phí dịch vụ 998, 8379: 3.000 đ/đtin. Hỗ trợ: 19001255. Dịch vụ của VietNamNet Links - Công ty Cổ phần Truyền thông VietNamNet

Sành điệu

	có lời
Giấc mơ có anh	18703
Anh có yêu em	18704
Ngôi sao cổ đơn	18705
Tình vẫn xa xôi	18706
Tình yêu xinh đẹp	18707
Đen	18708
Pump it	18709
Tám con ngỗng	18751

ĐỘNG ĐỘNG

177058

1910617

177059

177112

1910122

177089

177114

177137

Thùy Tiên - đăng Khôi

	đơn âm	đa âm	có lời
Sau một lời nói dối	111226	111226p	18907
Tôi vẫn tìm em	111229	111229p	18911
Thiên đường vắng em	111389	111389p	181218
Chiếc lá tình yêu	111419	111419p	181342
Khi cô đơn em nhớ ai	110421	110421p	18658
Ngôi sao pha lê	111531	111531p	181627
Cô bé mùa đông	111339	111339p	181132

Lệ Quyên

	đơn âm	đa âm	có lời
Giấc mơ có thật	110477	110477p	18207
Hãy trả lời em	110478	110478p	18210
Quên một cuộc tình	110479	110479p	18221
Thời điểm chiêm bao	110480	110480p	18223
Phút giây hạnh phúc	111216	111216p	18896
Con đường màu xanh	111356	111356p	181151
Quả tặng trái tim	110455	110455p	18724

Phương Linh Hà A.Tuấn

	đơn âm	đa âm	có lời
Áo trắng đến trường	111186	111186p	18768
Bài hát đời cho em	111232	111232p	18939
Tuyết rơi mùa hè	111241	111241p	18999
Tìm lại	111091	111091p	18384
Cơn mưa tình yêu	111337	111337p	181130
Em vẫn yêu anh	111080	111080p	18387
Tóc hát	111066	111066p	18189

Đàm Vĩnh Hưng

	đơn âm	đa âm	có lời
Tình có như không	110374	110374p	18328
Như đã dấu yêu	110953	110953p	18856
Quay về lỗi xưa	111292	111292p	181078
Dấu biết rằng em đã xa	111324	111324p	181109
Khóc cho người đi	111327	111327p	181112
Lạc mất em	111328	111328p	181113
Ngày không bình yên	111352	111352p	181147

JAVA GAME

* Tải game ,soạn tin:

JV mã số gửi ▶ **8779**

* Gửi tặng, soạn: **JV mã số SĐT nhận** gửi ▶ **8779**

Vòng quay định mệnh 54	Người hùng 55	Cậu bé siêu nhân 56	Đại chiến 2188 57	Cướp nhà băng 58	Cổ máy tốc độ 59	Trượt tuyết cảm giác mạnh 60
Trái tim Rỗng 80	Hugo - Thảm họa động đất 81	Hugo - Kim cương đen III 82	Hugo - Chiếc gương ma quái 83	Đá bóng siêu sao 84	Hugo và bầy Khỉ 85	Sân ảnh người đẹp 89
Hugo và Fernando 90	Cổ ong Maya 91	Búp bê BABE 92	Truy tìm Kim cương 93	Đu quay chiến 94	Quản lý vàng đen 95	Ngôi sao nhạc Pop 96
Hugo và Chiến hạm Cruise 97	Hiệp sĩ giết Rồng 98	Hugo - Chiếc gương ma quái II 99	Hugo - Chiếc gương ma quái III 100	Ratso chơi gôn 101	Đua xe Vịt 102	Vũ khí hủy diệt 103
Đua xe đỉnh cao 104	Thế giới Đại dương 105	Quý con Felix 106	Đường hầm không gian 107	Đua mô tô FPunk 108	Bí mật chất người 109	Xếp hình Igloo 110

Bồng dung muốn khóc

	đơn âm	đa âm	có lời
Nào ai biết	110328	110328p	18288
Giây phút này	111571	111571p	181907
Yêu em thêm một ngày	110400	110400p	18343
Bồng dung muốn khóc	111569	111569p	181904
Đến một lúc nào đó	111259	111259p	181011
Mãi là giấc mơ	111261	111261p	181013
Vì em chính là em	111025	111025p	181166
Điệp khúc mùa xuân	110832	110832p	181300

Hồ Quỳnh Hương

	đơn âm	đa âm	có lời
Hãy yêu như chưa yêu...	110476	110476p	18995
Honey	111281	111281p	181071
Hãy quay về khi còn yêu...	111326	111326p	181111
Vì em chính là em	111025	111025p	181166
Đêm hoang dã	111363	111363p	181173
Hối hận muộn màng	111385	111385p	181214
Bức thư tình thứ 2	110205	110205p	18192
Với anh em vẫn là cô bé	110206	110206p	18161

Duy Mạnh

	đơn âm	đa âm	có lời
Vẫn mãi yêu em	110427	110427p	18177
Ta đâu có say	111227	111227p	18908
Tôi xin lỗi em	111502	111502p	181476
Lời sấm hối của kẻ hấp hối	110883	110883p	18487
Anh mong em	110984	110984p	18848
Nước mắt kẻ đa tình	111330	111330p	181115
Anh sẽ cố gắng hơn	111349	111349p	181144
Trái tim còn đau	111518	111518p	181489

Bảo Thy

	đơn âm	đa âm	có lời
Khóc thêm lần nữa	111410	111410p	181281
Công chúa bong bóng	111408	111408p	181280
Ngôi nhà hoa hồng	111391	111391p	181220
Sorry	111387	111387p	181216
Trái tim mong manh	111415	111415p	181298
Vẫn ngỡ như là	111416	111416p	181338
Trà sữa	111420	111420p	181357
Vẫn tin mình có nhau	111439	111439p	181394

Mỹ Tâm

	đơn âm	đa âm	có lời
Dường như ta đã	110904	110904p	18429
Khi anh ra đi	110925	110925p	18924
Yêu thương mong manh	111161	111161p	18480
Giọt sương	111206	111206p	18865
Tình yêu chưa nói	111236	111236p	18942
Bí mật	111238	111238p	18994
Quay về lối xưa	111292	111292p	181078
Khóc một mình	111390	111390p	181219

Tùng Teen

	đơn âm	đa âm	có lời
Bởi vì anh yêu em	110536	110536p	18555
Yêu trong mù lòa	110537	110537p	18554
Nụ cười thiên thần	111214	111214p	18894
Cạm bẫy tình yêu	111322	111322p	181107
Ngồi bên em	181420	181420p	111446
Nàng giảng tiền	111539	111539p	181680
Anh chàng răng sún	111548	111548p	181765

Tải nhạc & hình ảnh, soạn:

RN mã số
gửi → **998**

Tải nhạc theo tên, soạn: VJ tên bài hát gửi 998

Phí dịch vụ 998: 8379: 3.000 đ/tin. Hỗ trợ: 19001255. Dịch vụ của VietNamNet Links - Công ty Cổ phần Truyền thông VietNamNet

Sành điệu

	có lời
Giấc mơ có anh	18703
Anh có yêu em	18704
Ngôi sao cô đơn	18705
Tình vẫn xa xôi	18706
Tình yêu xinh đẹp	18707
Đen	18708
Pump it	18709
Tám con rồng	18751

ĐỘNG ĐỘNG

177058

1910617

177059

177112

1910122

177089

177114

177137

Thủy Tiên - đăng Khôi

	đơn âm	đa âm	có lời
Sau một lời nói dối	111226	111226p	18907
Tôi vẫn tìm em	111229	111229p	18911
Thiên đường vắng em	111389	111389p	181218
Chiếc lá tình yêu	111419	111419p	181342
Khi cô đơn em nhớ ai	110421	110421p	18658
Ngôi sao pha lê	111531	111531p	181627
Cô bé mùa đông	111339	111339p	181132

Lệ Quyên

	đơn âm	đa âm	có lời
Giấc mơ có thật	110477	110477p	18207
Hãy trả lời em	110478	110478p	18210
Quên một cuộc tình	110479	110479p	18221
Thời đừng chiêm bao	110480	110480p	18223
Phút giây hạnh phúc	111216	111216p	18896
Con đường màu xanh	111356	111356p	181151
Quả tặng trái tim	110455	110455p	18724

Phương Linh Hà A. Tuấn

	đơn âm	đa âm	có lời
Áo trắng đến trường	111186	111186p	18768
Bài hát đời cho em	111232	111232p	18939
Tuyết rơi mùa hè	111241	111241p	18999
Tìm lại	111091	111091p	18384
Cơn mưa tình yêu	111337	111337p	181130
Em vẫn yêu anh	111080	111080p	18387
Tóc hát	111066	111066p	18189

Đàm Vĩnh Hưng

	đơn âm	đa âm	có lời
Tình có như không	110374	110374p	18328
Như đã dấu yêu	110953	110953p	18856
Quay về lối xưa	111292	111292p	181078
Dấu biết rằng em đã xa	111324	111324p	181109
Khóc cho người đi	111327	111327p	181112
Lạc mắt em	111328	111328p	181113
Ngày không bình yên	111352	111352p	181147

JAVA GAME

* Tải game , soạn tin:

JV mã số gửi ▶ **8779**

* Gửi tặng, soạn: **JV mã số SĐT nhận** gửi ▶ **8779**

Vòng quay định mệnh 54	Người hùng 55	Cậu bé siêu nhân 56	Đại chiến 2188 57	Cướp nhà băng 58	Cỗ máy tốc độ 59	Trượt tuyết cảm giác mạnh 60
Trái tim Rồng 80	Hugo - Thảm hoa đồng đất 81	Hugo - Kim cương đen III 82	Hugo - Chiếc gương ma quái 83	Đá bóng siêu sao 84	Hugo và bảy Khí 85	Sân ảnh người đẹp 89
Hugo và Fernando 90	Cỗ ong Maya 91	Búp bê BABE 92	Truy tìm Kim cương 93	Du quay chiến 94	Quản lý vàng đen 95	Ngôi sao nhạc Pop 96
Hugo và Chiến hạm Cruise 97	Hiệp sĩ giết Rồng 98	Hugo - Chiếc gương ma quái II 99	Hugo - Chiếc gương ma quái III 100	Ratso chơi gôn 101	Đua xe Vịt 102	Vũ khí hủy diệt 103
Đua xe đỉnh cao 104	Thế giới Đại dương 105	Quý con Felix 106	Đường hầm không gian 107	Đua mô tô FPunk 108	Bí mật chết người 109	Xếp hình Igloo 110